

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Діяльність Президента України
в умовах російсько-української війни

2022

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

В.М.Удовик, директор Фонду Президентів України,
канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальний за випуск

М. Б. Кушнарєва, ст. наук. співроб. інформаційно-аналітичного відділу
Фонду Президентів України, канд. філос. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

М. М. Хилько, завідувач відділу, канд. філос. наук; Л. Г. Дем'яненко, ст. наук. співр., канд. філол. наук;
Л. І. Кукоба, наук. співр., канд. істор. наук; Є.В. Глушук, мол. наук. співр.;
М. М. Степченко, мол. наук. співр.

Заснований у 2022 р.

Виходить щотижня

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Матеріали ЗМІ подано в їхній редакції

Діяльність Президента України в умовах російсько-української війни

Випуск 30

(огляд матеріалів ЗМІ за 19 – 25 вересня 2022 р.)

Офіційна діяльність Президента України	4
Офіційна діяльність дружини Президента України	34
Міжнародна підтримка України	41
<i>Політико-правова допомога</i>	41
<i>Військова допомога</i>	50
<i>Гуманітарна та фінансова допомога</i>	55
Плани врегулювання. Переговорний процес	58
Плани повоєнного відновлення України	63
Коментарі європейських та американських політиків	70
<i>77 сесія Генеральної Асамблеї ООН</i>	86
Реакція представників української громадськості	105
Реакція представників світової громадськості та бізнесу	108
Антивоєнні акції в Росії та Білорусі	113
Експертні оцінки	119

Офіційна діяльність Президента України

Володимир Зеленський і голова BlackRock обговорили залучення інвестицій в Україну ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський і голова та генеральний директор найбільшої у світі інвестиційної компанії BlackRock Ларрі Фінк обговорили можливості залучення державних і приватних інвестицій в Україну.

Володимир Зеленський і Ларрі Фінк провели зустріч у режимі відеоконференції, під час якої йшлося про те, як департамент BlackRock із консультацій щодо фінансових ринків (Financial Markets Advisory) може надавати безоплатні поради українському уряду стосовно створення Фонду відновлення для підтримки української економіки. Зокрема, це можуть бути консультації щодо структури, інвестиційного процесу, управління та використання доходів Фонду. Фонд матиме на меті створення можливостей для участі у відбудові та поживленні економіки України як для державних, так і для приватних інвесторів, забезпечуючи їм чесний і справедливий прибуток.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми продемонстрували, що вміємо перемагати на полі бою. Ще одне важливе наше завдання – здобути перемогу в економіці. Бути привабливою країною для інвесторів.

Глава держави наголосив, що Україна зацікавлена в залученні світового капіталу, завдяки якому будуть створені нові робочі місця та зростатиме економіка.

Президент України Володимир Зеленський:

Для мене особливе значення має інвестиційна привабливість нашої держави. Для мене важливо, щоб така структура була успішною для всіх залучених сторін. Ми спроможні й хочемо відновити нормальний інвестиційний клімат.

Президент у понеділок провів засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у понеділок провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

На зустрічі були присутні: Головнокомандувач Збройних Сил України Валерій Залужний, начальник Генерального штабу ЗСУ Сергій Шаптала, начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони України Кирило Буданов, командувач Сил спеціальних операцій ЗСУ Віктор Хоренко, секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов, міністр внутрішніх справ Денис Монастирський, командувач Національної гвардії України Юрій Лебідь, голова Державної прикордонної служби Сергій

Дейнеко, т. в. о. голови Служби безпеки України Василь Малюк, міністр інфраструктури Олександр Кубраков, керівник Офісу Глави держави Андрій Єрмак і його заступник Роман Машовець.

У форматі відеозв'язку до засідання Ставки приєдналися: командувач Сухопутних військ Збройних Сил України Олександр Сирський, командувач військ Оперативного командування «Захід» Сергій Літвінов, командувач військ Оперативного командування «Південь» Андрій Ковальчук.

Учасники засідання заслухали доповіді командувачів військ оперативних напрямків щодо ситуації на передовій та детально розглянули план дій сил оборони щодо подальшої деокупації українських територій.

Крім того, були розглянуті питання забезпечення безпеки на державному кордоні України.

Під особливим контролем Ставки Верховного Головнокомандувача залишається питання матеріально-технічного забезпечення української армії, зокрема постачання необхідного озброєння та боєприпасів.

Окремо учасники зупинилися на підготовці сил оборони до зимового періоду. У цьому контексті було розглянуто питання забезпечення військовослужбовців комплектами зимової форми, взуттям, засобами обігріву.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Харківська область – стабілізуємо ситуацію, тримаємо позиції. Міцно. Настільки міцно, що окупанти відчутно панікують. (...).

До речі, хочу подякувати Національній поліції за швидке відновлення правопорядку на щойно звільненій території. І Службі безпеки України – за те, що працює тепер помітно результативно. Не можу розкривати всіх деталей, але завдяки СБУ зараз маємо впевненість, що в окупантів не буде жодної опори на українській землі.

Дуже важливо: розглянули на Ставці ситуацію на державному кордоні, захист нашого кордону. Доповідав голова Держприкордонслужби. Держава забезпечить всю необхідну потужність для захисту нашого кордону.

Заслухали Головнокомандувача, командувачів оперативних напрямків.

Дуже уважно займаємося забезпеченням наших воїнів перед зимою.

Хочу сьогодні подякувати воїнам 54-ї окремої механізованої бригади, які проявляють стійкість в обороні на Донеччині. 95-й десантно-штурмовій бригаді – за надзвичайно сміливі дії зі звільнення нашої території. 59-та окрема мотопіхотна бригада – також молодці! У тих умовах, де ви воюєте, хлопці, неухильний рух вперед – це справжній героїзм! 57-ма окрема мотопіхотна бригада – дякую вам за міцність, хлопці! Дякую за просування вперед!

Зараз це дуже важливо – темп. Темп у стабілізації у звільнених районах. Темп у русі наших військ. Темп у відновленні нормального життя

на звільненій території. І темп у підтримці партнерів. Ми говоримо про це чесно – темп надання допомоги Україні має відповідати темпу нашого руху. Це також сьогодні розглядалося на Ставці.

Говорив сьогодні з Александером Чеферіном. Дякую за підтримку наших спортсменів, за непохитну принциповість. Подякував президенту УЄФА за сприяння в перезапуску Української футбольної Прем'єр-ліги. Обговорили можливості УЄФА допомагати у звільненні наших військовополонених – спортсменів, у тому, щоб публічно їх підтримувати.

Цими днями в Лондоні відбувалася церемонія прощання з Королевою Єлизаветою II. Україна вшанувала її пам'ять на високому рівні – були присутні Прем'єр-міністр України та перша леді. Серед мільйонів людей, які прийшли попрощатися з Її Величністю, було й багато українців. Я дякую всім українцям у Сполученому Королівстві, хто показав у цей скорботний момент нашим британським друзям, що Україна – поруч із ними. (...).

Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Херсонській області: Указ Президента України №658/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента утворюються військові адміністрації населених пунктів у Херсонській області)

Про делегацію України для участі у роботі 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН: Розпорядження Президента України №187/2022-рп ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Розпорядженням Президента України №187/2022-рп утворюється делегація України для участі у роботі 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (м.Нью-Йорк, Сполучені Штати Америки); дозволяється главі делегації залучати для забезпечення роботи делегації радників, експертів і технічних працівників; затверджуються Директиви делегації України для участі у роботі 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН (додаються, таємно)).

Президент під час відеозустрічі з керівництвом Goldman Sachs: Підтримайте економіку України зараз, і ви виросте в майбутньому ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

В той час як Україна демонструє стійкість на полі бою в боротьбі з російським агресором, представники світового бізнесу мають проявляти стійкість у підтримці української економіки. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час зустрічі у форматі відеоконференції з членами комітету з управління однієї з найбільших інвестиційних компаній у США та світі Goldman Sachs.

Глава держави наголосив, що з початку повномасштабного вторгнення Росії українці продемонстрували єдність у суспільстві та стійкість на полі бою. Державні інституції України також вистояли – не припиняли роботу

Національний банк, фінансова сфера, виплачувалися заробітні плати, пенсії, проводилися інші розрахунки тощо.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми справжні партнери, і тому ми й від вас хочемо стійкості. Бізнес, який був на території України до повномасштабного вторгнення, ми просимо залишатися й далі інвестувати. Підтримайте нас зараз – нам це дуже потрібно. Підтримайте нашу економіку зараз, і ви виграєте в майбутньому.

За його словами, попри те, що інвестиції під час війни ризиковані, після перемоги України інвестори виграють, адже українці отримують сильну мотивацію до відбудови країни.

Президент України Володимир Зеленський:

Якщо ви підтримуєте нашу економіку сьогодні, завтра Україна буде вам дуже вдячна, і ви точно це відчуватимете.

Президент України наголосив, що світ потужніший за будь-яку державу-агресора, коли він об'єднується.

Президент України Володимир Зеленський:

І ми це показали. Ми показали, що коли світ об'єднаний, допомагає нам зброєю, допомагає нам фінансами, ми можемо протистояти будь-якій колоніальній державі.

(...). Глава держави нагадав, що Росія спровокувала у світі енергетичну кризу задовго до повномасштабного вторгнення в Україну, а під час війни створила продовольчу кризу, заблокувавши експорт харчів через українські порти на Чорному морі. Але саме завдяки єдності світової спільноти питання зернового експорту вдалося розв'язати.

Президент України Володимир Зеленський:

Ми об'єдналися, ми тиснули та зробили продовольчий коридор. Багато країн Африки, Азії, а також Європи отримали від нас агропродукцію. Ось що зробив світ, коли він об'єднався й тиснув.

(...). Сьогодні Європейський Союз, деякі держави розв'язують не питання допомоги Україні чи питання енергетичної кризи цієї зими – вони вирішують питання своєї спроможності в майбутньому, незалежності своїх дітей, впливу будь-якого суб'єкта ззовні на свою територіальну цілісність», – переконаний Володимир Зеленський.

Він також акцентував, що недотримання окремими країнами санкційних заходів, запроваджених щодо РФ, може спонукати російське керівництво до посилення шантажу та нарощування ескалації. Тож, за його словами, важливим є визнання Росії країною – спонсором тероризму.

Президент зазначив, що санкційний тиск впливає на Росію, зокрема на її економіку, ВВП, але пересічні російські громадяни поки що майже не відчувають дії стратегічних обмежень.

Президент України Володимир Зеленський:

Для нас надзвичайно важливо, щоб вони це відчували. Тоді вони зрозуміють ціну цієї війни, розв'язаної їхнім лідером. Тоді вся спільнота всередині Росії почне тиснути на свою владу. І це також справедливо, бо не

може бути так, що цю війну відчуває будь-хто у світі, передусім Україна, але точно не відчуває Росія. Так не може бути. Ціна війни повинна бути відчутною.

Для перемоги над агресором дуже важливо, щоб США залишалися лідерами в підтримці України – Володимир Зеленський під час The Clinton Global Initiative ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Лідерство Сполучених Штатів Америки в підтримці України в боротьбі з російським агресором сприятиме подальшому зміцненню обороноздатності української армії та перемозі. Про це заявив Президент Володимир Зеленський під час онлайн-участі в зустрічі The Clinton Global Initiative (CGI), окрема панель якої була присвячена Україні.

Під час спілкування із 42-м Президентом США Біллом Клінтоном Володимир Зеленський зазначив, що Сполучені Штати Америки для всього цивілізованого світу є індикатором демократії, на який рівняються інші країни. Тому важливо, щоб вони залишалися лідерами в підтримці України та в тиску на Росію.

Президент України Володимир Зеленський:

Коли США дають Україні артилерію, потім інші держави нас підтримують і також надають. Коли США визнають (країну. – Ред.) спонсором тероризму, демократії Європи також підтримуватимуть цю ініціативу. Тому, коли ви запитуєте в мене, чим США можуть допомогти, – бути лідерами.

(...). Наші військові мають внутрішню стійкість – це їхня любов і повага до батьківщини, до України. Але на полі бою рук та очей замало. Також дуже важлива зброя. І тут я хочу подякувати і Президенту Байдену, і Конгресу США за двопартійну підтримку України.

Глава держави також закликав США спонукати інші демократичні країни надавати більшу допомогу Україні, зокрема передавати необхідне озброєння.

Президент України Володимир Зеленський:

У них є та артилерія, яка нам потрібна, відповідна зброя. І тут політично Сполучені Штати могли б тиснути. Це питання неодноразово обговорювалося з конгресменами, сенаторами, а також на рівні президентів.

Він висловив переконання, що в питанні боротьби з агресором не можна залишатися осторонь і не висловлювати позицію чітко.

Президент України Володимир Зеленський:

Не можна балансувати між добром і злом, світлом і темрявою. Треба обирати сторону. Кожен суб'єкт, кожна держава відкрита, вільна. Тож вони можуть обрати сторону, але не можуть бути посередині. Україна бореться саме за цінності – за свободу.

Глава держави зазначив, що США та світова спільнота мають змусити Росію сісти за стіл перемовин після того, як її війська покинуть територію України.

(...). На переконання Глави держави, найголовніша санкція, яку необхідно застосувати щодо Росії, – це визнати її державою – спонсором тероризму.

Він також нагадав, що українська сторона нещодавно презентувала рекомендації щодо гарантій безпеки для України, які підготувала міжнародна робоча група під керівництвом Андрія Єрмака і колишнього Генерального секретаря НАТО Андерса Фога Расмуссена. Ці рекомендації мають стати основою майбутнього договору щодо гарантій безпеки для України, який, на переконання Президента, міг би бути прикладом безпеки для всіх держав, які не є членами НАТО.

Володимир Зеленський висловився за те, щоб до кола гарантів безпеки нашої держави увійшли такі партнери, як США, Велика Британія, країни ЄС.

Президент України Володимир Зеленський:

Я думаю, що дуже важливо, щоб США стали першою країною, яка підпише ці гарантії безпеки з українською стороною. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Щойно взяв участь у засіданні високого рівня щодо продовольчої безпеки. Це засідання відбулося на полях чергової Генасамблеї ООН.

Тематика продовольчої безпеки для нашої держави стратегічно важлива. Це те, в чому ми маємо – і повинні зберегти – глобальну роль. Це те, що дає нам економічну силу та зміцнює наше моральне лідерство. Лідерство народу, який допомагає іншим навіть тоді, коли сам перебуває у надважких обставинах.

Ми беремо участь у реалізації Продовольчої програми ООН і допомагаємо країнам Африки. Ми відновили наш морський аграрний експорт, і це дає нам змогу експортувати нашу аграрну продукцію країнам уже на трьох континентах.

(...). вже розпочався візит першої леді України у Сполучені Штати, розпочалися зустрічі в межах Генасамблеї ООН.

Олена вже зустрілася з першими леді Польщі та Литви – це наш формат Люблінського трикутника. А також прийняла дев'ятьох дружин президентів і прем'єр-міністрів із різних країн в Українському інституті Америки в межах Саміту перших леді та джентльменів. Це перший такий захід у межах нашого формату співпраці. Важливі рішення очікую після зустрічей Прем'єр-міністра України Шмигала з лідерами держав на полях Генасамблеї.

(...). Керівник Офісу Андрій Єрмак провів сьогодні чергову розмову з радником Президента США з питань національної безпеки Джейком Салліваном. Дуже корисно, предметно та ефективно.

Продовжуємо стабілізаційні заходи в районах, які були звільнені від російської окупації. Фіксуються чергові факти російських звірств – люди показують, де в окупантів були катівні, де ховали тіла вбитих, дають свідчення про те, хто допомагав окупантам.

Я дякую всім працівникам правоохоронних органів, які залучені до встановлення правди про злочини окупантів. (...).

Ситуація на передовій чітко свідчить про те, що ініціатива – за Україною. Наші оборонці дуже акуратно й дуже хоробро вирішують завдання, які ставить перед ними командування.

Хочу сьогодні особливо відзначити 81-шу окрему десантно-штурмову бригаду – за сміливість при звільненні населених пунктів на Донеччині. А також 93-тю окрему механізовану бригаду – за героїчну оборону Бахмута й Соледача. Дякую вам! Дякую всім нашим героям!

Звичайно, сьогодні доволі шумні новини з Росії. Багато запитань щодо цього. Але що, власне, сталося? Що прозвучало з того, що не звучало раніше?

Наші позиції – чіткі та добре відомі. Тільки це нас і має цікавити. Не те, що звучить десь, а те, що є нашим завданням.

(...). Наші позиції не змінюються від шуму чи будь-яких анонсів звідкись. І маємо в цьому повну підтримку наших партнерів.

Ми інформуємо всіх суб'єктів міжнародних відносин про те, що відбувається. І бачимо розуміння не тільки від наших партнерів, а й від тих держав, які намагалися триматись осторонь нашої боротьби. Будуть кроки на підтримку України в таких обставинах і від ключових міжнародних об'єднань.

Тож зберігаємо тиск. Зберігаємо єдність. Захищаємо Україну. Звільняємо нашу землю. І не проявляємо жодної слабкості.

І я дякую всім друзям і партнерам України за сьогоднішнє масове принципове тверде засудження намагань Росії розіграти чергові псевдореферендуми. (...).

Держава, яка провокує голод, має отримувати від світу найжорсткішу реакцію – виступ Президента на Global Food Security Summit ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Відзначаючи той факт, що засідання відбувається на полях Генеральної Асамблеї ООН, я згадаю один із фундаментальних документів сучасної міжнародно-правової системи.

Це Загальна декларація прав людини. 30 статей про найнагальніші речі для кожної людини з мільярдів людей, які жили, живуть і ще житимуть на нашій планеті. Я процитую зараз статтю 25. «Кожна людина має право на такий життєвий рівень, включно з їжею, одягом, житлом, медичним доглядом та необхідним соціальним обслуговуванням, який є необхідним для підтримання здоров'я й добробуту її самої та її сім'ї, і право на забезпечення в

разі безробіття, хвороби, інвалідності, вдовства, старості чи іншого випадку втрати засобів до існування через незалежні від неї обставини».

Це дуже важливе визначення – визначення права, а не привілею, права, а не фортуни, права, а не примхи клімату. Право на їжу. Право на захист від голоду. Право!

Україна вважає це право невід’ємним для всіх людей, для всіх країн. Кожна людина у світі має бути позбавлена голоду й навіть його загрози. Кожна країна у світі має бути надійно захищена від голоду.

А будь-яка держава, яка провокує голод, яка намагається зробити доступ до їжі якимось привілеєм, яка пробує поставити захист народів від голоду в залежність від усмішки фортуни чи милості якогось диктатора, – така держава має отримувати від світу найжорсткішу реакцію. Реакцію, як за застосування зброї масового ураження – хімічної, біологічної чи ядерної. Бо поширення голоду – це така ж аморальна й нелюдська зброя масового ураження, як поширення смертоносних бактерій чи радіації.

Це – позиція України. Це позиція нації, яка втратила мільйони людей унаслідок голодоморів. Тому ми особливо відчуваємо, що насправді означають слова «продовольча безпека». Що таке право на захист від голоду. Що таке право на їжу.

(...). За вісім місяців минулого року Україна експортувала майже 38 мільйонів тонн агропродукції. За вісім місяців цього року світовий ринок отримав уже майже на 10 мільйонів тонн менше.

Мінус 10 мільйонів тонн нашого агроекспорту – це плюс десятки мільйонів людей, що опинилися на межі голоду чи голодують. І це лише початкові наслідки російської блокади наших портів, російських намагань ракетними ударами завадити нам будувати нову логістику експорту й аморальної політичної гри з коливаннями продовольчих цін.

Росія повинна за це відповідати.

Навіщо їй це все було потрібно? Щоб нібито милостиво давати продовольство в обмін на суверенітет. В обмін на політичне підкорення. В обмін на уразливість. На уразливість багатьох африканських, азійських та європейських країн.

Ось чому Росія хоче зробити захист від голоду не правом, а привілеєм, їжу – не невід’ємним правом, а тим, що потрібно випрошувати.

Ми цього категорично не сприймаємо. Ми проти цього послідовно боремося. Навіть в умовах повномасштабної війни ми допомагаємо нашою агропродукцією тим, хто не може самостійно забезпечити себе нею. І я хочу запевнити ООН, що Україна й надалі буде гарантом Продовольчої програми ООН.

Зокрема, ми вже допомагаємо Сомалі та Ефіопії. Африка, Азія, Європа, Американський континент... Хоч би де було потрібне продовольство, ми готові експортувати й допомагати. (...).

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Ми повертаємо додому наших людей. Щойно завершився обмін. Сьогодні у нас 215 хороших новин. 215!

Це однозначно перемога для нашої держави, для всього нашого суспільства. А головне – для 215 родин, які зможуть побачити своїх близьких у безпеці.

Герой України Євгеній Бова. Герой України Лев Пашко. Герой України Денис Прокопенко.

А загалом 108 бійців «Азова», загалом 188 героїв «Азовстали» та Маріуполя. Восьмеро – поранені під час російського теракту в Оленівці. Загалом 215 героїв!

Це воїни Нацгвардії, нашої армії, Військово-Морських сил, прикордонники, поліцейські, тероборонівці, працівники СБУ та інші.

Дмитро Козацький – знаменитий «Орест», фотограф з «Азовстали». Микола Куц і Костянтин Нікітенко – бойовики засудили їх до смертної кари.

Катерина Поліщук – «Пташка», Мар'яна Мамонова, Валентина Зубко, Яна Шумовецька, Зоряна Репецька, Анастасія Черненко.

Ми пам'ятаємо про всіх наших людей і намагаємося врятувати кожного українця. В цьому сенс України, наша сутність, цим ми відрізняємось від ворога... Ми цінуємо кожне життя!

І обов'язково зробимо все, щоб урятувати всіх, хто перебуває в російському полоні.

Ця операція готувалася доволі довго. І в обміні є кілька складових.

Перша складова: ми обміняли одного фаната Росії на 200 воїнів. Спочатку нам пропонували повернути 50 наших людей в обмін на одного з тих, хто перебував у слідчому ізоляторі СБУ. Ми говорили. Наполягали. Число 50 зросло до двохсот. Вони вже в Україні. Я вважаю, це хороший результат.

Хоча навіть більше, ніж 200... Бо серед звільнених українок є ті, хто готується стати мамою. І я особливо щасливий, що вдалося зараз повернути їх в Україну.

Віддати Медведчука за справжніх воїнів – не шкода. Він пройшов усі слідчі дії, які передбачені законодавством. Україна отримала від нього все, що необхідно для встановлення правди в межах кримінальних проваджень.

Друга складова – окрім 200 воїнів, ми повернули ще п'ятьох бойових командирів, за яких довелося поборотися найбільше, найдовше, найскладніше. Їм загрожувало найжорстокіше. П'ять супергероїв.

В обмін на них ми віддали 55 тих, хто не заслуговує ані жалю, ані співчуття, ані взагалі будь-яких слів. Тих, хто воював проти України. І тих, хто зрадив Україну. Тих, хто нам з вами точно не потрібен.

Україна домовилася з Туреччиною – я говорив про це з Президентом Ердоганом, – що п'ятеро наших командирів, яких звільняють з полону,

перебуватимуть у повній безпеці, у комфортних умовах і під особистою протекцією Президента Туреччини. На час до кінця війни. Але ми забезпечимо їхнім родинам можливість з ними бачитися.

Сергій Волинський, Святослав Паламар, Денис Прокопенко, Олег Хоменко, Денис Шлега. Ще раз дякую Президенту Ердогану!

І, звичайно, ми допомогли нашим друзям – це питання честі для України, питання нашої вдячності за допомогу нашій державі. Нам вдалося звільнити десятьох іноземних громадян, які перебували в російському полоні.

Свого часу ми обговорювали це з Борисом Джонсоном – він звертався по сприяння. Із американськими друзями. Тепер додому повернуться: п'ять громадян Великої Британії, два громадяни США, один громадянин Марокко і громадянин Швеції, один громадянин Хорватії. Ворог призначив їм вирок – довгий термін ув'язнення чи смертну кару. Ми врятували їм життя.

Усі вони повернуться додому за посередництва Саудівської Аравії. Щиро вдячний за допомогу всім, хто долучився!

І хочу назвати тих людей, завдяки кому ми маємо сьогодні ці 215 хороших новин.

З українського боку питанням звільнення займається достатньо потужна група. Нею керують четверо: керівник Офісу Єрмак, керівник нашої розвідки Буданов, голова СБУ Малюк і Рустем Умеров. А також дякую їхній команді – Дмитру Усову, омбудсмену Лубінцю, міністру Монастирському.

Дякую вам, хлопці, за цей український успіх! (...).

Про надання гуманітарної допомоги Федеративній Демократичній Республіці Ефіопія та Федеративній Республіці Сомалі: Указ Президента України №660/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою сприяння подоланню голоду у Федеративній Демократичній Республіці Ефіопія та Федеративній Республіці Сомалі, відповідно до статті 10 Закону України «Про гуманітарну допомогу» постановляю:

1. Надати гуманітарну допомогу Федеративній Демократичній Республіці Ефіопія та Федеративній Республіці Сомалі.
2. Кабінету Міністрів України забезпечити надання гуманітарної допомоги Федеративній Демократичній Республіці Ефіопія та Федеративній Республіці Сомалі. (...).

Виступ Президента України на загальних дебатах 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Проти України скоєно злочин, і ми вимагаємо справедливого покарання.

Скоєно злочин проти наших державних кордонів. Скоєно злочин проти життя наших людей. Скоєно злочин проти гідності наших жінок і чоловіків.

Скоєно злочин проти цінностей, які роблять усіх нас із вами спільнотою об'єднаних націй.

І Україна вимагає покарання за спробу вкрати нашу територію. Покарання за вбивство тисяч людей. Покарання за катування й приниження жінок і чоловіків.

Покарання за катастрофічну турбулентність, яку Росія спровокувала своєю незаконною війною, і не тільки для нас, українців, а й для всього світу. Для кожної нації, яка представлена в цьому залі Генеральної Асамблеї ООН.

Я звертаюся від імені держави, яка змушена захищатися. Але яка має формулу миру. (...).

Я представлю формулу, яка може спрацювати не тільки для нас, а й для всіх, хто може опинитись у схожих із нашими обставинах. Це формула, яка карає за злочин, захищає життя, відновлює безпеку й територіальну цілісність, гарантує безпеку та передбачає рішучість.

(...). Україна хоче миру. Європа хоче миру. Світ хоче миру. І ми побачили, хто єдиний хоче війни.

Є лише один суб'єкт серед усіх держав – членів ООН, який зараз сказав би, якби міг мене перебити, що він задоволений цією війною – своєю війною. Але ми не дамо цьому суб'єкту нас переважити, хоч це і найбільша за розмірами держава світу.

Україна показала силу на полі бою, користуючись своїм невід'ємним правом на самооборону згідно зі статтею 51 Статуту ООН. І ніхто не дорікне нам зараз чи в майбутньому слабкістю чи нездатністю боротися за себе, за свою незалежність.

Ми досягаємо результату в цій боротьбі й бачимо, яким буде завершення цієї війни та що стане гарантіями стабільного миру.

Статут ООН проголошує рівність націй, і ми довели, що Україна є рівною серед рівних.

Статут ООН захищає непорушність кордонів, і ми підтверджуємо лінію нашого кордону, виганяючи окупантів за неї.

Статут ООН фіксує цінність прав людини, гідності та життя, і ми теж фіксуємо їх – кожним звільненим від російської окупації українським містом.

Ця війна не була спровокована нами. Ми провели 88 раундів переговорів у різних форматах, щоб не допустити цієї війни, – це тільки за час від початку мого президентства й до 24 лютого цього року.

Але Росія не тільки не припинила злочину агресії, яку розпочала ще у 2014 році, а перевела його у повномасштабне вторгнення. І ми не маємо іншого вибору, ніж захищатися. (...).

І це – перший пункт нашої формули миру. Комплексний пункт. Покарання.

Покарання за злочин агресії. Покарання за порушення кордонів. Покарання, яке має діяти, поки не буде відновлений міжнародно визнаний кордон. Поки агресія не припиниться. І поки не буде повної компенсації за війну.

Тому санкції проти агресора – це частина формули миру. Блокування торгівлі й відносин з агресором – це частина формули миру. Все це – покарання.

І поки агресор є стороною ухвалення рішень у міжнародних організаціях, його треба ізолювати в них, принаймні на час агресії. Позбавити права голосу. Позбавити права делегації. Позбавити права вето, якщо це член Радбезу ООН. Тобто покарати всередині інституцій.

Треба не заплющувати очі на пропагандистів, які виправдовують агресію, а застосовувати проти них повний пакет персональних обмежень. Тобто покарати за брехню.

Треба не дозволяти громадянам держави-агресора насолоджуватися туризмом чи шопінгом на території тих, хто цінує мир, а спонукати їх через візові обмеження до боротьби проти агресії своєї держави. Покарати за потурання злу.

Має бути створений спеціальний трибунал для покарання Росії за злочин агресії проти нашої держави. Це те, що стане сигналом для всіх потенційних агресорів, що вони повинні цінувати мир, інакше будуть притягнуті до відповідальності світом.

Ми підготували конкретні кроки для створення такого трибуналу. Вони будуть представлені всім державам.

Україна звернеться до Генеральної Асамблеї ООН щодо підтримки необхідності створення й міжнародного компенсаційного механізму. Розраховуємо на вашу підтримку.

Росія має заплатити за цю війну своїми активами. Це також покарання. Це одне з найстрашніших покарань для російських посадовців, які цінують гроші понад усе.

Другий пункт формули миру – це захист життя. (...).

Зараз, поки тривають засідання Генеральної Асамблеї, в українському місті Ізюмі Харківської області триває ексгумація тіл із масового поховання, яке з'явилося, коли цю територію контролювали російські війська. Там виявлені тіла жінок і чоловіків, дітей і дорослих, цивільних і військових. 445 могил.

Там родина, яка загинула під завалами будинку після російського авіаудару: батько, мати, дівчатка шести й восьми років, бабуся і дідусь. Там чоловік, якого задушили мотузкою. Там жінка зі зламаними ребрами й ранами на тілі. Там чоловік, якого кастрували перед убивством, і це далеко не перший такий факт.

(...). Єдине, чим відрізняється масове поховання в Ізюмі від того, що світ побачив у Бучі, це, власне, поховання. Російська армія довше перебувала в Ізюмі, і тому тіла вбитих все ж закопані, а не розкидані вулицями.

Тож як ми можемо залишити російську армію хоча б десь на українській землі, знаючи, що вони всюди вчиняють такі масові вбивства? Не можемо.

Ми повинні захищати життя. Світ повинен захищати життя. Кожна держава, проти якої спрямована збройна агресія, потребує можливості захищати своїх громадян і звільняти свою територію.

Якщо для цього треба допомогти зброєю чи снарядами – це має бути. Якщо для цього потрібно допомогти фінансами, це має бути. Якщо для цього треба допомогти розвідданими, це має бути. А от чого не має бути, то це облуди.

Ми можемо повернути український прапор на всю нашу територію. Ми можемо зробити це силою зброї. Але нам потрібен час.

Ми намагалися це прискорити. Ми намагалися реалізувати базові положення Статуту ООН для України шляхом переговорів.

Але Росія боїться справжніх переговорів і не хоче виконувати будь-які справедливі міжнародні зобов'язання. (...).

Ось і зараз, коли Росія каже про переговори, вона хоче лише пригальмувати свій відступ. Росія хоче перезимувати на захопленій території України та підготувати сили для спроби нового наступу. Для нових Буч, нових Ізюмів... Або принаймні забезпечити собі фортифікацію на захопленій землі та військову мобілізацію вдома.

Ми не можемо погодитися на відкладену війну. Бо вона буде ще гарячішою, ніж зараз.

Для нас це війна за життя. Тому ми потребуємо оборонної підтримки – зброї, техніки та снарядів. Наступальних озброєнь – достатньо далекобійних, щоб звільнити нашу землю. І захисних систем, передусім протиповітряної оборони. І ми потребуємо фінансової підтримки, щоб зберегти внутрішню стабільність і виконувати соціальні зобов'язання перед нашими людьми.

Фізичний захист і соціальний захист – це два елементи будь-якого державного життя. Тож другий пункт нашої формули миру – це захист життя. Всіма засобами, які дозволяє Статут ООН.

Третій пункт – відновлення безпеки й територіальної цілісності.

Погляньте, скільки елементів глобальної безпеки Росія підірвала своєю війною. Безпеку мореплавства, продовольчу безпеку, радіаційну безпеку, енергетичну безпеку та безпеку від зброї масового ураження.

Ми вже відновлюємо безпеку мореплавства і продовольчу безпеку. І я дякую пану Антонію Гутеррішу за особисту залученість. Алжир, Ефіопія, Єгипет, Лівія, Кенія, Сомалі, Судан, Туніс, Бангладеш, Ізраїль, Індія, Іран, Ємен, Кіпр, Китай, Корея, Ліван, Туреччина, Бельгія, Болгарія, Греція, Ірландія, Іспанія, Італія, Нідерланди, Німеччина, Румунія та Франція вже отримали українську агропродукцію.

І ми маємо збільшити постачання морем. Як на умовах ринку, так і в межах Продовольчої програми ООН, для якої Україна завжди – надійний партнер.

І, до речі, попри всі складнощі через війну ми ухвалили рішення надати гуманітарну допомогу Ефіопії та Сомалі, тож відправимо їм додатковий обсяг нашої пшениці.

Але з іншими елементами безпеки складніше.

Напередодні засідання Генеральної асамблеї Росія вдарила ракетами по Південноукраїнській АЕС. Вибухом зачепило будівлі станції – вибило вікна, пошкодило стіни. Ракети розірвалися лише за 300 метрів від стін реакторів!

І це після того, як з'явився чіткий заклик МАГАТЕ до Росії зупинити будь-яку ворожу активність проти будь-яких атомних об'єктів України, зокрема проти Запорізької атомної станції – найбільшої у Європі, яку Росія перетворила на мішень. І це робить мішенню всіх вас.

Російський радіаційний шантаж – це те, що має хвилювати кожного й кожна з вас, бо ніхто з вас не знайде вакцини від променевої хвороби.

Криза вартості життя в десятках країн триває. Її коріння – у дестабілізації енергоринку. Треба прибрати основний чинник глобальної цінової турбулентності, а саме: російський енергошантаж.

Для цього треба обмежити ціни, за якими Росія відправляє на експорт свої енергоресурси. Треба зробити російські нафту й газ знову просто звичайними товарами. Зараз нафта й газ – це енергетична зброя Росії. І саме тому їй вдається маніпулювати ринками так, щоб електрика, газ, бензин і дизель ставали привілеєм для обраних замість того, щоб бути звичайним доступним благом для всіх.

Обмежити ціни – це самозахист світу. Це шлях до відновлення енергетичної та цінової безпеки.

Але чи піде світ на це? Чи злякається погроз Росії?

Треба зробити лише один сильний крок, після якого все стане ясно. Вже давно час для нього.

Цей крок розставить усе по місцях. Після російського ракетного терору. Після масових убивств. Після Маріуполя. Після спалення російськими військовими українських полонених в Оленівці. Після блокади портів. Після ударів російських танків і ракет по атомних станціях. І після погроз застосувати ядерну зброю, які стали правилом, а не винятком для російських пропагандистів...

Треба визнати нарешті Росію державою – спонсором тероризму. На всіх рівнях. В усіх країнах, які сповідують цінності миру й захисту людського життя. Юридично. Політично.

Якщо ви не маєте юридичного механізму, ви можете ухвалити політичне рішення – на рівні парламентів. Це фундамент для відновлення елементів глобальної безпеки. Якщо цей сильний крок буде зроблено, відпадуть сумніви, чи робити інші життєво необхідні кроки. (...).

Отже, третій пункт української формули миру – це відновлення безпеки й територіальної цілісності. Четвертий пункт – це гарантії безпеки.

Кожна нація має право на гарантії безпеки. Не тільки найбільші нації. Не тільки найбільш щасливі.

Ми маємо пропозиції такої модернізації архітектури безпеки для України, а отже, й для Європи та світу, яка не допустить більше жодної агресії проти нас. Ми вже представляємо їх партнерам.

Це пропозиції юридично обов'язкових багатосторонніх і двосторонніх договорів. Це умови, за яких гаранти мають діяти, і час, за який їхні дії мають принести результат – результат на землі, на морі, у повітрі, у дипломатії та політиці, в економіці та фінансах, у забезпеченні зброєю та розвідданими. Кожен з вас, отримавши текст нашої формули миру, побачить і деталізацію того, що ми пропонуємо як гарантії безпеки. (...).

І п'ятий пункт української формули миру – це рішучість. Те, без чого інші чотири пункти не працюватимуть.

Це наша рішучість боротися. Це рішучість партнерів допомагати нам, а отже, самим собі. І це рішучість світу об'єднатися навколо того, хто бореться проти збройної агресії. Рішучість світу поставити на місце одного, який загрожує всім. (...).

Було багато розмов про реформування ООН. Чим вони всі закінчилися? Без результату.

Однак, якщо ви уважно поглянете на нашу формулу миру, ви побачите, що її імплементація вже де-факто стає реформою Об'єднаних Націй. Наша формула універсальна, а отже, об'єднує Північ і Південь світу. Вона закликає світову більшість і спонукає до розширення представництва тих, хто залишився непочутим.

Це дисбаланс, коли уся Африка, уся Латинська Америка, більша частина Азії, уся Центральна та Східна Європа підкорюються праву вето, якого самі ніколи не мали.

І про це говорить Україна. А чи чули ви такі слова від Росії? А вона – в Радбезі. Постійно. Чомусь. Чомусь не Японія чи Бразилія, не Туреччина чи Індія, не Німеччина чи Україна. Настане день, коли й це питання буде розв'язане.

Щодо перемовин між Україною та Росією.

Напевно ви чули різні слова з Москви про переговори. Нібито вони до них готові. Але. Вони кажуть про переговори, але оголошують мобілізацію. Вони кажуть про переговори, але оголошують псевдореферендуми на окупованій території України.

То що тоді правда? Мобілізація в Росії – правда. Фейкові референдуми – це теж правда. Росія хоче війни. Це правда. Але Росія не зможе зупинити хід історії. Людство й міжнародне право сильніші, ніж одна держава-терорист. Росії доведеться закінчувати цю війну. Війну, яку вона розпочала.

І я виключаю, що врегулювання може відбуватися на будь-якій іншій основі, ніж українська формула миру. Що далі заходить російський терор, то менша ймовірність, що взагалі хто-небудь у світі сідатиме за один стіл із Росією.

І якщо російською відповіддю на мої слова зараз будуть нові ракети й теракти, то це засвідчить лише слабкість. Слабкість Росії. Її нездатність переважити нас, її нездатність переважити світ.

Це доведе лише те, що потрібно якнайшвидше виконати п'ять пунктів української формули миру.

Ми готові до миру. Але до чесного й справедливого миру. Саме тому з нами – світ.

І наостанок. Я хочу подякувати 101 державі, які проголосували за те, щоб могло відбутися це моє відеозвернення. Це було голосування не лише щодо формату. Це було голосування щодо принципів.

Лише сім держав проголосували проти: Білорусь, Куба, КНДР, Еритрея, Нікарагуа, Росія та Сирія.

Семеро. Семеро, які бояться відеозвернення. Семеро, які реагують червоною кнопкою на принциповість. Тільки семеро.

101 – і семеро.

Друзі, якщо така коаліція проти нашої рішучості, то я всіх вас вітаю. Вітаю, бо це означає, що мир переможе будь-яку агресію і що немає жодної перешкоди, щоб ми таки реалізували формулу миру. (...).

Президент України провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський у четвер провів чергове засідання Ставки Верховного Головнокомандувача.

У засіданні взяли участь: міністр оборони Олексій Резніков, Головнокомандувач Збройних Сил України Валерій Залужний, начальник Головного управління розвідки Кирило Буданов, міністр внутрішніх справ Денис Монастирський, міністр закордонних справ Дмитро Кулеба, міністр інфраструктури Олександр Кубраков, очільники силових відомств і правоохоронних органів, керівник Офісу Глави держави Андрій Єрмак, секретар Ради національної безпеки і оборони Олексій Данілов та інші.

У режимі відеозв'язку до засідання долучилися: командувач Сухопутних військ Збройних Сил України Олександр Сирський, командувач військ Оперативного командування «Захід» Сергій Літвінов, командувач військ Оперативного командування «Південь» Андрій Ковальчук.

Керівники сил оборони та командувачі оперативних напрямків доповіли про оперативну ситуацію на ділянках фронту. Було розглянуто ймовірний характер дій противника у найближчий період.

Члени Ставки Верховного Головнокомандувача також проаналізували стан забезпечення сил оборони озброєнням та боеприпасами.

Учасники засідання приділили окрему увагу крокам реагування на нові виклики, пов'язані з оголошенням країною-агресором мобілізації та підготовкою псевдореферендумів на тимчасово окупованих територіях України.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Хочу сказати сьогодні особливі слова вдячності. Вдячності всім нашим людям, які захищають нашу державу, захищають незалежність.

(...). Російське рішення про мобілізацію – це відверте визнання, що їхня кадрова армія, яку десятиліттями готували до загарбання чужого, не витримала й посипалась. І тепер через мобілізацію війна Росії проти України для більшості громадян Росії – це не щось там на ТБ чи в Інтернеті, а те, що зайшло в кожен російський дім.

(...). Зазначу одразу: будь-які рішення російського керівництва не змінюють для України нічого. Нас мають цікавити лише наші завдання. Це звільнення нашої країни, захист наших людей і мобілізація світової підтримки для реалізації наших завдань.

Зараз відбувається дипломатична мобілізація всієї міжнародної спільноти.

Коло тих, хто підтримує нас зараз, не обмежується лише колом наших традиційних партнерів і тих, хто відкрито підтримав нашу державу після 24 лютого. Нас підтримують тепер майже всі – ось така реакція на нові російські ескалаційні кроки.

Зокрема фарс із підготовкою псевдореферендумів на окупованій території демонструє, що відбувалось і у 2014 році в Криму й на Донбасі.

І я вдячний усім у світі, хто нас підтримав. Хто чітко засудив чергову російську брехню.

(...). Коли Росія заявляє, що нібито хоче переговорів, а сама оголошує мобілізацію... Коли Росія знає чітку позицію України про неможливість дипломатичного процесу після проведення Росією будь-яких псевдореферендумів...

Усім усе зрозуміло. Росія сама ховає перспективу переговорів своїми ж руками. (...).

Сьогодні відбувся дуже важливий брифінг. Керівник Офісу Єрмак, керівник ГУР МО Буданов, керівник СБУ Малюк, міністр внутрішніх справ Монастирський. Вони розказали деталі нашої операції зі звільнення 215 воїнів, деталі обміну. Ми робимо все, щоб суспільство та світ бачили, як Україна захищає людей і базові людські цінності. (...).

Про робочу групу з опрацювання питання створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України: Указ Президента України №661/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

(Указом Президента України №661/2022 з метою забезпечення належного міжнародного розслідування і притягнення до відповідальності за вчинення злочину агресії проти України, розробки та підготовки пропозицій щодо створення спеціального міжнародного трибуналу, відповідно до пункту 28 частини першої статті 106 Конституції України утворюється робоча група з опрацювання питання створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України; постановляється робочій групі напрацювати та внести пропозиції стосовно

створення спеціального міжнародного трибуналу щодо злочину агресії проти України).

Президент України виступив на саміті філантропії Forbes 400 (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Хочу звернути вашу увагу на одну деталь, мені здається, дуже важливу – на той досвід, якого набула Україна і якого можуть набути інші разом з нами, разом з Україною.

Україна зараз – це єдине місце на землі, яке дуже органічно поєднує інвестування та філантропію.

В Україні можна бути інвестором і, як результат цього, де-факто філантропом щодо інших, можна бути навіть просто бізнесменом, і така цілком звична економічна активність трансформується у справжню благу допомогу для сотень мільйонів чи навіть мільярдів людей.

Просто погляньте, як багато у світі залежить від постачання аграрної продукції з України на глобальний ринок. Для суб'єктів агросектору в Україні, для бізнесменів і фермерів – це бізнес, це робота, це економіка. Але, як наслідок, – це право на їжу для сотень мільйонів людей у країнах Африки, Азії, Європи.

Ми зараз відправляємо агропродукцію в Ефіопію, у Сомалі, в Ємен, Ліван та інші країни. Це реальний порятунок життів.

Але як багато залежить від логістики!

Коли Росія заблокувала наші морські порти, експорт скоротився в рази. Бо зерно, соняшник та інша агросировина – це такий вантаж, логістику постачання якого дуже-дуже складно перебудувати. Великі обсяги можуть доправлятися зараз передусім морем. Треба більше інвестицій у розширення технологій експорту.

Наприклад, ми готуємо будівництво трубопроводу з Польщею для експорту соняшникової олії. Це такий «пілот». Це конкретний проект, який для нас – економіка, а для глобального продовольчого ринку – елемент стабільності, елемент безпеки.

Інвестуючи в агропереробку в Україні та в будівництво сховищ для продовольства, можна не лише розширити логістичні можливості для постачання агропродукції, а й розширити номенклатуру товарів, які можуть постачатися.

Що більше доданої вартості виробляє Україна, то більше доданої безпеки отримують люди у світі.

Погляньте, що означає й виробництво електрики в Україні. З одного боку, це бізнес. Доволі прибутковий бізнес, зокрема й у сфері виробництва «зеленої» енергії. Але, враховуючи нашу можливість експортувати електрику, це також не просто бізнес – це реальний інструмент недопущення енергетичної бідності для десятків мільйонів людей у країнах Європи, з

якими ми межуємо. Це стабілізація енергетичної ситуації на всьому Європейському континенті.

До нас звертається Молдова, звертається Румунія, Польща, інші сусіди, щоб ми допомогли їм електрикою взимку. І ми готові допомагати. І саме тому інвестиції у розширення наших енергопотужностей – це порятунок від холоду для різних народів.

Ба більше! Можливість для України експортувати десятки гігават електрики – важливий чинник у європейській кліматичній політиці. Зараз Європа, на жаль, усе ще сильно залежить від брудних енергоресурсів Росії. Вони брудні не тільки тому, що їх продаж є способом Росії фінансувати війну. Не тільки тому, що їх спалення забруднює атмосферу. А ще й тому, що вони видобуваються настільки грубо й неакуратно стосовно довкілля, що їх видобуток у Росії є синонімом екологічного лиха.

Українська електрика може допомогти замінити брудні російські енергоресурси. А отже, це й кліматична безпека.

(...). Інший приклад: усьому світу потрібні добрива для виробництва продуктів харчування. Навіщо їх купувати чи робити з російського газу? Можна побудувати потужності для виробництва десятків мільйонів тонн чистого «зеленого» й дешевого аміаку в Україні. Можна заробляти на цьому й допомагати цим не тільки продовольчій безпеці, а й миру – миру на нашій планеті.

(...). Ми віддаємо пріоритет розвитку нашої переробної промисловості – різних її напрямів. Маємо спеціальну програму її розвитку. І ми пропонуємо всім інвесторам світу долучитися до її реалізації.

Це саме той процес, коли інвестиції, бізнес, економіка, просто працюючи, стають філантропією, бо можуть збільшити потенціал миру у світі і зменшити потенціал агресорів.

Погляньте на можливості нашого ІТ-сектора й такі галузі, як виробництво дронів.

Росія намагалася зруйнувати нашу цифрову стійкість. Але ми не дали цього зробити.

Український цифровий потенціал вистояв, він дуже міцний. Наша цифровізація має потужний соціальний аспект – це технології, які реально працюють заради добробуту, заради захисту людей. У наших людей є цифрові документи, доступ до державних цифровізованих послуг, високий рівень цифровізації бізнесу.

ІТ-компанії в Україні – це вигідно. А їхній бізнес водночас – це і благо для мільйонів, і елемент захисту миру, якщо брати контекст кібербезпеки та російських кіберударів.

Так само, як, наприклад, виробництво дронів в Україні. Для того, хто інвестує, це економіка. А для того, хто потім використовує дрони – залежно від їхнього класу, – це безпека, комфорт або робота.

(...) я закликаю всіх вас сміливо використовувати цю силу бізнесу – інвестувати так, щоб це було водночас і допомогою нормальному життю різних народів.

Запрошую всіх вас в Україну! Дякую за цікавість і за віру в Україну, які точно є, інакше я зараз не мав би цього мого звернення. (...).

Президент України взяв участь у заходах в рамках саміту філантропії Forbes 400 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Зараз слушний час для бізнесу, щоб інвестувати в Україну, адже вкладені кошти не просто підтримають українську економіку, а й стануть внеском у майбутній мир у нашій державі та зміцнення безпеки у світі. На цьому наголосив Президент Володимир Зеленський під час онлайн-спілкування з менеджером з питань контенту журналу Forbes Рендалом Лейном у межах саміту філантропії Forbes 400.

Відповідаючи на запитання, чим бізнес може допомогти Україні під час повномасштабного вторгнення РФ, Глава держави зазначив, що, крім перемоги над російським загарбником, серед пріоритетів української влади – відновлення економіки та відбудова країни. Тож потрібно вже зараз реалізовувати важливі проекти.

Серед важливих проектів Президент назвав Fast Recovery Plan, метою якого є створення умов для повернення додому українців, котрі, рятуючись від війни, були змушені шукати тимчасового прихистку за кордоном. Зокрема, йдеться про відбудову зруйнованого житла, закладів освіти, медицини та інших об'єктів критичної інфраструктури. Також важливо відновлювати роботу підприємств, створювати нові робочі місця.

Президент України Володимир Зеленський:

На це потрібні гроші й технології. Ось де може допомогти бізнес. І ці інвестиції потрібні зараз. Допомога особливо актуальна у нещодавно деокупованих населених пунктах, де немає майже нічого. Важливо дати людям можливості. Люди працюватимуть, діти підуть до школи, запрацює економіка, і війна не буде такою дорогою для нас.

(...). Крім того, Володимир Зеленський висловив переконання, що представники великого бізнесу так само, як і політики, можуть впливати на держави, які, зокрема, виготовляють системи ППО, та сприяти передачі їх Україні. Це дасть змогу захистити українське небо й повернути громадянам безпечніший життєвий простір, зазначив Президент.

Глава держави наголосив: для перемоги України важливо, щоб єдність, яку продемонстрували українці, продовжилася в єдності подальшої підтримки з боку світу. (...).

Після завершення спілкування Рендал Лейн і засновник міжнародної гуманітарної організації World Central Kitchen шеф-кухар Хосе Андрес оголосили про відзначення українського народу нагородою Forbes 400 Lifetime Achievement Award у категорії «Герой».

Хосе Андрес, представники організації якого працюють у Харкові та в інших українських містах, наголосив, що для нього найбільша честь у житті і, зокрема, в цей час війни – допомагати людям в Україні.

Засновник міжнародної гуманітарної організації World Central Kitchen шеф-кухар Хосе Андрес:

Президент Зеленський і народ України борються не за свободу та демократію у своїй країні, а за свободу та демократію для всіх нас – у Європі, Америці, взагалі за свободу та демократію у світі. Це сміливі люди – чоловіки й жінки, які борються від імені й за кожного з нас. Поки відбувається це спілкування, росіяни бомбардують цивільну інфраструктуру, вбивають мирних жителів. І зараз є люди, які рятують поранених, ліквідують пожежі, є вчителі, яку міркують, як організувати навчання дітей в укриттях, є музиканти, які несуть свою музику й надію всім, хто бореться. Є журналісти, які на передньому краї роблять усе, щоб ми не забули про те, що робить Україна. У вашій особі я нагороджую всіх людей в Україні. Це нагорода вашого народу, Президенте Зеленський, і тих, хто на фронті.

Глава Української держави подякував за високу відзнаку сміливості українців і зазначив, що вона також є нагородою друзів і партнерів України – тих, хто із першого дня повномасштабного вторгнення допомагає всім, чим може, в обороні, у гарячих точках, у деокупованих містах. (...).

Президент України виступив на презентації Фундації Олени Зеленської ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Знаєте, на дуже коротке запитання «Що таке свобода?» неможливо дати вичерпну коротку відповідь. Це одне з тих запитань, на які люди даватимуть нові й нові відповіді стільки, скільки житиме людство. Але є один елемент, без якого не буде повною жодна відповідь на запитання про сутність свободи. Цей елемент – повага до людини. До людини будь-якого віку, майнового статусу, віросповідання, кольору шкіри, гендеру.

Повага – це те, на чому базується вільне суспільство.

Повага – це джерело демократії.

Повага – це те, чого навчає своїх дітей кожен мудрий батько, кожна мудра мати.

Повага має чіткі прояви в житті будь-якої країни. Це освіта. Це медицина. Це допомога тим, хто опинився у складній життєвій ситуації та не може самостійно забезпечити себе й дітей. Це інституції, які дають справедливість. Це культурні інституції, які зберігають спадщину кожної спільноти, кожного народу та всього людства. Коли все це працює, коли повага відчувається, то будь-яка людина може насолоджуватися свободою.

Тому насправді не є сюрпризом, коли ворог свободи знищує саме таку інфраструктуру поваги. Все, що дає гуманітарний добробут.

Дві з половиною тисячі освітніх об'єктів в Україні знищили російські удари. Це школи, університети, освітні клуби тощо. Понад тисячу медичних

об'єктів зруйновано російськими ракетами та обстрілами. Десятки тисяч звичайних житлових будинків просто спалені. Мільйони людей стали вимушеними переселенцями.

Росія спричинила в Україні гуманітарну катастрофу, бо ненавидить свободу. І тому світ почув і підтримав наш заклик до об'єднання. Світ бачить, що атакує Росія і що захищає Україна. Ми захищаємо свободу, захищаємо людей і робимо все, щоб якнайбільше друзів свободи по всьому світу могли зробити свій внесок у цю боротьбу.

Ось чому перша леді України створила цю фундацію – Фундацію Олени Зеленської. Вона обрала саме гуманітарний напрямок, і в цьому напрямку – колосальні виклики. Відновлювати зруйноване, допомагати тим, хто потребує захисту, давати надію на майбутнє, і давати людям відчуття, що їх поважають.

Це надзвичайно гідна справа, і я закликаю всіх вас приєднуватися – людей, компанії, фонди.

Україна вміє бути вдячною! (...).

Володимир Зеленський доручив МЗС відреагувати на факти використання російськими військами в Україні озброєння іранського виробництва ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський поставив завдання Міністерству закордонних справ відреагувати на факти використання військами Російської Федерації на українській території озброєння іранського виробництва.

Попри те що керівництво Ірану неодноразово публічно заявляло про свою нейтральність і готовність бути посередником у припиненні російської агресії проти України, зібрані на полі бою зразки підтвердили, що Росія застосовує в Україні озброєння саме іранського виробництва.

Речник Президента Сергій Никифоров:

Такі дії Ірану розцінюються як крок проти суверенітету й територіальної цілісності України, а також проти життя та здоров'я українських громадян», – заявив.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...).Україна показала, що не тільки правда за нами, а й сила за нами, ініціатива за нами, впевненість – саме у нас впевненість у перемозі. Світ завжди тонко відчуває такі речі. Хто насправді міцний, а хто вдає міцність. (...).

Україна запропонувала на Генасамблеї формулу миру, свій шлях до стабілізації міжнародних відносин. І це було точно почуто світом. Реакція на мій виступ на Генасамблеї – цілком позитивна.

Різні країни однаково хотіли почути конкретику. Конкретику про те, як можна відновити мир, як завершити цю війну. Україна представила своє бачення. Чітке, логічне, справедливе й реалістичне.

П'ять пунктів. Перший: покарання агресора. Другий: захист життя, тобто вся необхідна допомога нашій державі в обороні. Третій пункт: відновлення безпеки й територіальна цілісність. Четвертий пункт: гарантії безпеки. Та п'ятий: рішучість досягати всього цього разом з нами – рішучість світової більшості.

А що представила Росія? Знов недолугі виправдання, скарги та постійна брехлива пропаганда, від якої світ давно втомився, але російські представники досі її повторюють. Очевидний контраст із нами.

Я вдячний усім лідерам держав, усім політикам, громадським діячам, культурним і бізнесовим лідерам, які висловили нам свою підтримку на Генасамблеї та всіх заходах в Америці цього тижня.

(...). Перша леді України зустрілась у Нью-Йорку з Ліз Трасс – новим Прем'єр-міністром Великої Британії, і це була дуже предметна зустріч. З першою леді Франції Бріжит Макрон. Разом з Прем'єром Денисом Шмигалем зустрілася з Антоніу Гутеррішем, Генсеком ООН. Загалом провела майже 20 зустрічей.

(...). Прем'єр-міністр України провів десятки зустрічей високого рівня. Акценти зрозумілі. Ситуація на Запорізькій АЕС. Розширення оборонної, фінансової та санкційної підтримки. Підтримка в підготовці нашої країни до зими, підтримка у відбудові. Під час кожної зустрічі був наголос на тому, що російський терор має отримати чітку глобальну відповідь – військову, економічну та юридичну, зокрема визнання Росії державою – спонсором тероризму.

Представили у Нью-Йорку наші пропозиції щодо гарантій безпеки для України, для Європи та світу – проект, напрацьований групою Єрмака-Расмуссена. Також відбулися зустрічі Дениса Шмигала з керівниками Міжнародного валютного фонду, Світового банку, інших фінансових та інвестиційних мейджорів світу. Вдячний усім за підтримку!

Важливо відзначити переговори з Прем'єр-міністром Японії – держави, яка незабаром головуватиме в «Групі семи» і в Раді Безпеки ООН. Обговорили наші пріоритети. Відбулися переговори з Прем'єр-міністром Іраку – це новий партнер для України, важливий партнер.

Міністр закордонних справ провів понад 30 зустрічей, і переважна більшість із них – з представниками країн, які не є нашими традиційними партнерами. Зміцнюємо позиції у відносинах з Африкою, Азією, Латинською Америкою.

Напевно, це найбільш змістовна й позитивна участь України в Генасамблеї ООН за всі роки нашої незалежності. Світ не тільки говорить про Україну, а й усвідомив те, що, допомагаючи Україні, допомагає розв'язувати й нагальні глобальні проблеми та кризи. Ми пропонуємо шлях, щоб зробити світ стабільнішим і безпечнішим. Це почуто світом.

Дуже важливий захід відбувся сьогодні в Ізюмі на Харківщині. Представники майже двадцяти дипломатичних місій – держав Балтії та сходу Європи, Німеччини, Франції, Іспанії, Словенії, Хорватії, Данії, Швеції, Швейцарії, Туреччини, Посол ЄС – на власні очі побачили, що залишили по собі російські окупанти. Розбиті будинки, катівні, масове поховання... Світ знатиме повну інформацію щодо кожного злочину Росії на тимчасово окупованих територіях.

Абсолютно справедливо світ відреагує і на псевдореферендуми – вони будуть однозначно засуджені, і на злочинну мобілізацію, яку окупанти намагаються зараз провести в Криму та в інших частинах України, які вони поки контролюють. Це ж не просто злочини проти міжнародного права та права України. Це злочини проти конкретних людей, проти народу.

Зараз у Криму в місцях компактного проживання кирилли намагаються знайти та мобілізувати якнайбільше чоловіків. Ми вже маємо докази цього. Це свідоме намагання Росії знищити кримськотатарський народ, це свідоме намагання держави-агресора забрати життя у якнайбільшій кількості мешканців території, на яку зайшли російські війська.

У мене є просте прохання до всіх наших людей, які перебувають на тимчасово окупованій території: робіть головне – бережіть своє життя й допомагайте нам послаблювати та знищувати окупантів.

(...). За моїм дорученням керівник Офісу Андрій Єрмак провів сьогодні нараду щодо допомоги українцям, яких ми звільнили з полону. Були керівник ГУР, керівник Нацгвардії, міністри внутрішніх справ, оборони, охорони здоров'я, соціальної політики, представники МЗС, наш омбудсмен. Наші воїни мають отримати все необхідне, реальну допомогу, будь-яке сприяння. Держава вмє бути вдячною своїм героям. Чекаю доповіді на початку тижня з конкретним планом підтримки кожної людини.

Сьогодні для ударів на Дніпропетровщині та по Одесі російська армія застосувала іранські безпілотники. Я доручив МЗС жорстко відреагувати на цей факт. Світ знатиме про кожен факт колаборації зі злом, і це матиме відповідні наслідки.

Вже ухвалено рішення позбавити Посла Ірану в Україні акредитації, а також суттєво скоротити кількість дипломатичного персоналу Посольства Ірану.

Шість цих іранських безпілотників збито нашими зенітниками повітряних командувань «Схід» та «Південь». Ще один збила протиповітряна оборона Військово-Морських сил. Окрім того, силами повітряного командування «Центр» за сьогодні на півдні нашої країни збито російський штурмовик і гвинтокрил. І щойно мені доповіли про збиття зенітниками командування «Південь» іще одного ударного іранського безпілотника. (...).

Про призначення О. Макеєва Надзвичайним і Повноважним Послом України у Федеративній Республіці Німеччина: Указ Президента України №662/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Призначити МАКЕСВА Олексія Сергійовича Надзвичайним і Повноважним Послом України у Федеративній Республіці Німеччина. (...).

Про призначення Д. Пономаренка Надзвичайним і Повноважним Послом України в Монголії: Указ Президента України №663/2022 (Президент України Володимир Зеленський).

Призначити Надзвичайного і Повноважного Посла України в Республіці Корея ПОНОМАРЕНКА Дмитра Георгійовича Надзвичайним і Повноважним Послом України в Монголії за сумісництвом. (...).

Орденами «Золота Зірка» відзначаємо тих, хто творить історію нашої держави й нашого народу – Президент України (Президент України Володимир Зеленський).

Президент України Володимир Зеленський вручив ордени «Золота Зірка» військовослужбовцям, яким присвоєно звання Героя України, та членам родин загиблих захисників, удостоєних цього звання посмертно.

Урочиста церемонія відбулася в Білій залі Героїв України в Маріїнському палаці в Києві.

Володимир Зеленський зазначив, що сьогодні найвищими державними нагородами відзначають тих, хто творить історію нашої держави, нашого народу й незалежності.

Президент України Володимир Зеленський:

Щоразу, коли ми говоримо про звільнені українські території, про міста, села, у які повертається наш державний прапор, про людей, ми говоримо насправді про тих, чия хоробрість на полі бою є фундаментом наших здобутків і майбутньої перемоги.

Президент акцентував, що заради перемоги України сьогодні воюють і працюють абсолютно різні люди. Серед них ті, хто присвятив життя військовій справі, і ті, кого призвали до лав Збройних Сил України, хто служить у Національній гвардії, правоохоронних органах, СБУ, розвідці. Серед захисників України також державні службовці, дипломати, волонтери, журналісти, айтівці, транспортники та представники десятків інших професійних та соціальних груп.

Президент України Володимир Зеленський:

Імена наших героїв, подвиги українських оборонців будуть збережені й будуть відомі не лише нашому народу, а й усім у світі, хто цінує свободу і хто ніколи не підкориться будь-яким загарбникам.

Пам'ять тих, хто загинув, захищаючи Україну та її незалежність, присутні вшанували хвилиною мовчання. Володимир Зеленський вручив найвищі державні нагороди.

З рук Глави держави орден «Золота Зірка» отримав полковник Національної гвардії України Мукімбой Жумабоев. Гаубичний артилерійський дивізіон під його командуванням із перших днів повномасштабного російського вторгнення забезпечував підтримку сил

оборони Харкова та місцевого аеропорту. Під час виконання вогневих завдань підрозділ знищив значну кількість ворожої техніки. Завдяки діям полковника та підготовленого ним особового складу вдалося зупинити просування ворога; окупанти зазнали суттєвих втрат.

Був нагороджений лейтенант Нацгвардії Євгеній Громадський. Взвод НГУ під його командуванням також брав участь в обороні Харкова. 24 лютого бійці знищили техніку та особовий склад ворога, зокрема з ручного протитанкового гранатомета було підбито артилерійську установку. 26 лютого бійці підрозділу під командуванням Євгенія Громадського у взаємодії з військовослужбовцями ЗСУ зупинили рух механізованої колони противника та захопили полонених.

Відзначений і стрілець-зенітник, солдат НГУ Роман Гломба, який під час бойових чергувань прикривав від повітряного нападу позиції батальйону на Запоріжжі, поблизу села Мала Токмачка. Влучними пострілами з ПЗРК «Ігла» солдат тричі знищував ворожі літаки Су-25 (29 квітня, 23 травня та 29 травня). Таким чином Герой запобіг обстрілу позицій українських захисників і міста Запоріжжя.

Найвищу державну нагороду також отримав капітан Державного бюро розслідувань Віктор Шілімов, який у взаємодії з ГУР у період з 28 лютого до 4 березня поточного року виконував бойові завдання зі взяття та утримання бойових позицій у місті Бучі та селищі Гостомель на Київщині. У складі зведеного підрозділу прийняв бій у Гостомелі та знищив ворожу БМД. У березні був залучений до забезпечення оборони Чернігівського напрямку, зокрема проводив розвідку та визначав координати для артилерії. Завдяки цьому було завдано значних втрат противнику в особовому складі та техніці, ліквідовано ворожого командира з позивним «Гора» та штаб угруповання ворожих сил.

Володимир Зеленський вручив «Золоту Зірку» підполковнику Ігорю Михальчуку. Він виконував завдання в районі проведення Антитерористичної операції та Операції об'єднаних сил і продовжує нести службу. Учасник оборони Біловодська Луганської області. У лютому підрозділ танкового батальйону, яким керував Ігор Михальчук, неодноразово завдавав вогневого ураження противнику, знищуючи російські танки, БМП, автомобільну техніку.

Відзначено також майора Олександра Юрковського, командира артилерійського дивізіону. У травні його підрозділ знищив техніку ворога та понтонну переправу через річку Сіверський Донець у районі Білогорівки (Луганська область). Завдяки цьому було сповільнено просування противника, унеможливлено перекидання його резервів і продовження наступу в напрямку населених пунктів Сіверськ і Лисичанськ.

Орден вручено старшому лейтенанту Владиславу Бандару, командирі парашутно-десантного батальйону. Він має бойовий досвід в АТО й ООС. Під час повномасштабного російського вторгнення забезпечував оборону на взводних опорних пунктах у районі мосту через річку Сіверський Донець

біля населеного пункту Щастя на Луганщині. У березні організував ефективну оборону позицій у районі Верхньоторецького, що неодноразово зупиняло спроби прориву і не дозволило противнику заволодіти позицією українських військ на найбільш небезпечному напрямі оборони. 18 березня, під час ворожого авіаційного та артилерійського обстрілу Владислав Бандар зазнав вогнепального осколкового поранення та втратив праву руку. Однак навіть після поранення продовжував керувати обороною ротного опорного пункту, поки його не евакуював бойовий медик.

Крім того, Президент вручив ордени «Золота Зірка» рідним загиблих захисників, які були удостоєні звання Героя України посмертно.

Так, орден було передано родині молодшого сержанта Національної гвардії України Олександра Тимченка, який 26 лютого в районі населеного пункту Трьохізбенка під постійними масованими артилерійськими обстрілами з боку ворожих військ зайняв вогневу позицію, даючи змогу побратимам зі свого відділення вийти з району ураження. Олександр Тимченко гранатою підірвав ворожу БМП разом з піхотою. Гідно прийнявши бій, молодший сержант дав змогу побратимам відійти, а сам залишився та зазнав поранень, несумісних із життям.

Нагороду з рук Президента отримала мати старшого солдата НГУ Артема Амеліна. 26 лютого колона окупаційних військ намагалася прорвати оборону українських сил у районі населеного пункту Трьохізбенка на Луганщині. Один з ворожих танків дістався спостережних постів і намагався розчавити особовий склад, який відходив на запасні вогневі позиції. Артем Амелін попри загрозу життю та здоров'ю двома влучно кинутими гранатами підбив танк, але сам зазнав осколкового поранення. Військовослужбовець продовжив прикривати відхід побратимів і дістав множинних поранень, несумісних із життям.

Найвищу державну відзнаку вручено дружині й дітям полковника НГУ Дмитра Апухтіна, який виконував бойові завдання з організації оборони та недопущення просування ворога до Маріуполя. У березні завдяки вмілому керівництву Дмитра Апухтіна нацгвардійці неодноразово знищували колони техніки та живої сили противника. 12 березня на блокпосту на північній околиці Маріуполя під час наступу ворожої колони полковник, беручи вогонь на себе, не дав противнику змоги просунути вглиб міста. Не зумівши прорвати оборону, окупанти почали мінометний обстріл позицій, унаслідок якого полковник Дмитро Апухтін зазнав численних поранень, несумісних із життям.

Орден від Президента одержала родина старшого лейтенанта НГУ Віктора Головка. В середині березня його група отримала завдання знищити противника на правому березі річки Ірпінь. Група старшого лейтенанта також знищила ворожий десант. Крім того, Віктор Головка надавав медичну допомогу пораненим і виніс бійця з поля бою до евакуаційного автомобіля. Старший лейтенант також прикрив собою побратима, у результаті чого сам

зазнав поранень. Під час спроби евакуації росіяни влучили в автомобіль з РПГ. Віктор Головка та двоє бійців загинули на місці.

Нагороду вручено й дружині майора НГУ Романа Собківа, який удостоєний звання Героя України посмертно. Він очолював іще одну групу, яка брала участь у знищенні ворога на березі річки Ірпінь. Роман Собків обійшов ворожі позиції, першим увірвався в окопи противника та почав знищувати окупантів. Росіяни всіма силами намагалися вибити нацгвардійців із позицій. Відчуваючи загрозу загибелі групи, майор наказав залишити позиції, а сам залишився прикривати відхід особового складу. Ведучи вогонь, Роман Собків дав побратимам змогу відійти на безпечну відстань, перегрупуватися та повернутися в бій. Майор загинув від множинних поранень.

Крім того, Президент передав орден родині полковника Державної прикордонної служби України Ігоря Дашка, який з березня у складі прикордонного загону разом з військовослужбовцями полку «Азов» обороняв Маріуполь. 9 квітня, під час бою з переважальними силами противника, Ігор Дашко зазнав важких поранень. Прикриваючи відхід своєї групи з оточення, не бажаючи потрапити в полон та усвідомлюючи небезпеку від захоплення ворогом радіостанції, полковник вийшов у радіоефір і, вигукнувши «Слава Україні!», здійснив самопідрив гранатою.

З рук Глави держави «Золоту Зірку» отримала мати бойового медика, сержанта Інни Дерусової. Вона перебувала в Охтирці Сумської області, де, ризикуючи життям, врятувала понад десять військовослужбовців. Надаючи медичну допомогу пораненим, 26 лютого Інна Дерусова загинула під час ворожого обстрілу.

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до українського народу ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

(...). Сьогодні я підписав указ про присвоєння звання Героя України Сергію Сові. Бійцю славетної 93-ї механізованої бригади «Холодний Яр». Він захищав нашу державу – Україну з початку війни у 2014 році, боровся за Піски, за Донецький аеропорт. Після 24 лютого воював на Харківщині.

Сергій Сова віддав своє життя за Україну. Всі ми бачили фотографію його руки із синьо-жовтими браслетами на зап'ясті. Він носив їх як оберег з 14-го року. І ця фотографія стала однією з перших з Ізюма, з місця масового поховання у лісі, яке було виявлено, коли окупанти втекли. Він був справжнім воїном і таким батьком, яким можна лише пишатися. Вічна пам'ять і шана герою!

Вічна слава всім нашим воїнам, які віддали життя в боях за нашу державу!

Сьогодні я присвоїв почесну відзнаку «За мужність та відвагу» трьом нашим бригадам. 1-й окремій танковій Сіверській бригаді, 40-й окремій артилерійській бригаді, 57-й окремій мотопіхотній бригаді.

З початку повномасштабного вторгнення Росії бійці 1-ї окремої танкової бригади гідно та мужньо виконували поставлені завдання. Спочатку на Чернігівському напрямку, а зараз – у найгарячіших точках півдня та сходу нашої держави. За півроку понад тисячу воїнів цієї бригади відзначені державними нагородами.

Підрозділи 40-ї окремої артилерійської бригади захищають державу на Харківському напрямку і роблять це дуже хоробро та результативно. Доведені втрати російської армії від вогню цієї нашої бригади дають зрозуміти всім окупантам, що ворогу на нашій землі місця немає й не буде.

57-ма окрема мотопіхотна бригада за цей місяць відзначилася хорошими результатами на півдні нашої держави – звільнила низку населених пунктів на Херсонщині. А за період повномасштабного вторгнення Росії у 57-й бригаді вже троє воїнів відзначені орденом «Золота Зірка» та 275 військовослужбовців отримали державні нагороди.

До речі, з моменту започаткування такої відзнаки для наших військових підрозділів – а вона була започаткована у травні цього року, – вже 46 військових частин відзначені за мужність і відвагу. З них 38 військових частин Збройних Сил України, чотири військові частини Державної прикордонної служби, чотири військові частини Нацгвардії. Дякую вам усім, хлопці! Молодці!

Героїзм, мужність наших воїнів, прагнення до незалежності та справедливості, яке об'єднало весь наш народ, не залишають жодних сумнівів, що Україна переможе. І що всі окупанти на нашій території обов'язково будуть розбиті. Якщо не втечуть. Авжеж, це правда.

(...). Ми відповімо агресору на всі удари – по Запоріжжю і Харкову, по Миколаєву, Нікопю, по Донбасу, по всіх наших містах і регіонах... Ми обов'язково звільнимо всю нашу країну – від Херсона до Луганщини, від Криму, підкреслюю, до Донеччини.

Ми не дозволимо окупанту залишитися непокараним. Кожен убивця і кат буде притягнутий до відповідальності за те, що накоїв проти нас, українців. (...).

Про присвоєння С. Сові звання Герой України: Указ Президента України №666/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

За особисту мужність і героїзм, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі постановляю:

Присвоїти звання Герой України з удостоєнням ордена «Золота Зірка» СОВІ Сергію Олександровичу – старшому солдату (помертло). (...).

Про відзначення почесною відзнакою «За мужність та відвагу»: Указ Президента України №667/2022 ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

З метою гідного вшанування мужності та героїзму, виявлених під час захисту державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності України, постановляю:

1. Відзначити почесною відзнакою «За мужність та відвагу» такі військові частини Сухопутних військ Збройних Сил України:

1 окрема танкова Сіверська бригада;

40 окрема артилерійська бригада імені Великого князя Вітовта;

57 окрема мотопіхотна бригада імені кошового отамана Костя Гордієнка.

Офіційна діяльність дружини Президента України

Олена Зеленська на полях 77-ї сесії Генасамблеї ООН провела низку важливих міжнародних зустрічей ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

Перша леді України Олена Зеленська прибула до Нью-Йорка з нагоди 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН. Дружина Президента України розпочала візит із серії зустрічей з першими леді та джентльменами країн світу, присвячених розширенню співпраці між державами.

Зокрема, вона зустрілася з першою леді Польщі Агатою Корнгаузер-Дудою та першою леді Литви Діаною Науседене в межах Люблінського трикутника.

Люблінський трикутник – платформа для тристоронньої співпраці між Литовською Республікою, Республікою Польща та Україною, спрямована на поглиблення регіональної взаємодії в безпековій, економічній та соціально-гуманітарній сферах. Рішення про створення формату ухвалили 28 липня 2020 року міністри закордонних справ України Дмитро Кулеба, Литви – Лінас Лінкявічюс та Польщі – Яцек Чапутович, які підписали декларацію про започаткування нового регіонального об'єднання.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Сьогодні ми з вами започатковуємо формат діалогу перших леді у межах Люблінського трикутника.

Вона також зазначила, що цьогорічна сесія Генасамблеї є особливою, адже безпекова ситуація в Україні внаслідок війни Росії проти нашої держави не має нікого залишити байдужим.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Сегмент високого рівня Генасамблеї ООН – це унікальна нагода привернути додаткову увагу до загроз, спричинених російською агресією проти України, наголосити на її глобальному вимірі.

Олена Зеленська подякувала Польщі та Литві за прояв солідарності й неоціненну підтримку тимчасово переміщених громадян України, які через воєнні дії були вимушені шукати прихисток за кордоном і отримали його у братніх Польщі та Литві.

Зі свого боку Діана Науседене ініціювала об'єднання зусиль перших леді та міжнародних неурядових організацій задля спільного розвитку проектів та ініціатив.

Дружини лідерів України, Литви та Польщі також обговорили допомогу дітям як пріоритет тристоронньої взаємодії, питання охорони здоров'я, освіти, реалізації проектів соціального захисту та оздоровлення дітей.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Важливим напрямком є гуманітарні проекти, які реалізуються в Польщі та Литві, за що я вам, шановні перші леді, окремо вдячна. Спільно з пані Агатою ми патруємо проект «Книжки без кордонів». У його межах видано 120 тис. примірників книг українською мовою. З великою приємністю також спостерігаю за роботою Українського центру, що вже понад три місяці функціонує у Вільнюсі та став справжнім куточком України у Литві.

Вона також звернулася до колег з проханням про впровадження у навчальну програму початкової та середньої школи їхніх країн української мови як сучасної іноземної.

Дружина Президента України запропонувала, щоб ці та інші спільні проекти реалізовувалися в межах Саміту перших леді та джентльменів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Впевнена, Саміт не має жити одним днем. Тож була б вдячна за можливість проводити за вашої участі та сприяння відповідні заходи для підтримки не лише України в різних куточках світу.

Перша леді України також провела зустріч у форматі бранчу, до якої приєдналося ширше коло учасників: перша леді Латвії Андра Левіте, Польщі – Агата Корнгаузер-Дуда, Литви – Діана Науседене, Естонії – Сір'є Каріс, Суринаму – Меліса Сантохі-Сіначеррі, дружина Президента Європейської ради Амелі Дербандренгієн, дружина Прем'єр-міністра Королівства Тонга Фіона Совалені, чоловік Прем'єр-міністра Люксембургу Готьє Дестене, дружина Прем'єр-міністра Мальти докторка Лідія Абела.

Бранч проводився з ініціативи Олени Зеленської в межах Саміту перших леді та джентльменів і мав на меті об'єднати подружжів глав держав і урядів задля обговорення глобального порядку денного. Перші леді та джентльмени розповіли, чим живуть їхні країни сьогодні, які питання хвилюють їхні народи.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Я щиро вірю, що сила перших леді та джентльменів здатна покращувати світ. Здатна якщо не знаходити вихід із криз, то полегшувати та пом'якшувати процеси, які ці кризи спричиняють. Або навіть більше – запобігати їм. Ми це можемо робити й робимо завдяки нашим соціальним, освітнім, гуманітарним та культурним проектам. Ми це здатні робити м'яко, а не силою м'язів.

Крім того, на зустрічі Олена Зеленська розповіла про свої плани створити на базі Саміту перших леді та джентльменів онлайн-платформу, яка діятиме постійно. За її словами, платформа допоможе об'єднатися, зокрема, для пошуку спільних рішень та створення проектів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Цього року в межах Саміту 23 перших леді об'єдналися навколо привернення уваги світу до подій, що відбуваються в Україні, та пошуку рішень, які позитивно вплинуть на наше спільне майбутнє. У форматі, який діятиме постійно, перші леді та джентльмени зможуть обговорювати

актуальні виклики сьогодення, важливі для них та їхніх країн, ділитися власним досвідом реалізації проєктів. Саміт перших леді та джентльменів покликаний стати міжнародною платформою для обміну досвідом та втілення спільних проєктів задля добробуту людей у світі.

Перша леді у Нью-Йорку розповіла про становище українок під час війни (Президент України Володимир Зеленський).

Під час візиту до Нью-Йорка перша леді України Олена Зеленська взяла участь у глобальному саміті HeForShe та форумі «Жінки у конфліктах» у межах 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН. Дружина Президента розповіла про становище українок в умовах війни.

Саміт HeForShe під егідою ООН Жінки (UN Women) – це рух солідарності Організації Об'єднаних Націй за гендерну рівність, який залучає прем'єр-міністрів, президентів, очільників компаній, лідерів думок та селебриті з усього світу для спільних дій із досягнення такої рівності. Цього року участь у заході взяв Пем'єр-міністр Японії Фуміо Кішіда.

Під час виступу на саміті Олена Зеленська наголосила на необхідності говорити про рівність між чоловіком і жінкою навіть у XXI столітті.

Дружина Президента Олена Зеленська:

У часи потрясінь нерівність відчувається набагато гостріше. Війна оголює нерви. Тож я питаю в усього світу, в кожного: якщо ви – працедавець, які двері ви відчините українським жінкам, котрі вимушено покинули свої домівки? Чи дасте їм роботу, яка гідно оплачуватиметься, та справедливі вихідні? Якщо ви – правоохоронець, як ви реагуватимете на насильство та експлуатацію щодо жінок-переселенок? Чи зможете запобігти тому, щоб вони стали жертвами торгівлі людьми? Чи зможете захистити їх так, як громадянок ваших країн? Якщо – ви місцевий житель, чи вистачить вам сил чути жінку-біженку? Дитину-біженця? Чи вистачить вашої емпатії й терплячості до того моменту, як вони зможуть повернутися в мирну Україну? Ваша відповідь, навіть якщо ви її не озвучите, дуже важлива. Бо вона – про рівність тут і зараз.

Перша леді також провела зустріч із виконавчою директоркою ООН Жінки Сімою Бахус. Співрозмовниці обговорили необхідність та актуальність подальшого розвитку мережі шелтерів, підготовку фахівців для роботи в них.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Війна додасть проблем, спричинених домашнім і гендерно зумовленим насильством. Закликала ООН Жінки долучитися до розв'язання проблеми злочинів сексуального насильства з боку військових і тримати це під своїм контролем. Маємо створити умови, щоб наші жінки почувалися в безпеці, і тоді вони почнуть свідчити.

Крім того, у другий день візиту до Нью-Йорка Олена Зеленська взяла участь у відкритті форуму «Жінки у конфліктах».

До заходу також приєдналися: Президент Європейської ради Шарль Мішель, посланниця Генерального секретаря ООН у справах молоді Джаятма Вікраманаяке, Генеральний секретар Міжнародної організації франкомовних країн (OIF) Луїза Мушківабо, лауреатка Нобелівської премії миру Надія Мурад та інші.

Олена Зеленська розповіла, чого найбільше зараз потребують українки.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Українські жінки найбільше потребують перемоги. Кажу це після того, як у щойно звільненому Ізюмі ми знаходимо цілі сім'ї, які вбила Росія. ДСНС-ники та поліцейські, які ексгумують тіла, плачуть, бо це неможливо витримати. Тому так: українським жінкам потрібен не абстрактний «мир», а саме перемога над злом, яке це скоїло. Щоб воно більше не могло вбити жодної дитини, жодної матері.

Вона також наголосила на важливості психологічної підтримки для українських жінок, які зазнали насильства від російських солдатів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

На думку психологів, жінка, яка пережила насильство, може свідчити, лише коли відчувається в цілковитій безпеці. Тож нам треба створити таку безпеку для наших жінок. Щоб вони відчули, що нарешті можуть говорити і їх почують. Що загрози чи осуду немає. Зараз в Україні діє Національна програма психічного здоров'я та психосоціальної підтримки. Її мета – працювати з психологічними наслідками війни. Охопити всю країну психологічною підтримкою. І я закликаю залучити весь міжнародний досвід для того, щоб створити спеціальну програму підтримки та реабілітації для українських жінок.

Перша леді звернулася до світу із закликом підтримати українок.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Подивіться: це такі самі жінки, як ви. Які мали плани та нормальне життя. А тепер вони борються за нього. Так, вони – героїні, але чи має так бути? Чи нормально це у світі, де ми хочемо жити, – щоб жінка героїчно гинула, закриваючи собою дітей? Чи має російська агресія тривати, ставши зручним телешоу для всього світу? Це не риторичне питання. Я думаю, кожен, хто має емпатію, знає відповідь.

Олена Зеленська презентувала благодійну Фундацію ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

На благодійному вечорі у Нью-Йорку відбулася презентація Фундації Олени Зеленської.

Головна її мета – відновити людський капітал України, щоб кожен громадянин почувався фізично та ментально здоровим, захищеним, міг реалізовувати своє право на освіту, працю та будувати майбутнє у рідній країні.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Із самого початку повномасштабного вторгнення ми справді багато зробили. Організували 20 «конвоїв життя», які дали змогу відправити понад 550 дітей із важкими онкозахворюваннями до лікарень Європи, США та Канади, провели Саміт перших леді та джентльменів, завдяки якому зібрали гроші та придбали понад 80 реанімобілів, евакуювали вихованців дитячих будинків на тимчасове перебування за кордоном, надали гуманітарну допомогу дитбудинкам сімейного типу. Але щодня запитів і потреб стає більше. На більше потрібні гроші. Тому я створюю Фундацію. Вона дасть змогу значно масштабувати обсяги допомоги людям та забезпечити гідну освіту й лікування всім, хто цього потребує.

На заході були присутні: колишня Державна секретарка США Гілларі Родем Клінтон, міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі, генеральний директор Metropolitan Opera у Нью-Йорку Пітер Гелб, американський телеведучий та актор Джиммі Феллон, актор Метт Деймон, акторка Брук Шилдс, а також широке коло дипломатів і бізнесменів. На благодійному вечорі виступили українські зірки. Ведучим вечора став Андрій Бедняков.

До благодійного вечора в онлайн-форматі з Києва приєднався Президент України.

Фундація працюватиме у трьох основних напрямках: медицина, освіта та гуманітарна допомога. У межах цих напрямів заплановано надавати адресну допомогу, інвестувати у відбудову закладів дошкільної, шкільної освіти, поліклінік, амбулаторій та їхню матеріально-технічну базу, надавати гранти на навчання та наукові розробки.

Дружина Президента Олена Зеленська:

У центрі моєї Фундації – Людина, її добробут. Бо я вірю, що відновлення країни починається саме з людей. Якщо покращити їхнє життя, відновити сили, то покращиться й відновиться вся країна.

Запрацював сайт zelenskafoundation.org, який містить більш докладну інформацію про напрями діяльності Фундації, її цінності та формат роботи.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Війна триває, але життя також. Воно прокладає собі дорогу, щоб відновитися навіть в умовах війни. Завдання Фундації – допомогти життю перемогти. А для цього потрібні лікарні, школи, освіта.

Кожен гість благодійного вечора з нагоди презентації Фундації міг зробити внесок на проекти відновлення України. Станом на 23 вересня остаточну суму підраховують.

Партнером вечора виступив Metropolitan Opera, який на безоплатній основі надав майданчик для проведення заходу.

Перша леді України відвідала Меморіал 9/11 та Український музей у Нью-Йорку, де розповіла про стан українських музейних закладів ([Президент України Володимир Зеленський](#)).

У межах візиту до Нью-Йорка з нагоди 77-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН перша леді України Олена Зеленська відвідала Меморіал 9/11, збудований на місці зруйнованого терористичною атакою 11 вересня 2001 року Всесвітнього торговельного центру.

Президентка Меморіалу Еліс Грінівальд вручила Олені Зеленській символічний подарунок – дерево, що вижило. Це саджанець груші Каллері, яка вціліла на території центру під час теракту.

З 2013 року Меморіал дарує такі саджанці громадам, які пережили трагедії та вистояли. Раніше деревця отримали норвезькі громади Осло та Утея, грецьке місто Марафон і Багамські острови, спустошені ураганом.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Сьогодні це Україна, яку спустошує російська орда. Україна, у деокупованих містах якої знаходять братські могили із сотнями закатованих. До дерева, що вижило, приходять американці, які втратили близьких у тому страшному теракті. У травні дерево підсвічували синьо-жовтими кольорами – на знак солідарності з народом України. Цю солідарність і підтримку я відчуваю протягом поїздки щомиті. І впевнена, що українське деревце пустить міцне коріння й зацвіте у звільненій країні.

В Українському музеї у Нью-Йорку перша леді взяла участь у дискусії «Збереження української культури під час війни». Олена Зеленська розповіла про стан українських пам'яток в умовах російської агресії.

Дружина Президента Олена Зеленська:

За півроку маємо понад 500 пошкоджених чи зруйнованих об'єктів культурної спадщини. Це музеї, історичні будівлі, храми. Усе, що будували й створювали покоління українців. Для мене як для першої леді моєї країни та громадянки України відповідь однозначна: це війна проти нашої ідентичності. Російські окупанти визнали нашу державу, історію та культуру своїми ворогами. Це війна проти української культури – минулої, сучасної та майбутньої. Отже, у цієї війни є ще й культурний фронт. І я прошу вас, шановні колеги, бути на ньому разом із нами, так само як вільний світ зараз із нами на воєнному фронті.

Дружина Президента оголосила старт глобальної добродійної ініціативи, покликаної допомогти Україні зібрати кошти на відбудову зруйнованих закладів культури.

Першим відновлюватимуть Національний літературно-меморіальний музей імені Григорія Сковороди в селі Сковородинівка неподалік Харкова, зруйнований російськими обстрілами у травні 2022 року.

Крім того, в Українському музеї в Нью-Йорку за участю Олени Зеленської відбулося погашення марки «Сад божественних пісень. До 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди». Її випустила Укрпошта з нагоди ювілею філософа (це свято, за рішенням ЮНЕСКО, відзначається в усьому світі). Одночасно спецпогашення відбулося й біля музею Сковороди на Харківщині. Очікується, що частина коштів від продажу марки буде спрямована до фонду відновлення музею.

У третій день візиту до Нью-Йорка Олена Зеленська також зустрілася з професором Г'ю Герром – очільником MIT Media Lab's Biomechatronics group при Массачусетському технологічному інституті. Група є провідним світовим розробником високотехнологічних роботичних протезів для людей, які втратили кінцівки. Її винаходами користується і сам професор, який втратив ноги 30 років тому під час гірського сходження.

Перша леді України обговорила з Г'ю Герром можливість такого протезування для українців, які втратили кінцівки внаслідок російської агресії. Олена Зеленська закликала науковця до обміну досвідом з українськими лікарями та запросила його до України.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Україна долає глибоку травму та шок. Приклади того, як люди пережили найгірші події в житті, як ці події стали для них початком власного розвитку та розвитку технологій, дають сили рухатися далі. Публічна промова та зустріч із ветеранами й цивільними буде неймовірною можливістю підтримати дух і посилити опір українців у цій війні.

Крім того, Олена Зеленська провела зустріч з генеральним директором Метрополітен-опера Пітером Гелбом і його дружиною, диригенткою Кері-Лінн Вілсон.

З початку російської агресії театр підтримав нашу країну. 1 березня перед вечірньою виставою хор та оркестр Метрополітен-опера виконали гімн України. У березні театр офіційно заявив про припинення контрактів та виведення з постановок російської оперної співачки Ганни Нетребко, яка відмовилася публічно засудити агресію РФ. Її партії надалі виконувала українка Людмила Монастирська.

Крім того, дружина гендиректора Метрополітен-опера створила Ukrainian Freedom Orchestra, що став потужним голосом українських митців. З 28 липня до 20 серпня колектив дав 13 концертів на знакових майданчиках світу. Фінансову підтримку проекту забезпечила, зокрема, особиста робота Пітера Гелба з фандрейзингу.

Олена Зеленська подякувала подружжю за підтримку.

Перша леді обговорила продовження життя Ukrainian Freedom Orchestra, та розвиток проекти в новому році.

Під час зустрічі також було обговорено декілька спільних з Метрополітен-опера проектів.

Дружина Президента Олена Зеленська:

Це замовлення й написання опери. Така наша спільна ініціатива щодо відбору композиторів та замовлення оперного твору може стати одним з унікальних прецедентів в оперному світі. Пропонуємо також започаткувати регулярну програму стажувань для українських фахівців з оперної сфери – менеджерів, програмних директорів, художників із декорацій та костюмів, працівників технічних служб. Це стане важливим внеском у розвиток сучасного оперного театру в Україні.

Міжнародна підтримка України

Політико-правова допомога

Індія припиняє купувати російську нафту ([УНІАН](#)).

Після вторгнення РФ до України Індія стала другим за величиною покупцем нафти, підтримуючи російську економіку.

Індійські нафтопереробники мають намір відмовитися від закупівель російської нафти ESPO цього місяця. Це відбувається на тлі оголошення в країні мобілізації, яка, за оцінками ОПУ, потребуватиме щорічно 1,3 трильйона рублів із бюджету, і планів РФ вдвічі збільшити витрати на оборону.

Як повідомляє Reuters, це відбувається через вищі тарифи на фрахт.

Джерела видання зазначають, що за останні півроку Індія, яка раніше рідко купувала російську нафту, стала другим за величиною клієнтом після Китаю. Після того, як деякі компанії на Заході припинили закупівлі, нафтопереробники в Індії розкуповували майже всі сорти російської нафти, користуючись знижками. Тепер ціни на російську нафту вирости.

«На чистій основі після врахування фрахту вартість ESPO виявляється на \$5–7\$ за барель дорожчою порівняно з аналогічними сортами з інших країн, таких як Murban в ОАЕ», – повідомило джерело в індійській промисловості.

Вже зараз індійські компанії дедалі більше купують інші сорти нафти і з Західної Африки. Так, Індія завантажила 2,35 мільйона тонн африканської нафти цього місяця (у серпні – 1,16 мільйона тонн), а російської нафти – близько 2 мільйонів тонн (у серпні – 3,55 мільйона тонн).

Президент США Джо Байден: США ніколи не визнають анексію українських територій ([УНІАН](#)).

Лідери країн «Великої сімки» також засудили організовані Росією «референдуми» на окупованих частинах України, назвавши це грубим порушенням міжнародного права.

Російські «референдуми» на захоплених українських територіях є обманом і США ніколи їх не визнають.

Ці референдуми спрямовані на анексію окупованих регіонів, і Вашингтон «ніколи не визнає українську територію чимось іншим, ніж частиною України».

Вашингтон «працюватиме із союзниками та партнерами, щоб завдати Росії додаткових швидких і серйозних економічних втрат».

Разом із Байденом, лідери країн «Великої сімки» також засудили організовані Росією «референдуми» на окупованих частинах України задля

анексії цих територій, назвавши це грубим порушенням міжнародного права, пише The New York Times.

«Ці фіктивні референдуми, ініційовані Росією та її колаборантами, не мають жодної юридичної сили чи легітимності, про що свідчать поспішні методи організації, які жодним чином не поважають демократичні норми, та відверте залякування Росією місцевого населення», – заявили лідери G7.

Лідери «Великої сімки» зазначили, що ці псевдореферендуми жодним чином не є легітимним волевиявленням українського народу.

«Ми ніколи не визнаємо ці референдуми, які здаються кроком до російської анексії, і ми ніколи не визнаємо ймовірну анексію, якщо вона відбудеться», – додали лідери G7.

Прес-секретар Білого дому Карін Жан-П'єр:

Адміністрація Байдена «готова запровадити додаткові швидкі та серйозні економічні санкції щодо Росії разом із нашими союзниками та партнерами у відповідь на ці дії, якщо вони просуватимуть анексію». (...).

Голова Євроради запропонував виключити Росію із Ради безпеки ООН ([УНІАН](#)).

Голова Європейської Ради Шарль Мішель на Генеральній Асамблеї ООН закликав до реформування Ради безпеки ООН.

«Нинішня Рада безпеки не є ані інклюзивною, ані представницькою», – зауважив Мішель.

Він виступив за термінову реформу, що б стосувалася, зокрема, принципу застосування права вето.

«Застосування права вето має бути винятком, але воно стає правилом.

Коли постійний член Ради Безпеки розв'язує неспровоковану і нічим не виправдану війну, засуджену Генеральною Асамблеєю, його відсторонення від Ради Безпеки має бути автоматичним», – зазначив Голова Європейської Ради.

Державний секретар США Ентоні Блінкен зустрівся з главою МЗС Китаю і попередив про «наслідки» за допомогу Росії ([УНІАН](#)).

Блінкен повторив Ван І позицію США щодо війни Росії проти України і «підкреслив наслідки», якщо Китай надасть допомогу РФ в її повномасштабному вторгненні.

Одночасно держсекретар зазначив, що США залишаються відкритими для співпраці з Китаєм там, де «перетинаються інтереси» країн.

Крім РФ і України дипломати обговорили питання двосторонніх відносин між США і КНР, а також питання Тайваню. Блінкен сказав, що необхідно підтримувати відкриті лінії зв'язку і «відповідально управляти» відносинами між Вашингтоном і Пекіном.

Також він заявив про необхідність стабільності і миру в Тайванській протоці для збереження глобальної та регіональної безпеки.

Понад 20 держав хочуть долучитися до позову України проти Росії в ЄСПЛ (УНІАН).

На сьогодні вже 23 держави подали заяви до Європейського суду з прав людини з проханням долучитися як третя сторона при розгляді позову України проти Росії.

Серед 23 урядів, які бажають долучитись до позову України, усі країни Євросоюзу, окрім Болгарії, Греції, Мальти, Угорщини та Кіпру. Серед не членів ЄС приєдналася Норвегія, а також мають намір приєднатися Велика Британія та Ісландія. Крім того, акредитації домагається неурядова організація Женевська академія міжнародного гуманітарного права та прав людини.

Хоча з 16 вересня Росія більше не є учасником Європейської конвенції з прав людини через її виключення з Ради Європи, ЄСПЛ все ще може розглядати злочини, вчинені Росією до цієї дати. Україна подала позов до суду у Страсбурзі 23 червня.

Звертається увага, що незалежна міжнародна комісія ООН з розслідування порушень в Україні виявила докази численних воєнних злочинів російської армії на деокупованих територіях у Київській, Чернігівській, Харківській та Сумській областях. Звіт був поширений у п'ятницю, 23 вересня.

Серед воєнних злочинів: незаконне використання вибухової зброї, невибіркові напади, порушення особистої недоторканності, страти, катування та жорстоке поводження, і випадки сексуального та гендерно зумовленого насильства. Також комісія виявила порушення прав дітей.

Голова комісії Ерік Мьосе:

Нас вразила велика кількість страт у тих місцевостях, які ми відвідали, вони занепокоєні стражданнями, яких війна в Україні завдала цивільним громадянам.

У межах позову Україна вимагає, окрім повного виведення російських військ, присудження грошової компенсації потерпілим сторонам. На першому етапі російського військового вторгнення збитки становили щонайменше 80 млрд доларів.

У позові Україна обвинувачує російську владу у порушеннях Європейської конвенції з прав людини у зв'язку із незаконним вторгненням на суверенну територію.

Зазначається, що Росія вчинила безліч найважчих порушень Конвенції, зокрема порушення права на життя (стаття 2), заборони катувань (стаття 3), права на свободу і недоторканність (стаття 5), права на повагу до приватного та сімейного життя (стаття 8), права на свободу думки і вираження (статті 9 і 10), свободу зібрань та асоціацій (стаття 11), а також право на захист власності (ст. 1 Протоколу 1).

29 червня в ЄСПЧ повідомили, що взяли до розгляду позов України проти Росії.

Toyota повністю припиняє виробництво своїх авто у Росії і звільняє працівників (УНІАН).

У компанії заявили, що не бачать жодних ознак відновлення роботи у Росії в майбутньому.

Корпорація Toyota Motor Corp. вирішила припинити виробництво автомобілів на своєму єдиному заводі в Росії. Такий крок є незвичним для компанії, яка все ще виробляє автівки на заводах у Японії з моменту свого заснування в 1930-х роках.

Зазначається, що автовиробник ще у березні призупинив роботу на своєму заводі в Санкт-Петербурзі. Попри це Toyota залишила на роботі всіх працівників та підтримувала готовність підприємства до відновлення виробництва, коли дозволять обставини.

«Через шість місяців ми не змогли відновити нормальну діяльність і не бачимо жодних ознак того, що ми зможемо відновити роботу в майбутньому», – пояснили у компанії.

У Toyota заявили, що діяльність корпорації у Москві потребує оптимізації та реструктуризації. Наразі невідомо, яких заходів вона вживатиме. Компанія пообіцяла продовжувати підтримувати свою роздрібну мережу та обслуговувати існуючих клієнтів у Росії.

Нові санкції ЄС можуть обмежити ціни на російську нафту (УНІАН).

Восьмий пакет санкцій проти РФ може містити обмеження цін на російську нафту, санкції щодо фізичних осіб, а також обмеження, спрямовані на російську IT-індустрію.

Польща та країни Балтії активно просувають посилення санкцій Євросоюзу проти Росії у відповідь на рішення Володимира Путіна провести часткову мобілізацію та його погрози ядерною війною.

Країни-члени ЄС наполягають на жорстких заходах проти Росії, у тому числі відключення більшої кількості банків від Swift і заборону імпорту алмазів. Також вони вимагають запровадити санкції щодо товарів розкоші та російських IT, кібербезпеки та індустрії програмного забезпечення.

Однак офіційні особи ЄС заявили, що буде важко знайти консенсус серед усіх 27 країн-членів, тоді як Угорщина заявила, що взагалі не хоче жодних нових санкцій.

Основна мета Європейської комісії – реалізувати угоду G7 щодо обмеження ціни на російську нафту.

Однак європейські чиновники зазначили, що за деякими амбітними ідеями домовитися буде складно.

«Чим більше ви пропонуєте, тим більше підстав у деяких країн ЄС стати незговірливими. З іншого боку, якщо санкцій буде замало, «яструби» скажуть, що цього недостатньо», – сказав європейський дипломат.

Інший дипломат сказав, що встановлення граничних цін на нафту має залишитися в центрі уваги нового пакету санкцій разом із закриттям лазівок.

«Залишилося небагато товарів, які можна обмежити, оскільки ми здебільшого від'єдналися від російської економіки», – сказав він.

Новий раунд переговорів буде зосереджений на подальших санкціях проти російських осіб і організацій, а також на можливому додатковому експортному контролі цивільної продукції, сказав речник Єврокомісії.

«Це було б виправдано, оскільки Росія рухається до економіки воєнного часу», – сказав він.

В ЄС домовилися підготувати восьмий пакет санкцій проти Росії (УНІАН).

Пакет буде націлений на більш релевантні сектори російської економіки та продовжить націлюватися на осіб, відповідальних за агресивну війну в Україні.

Зазначається, що міністри погодилися доручити своїм командам підготувати восьмий пакет санкцій.

Міністри ЄС проведуть наступну офіційну зустріч у середині жовтня, коли пакет санкцій може бути офіційно оформлений.

Міністр закордонних справ Естонії Урмас Рейнсалу:

Путін намагається налякати й розділити Захід, але його останні заяви стали «моментом, що змінив гру».

ЄС має наголосити на єдності, швидкому прийнятті нового пакету санкцій і використанні механізму фінансування Європейського миротворчого фонду для збільшення поставок зброї в Україну.

Ми також повинні заявити про взяття на себе юридичної відповідальності. Фюрерам у Кремлі не слід вважати зрозумілим, що їхню відповідальність за геноцидну війну слід сприймати поблажливо. (...).

Тепер усе по-іншому. В авіації є приказка, що правила написані кров'ю жертв повітряних катастроф. Ну, всі (санкційні) пакети написані кров'ю та звірствами, які вчинила Росія.

Нафтове ембарго: стало відомо, які країни замінять РФ на європейському ринку (УНІАН).

Відомо, що в результаті розпочатого в грудні нафтового ембарго доходи Росії від експорту нафти вже в лютому 2023 року скоротяться на 75 %.

Після запровадження ембарго ЄС на імпорту нафти з Росії необхідно буде замінити додатково 1,4 млн барелів російської нафти. Але при цьому близько 300 тисяч барелів на добу потенційно надходять із США і 400 тисяч барелів на добу з Казахстану.

Так само повідомляється, що найбільше в Норвегії нафтове родовище Йохан Свєрдруп, що виробляє середньотяжку нафту, аналогічну російському родовищу Urals, також планує збільшити видобуток в четвертому кварталі, потенційно на 220 тисяч барелів на добу.

Як заявили в МЕА, для повного задоволення попиту ЄС буде потрібно імпорт з інших регіонів, таких як Близький Схід і Латинська Америка.

«Частина російської нафти продовжить надходити в ЄС по трубопроводах, оскільки заборона не поширюється на деякі нафтопереробні заводи, що не мають виходу до моря. Німеччина, Нідерланди та Польща були найбільшими імпортерами російської нафти в Європі минулого року, але всі три країни мають можливість доставляти сиру нафту морським шляхом. Але країни Східної Європи, які не мають виходу до моря, такі як Словаччина чи Угорщина, мають мало альтернатив трубопровідним постачанням з РФ», – зазначили у відомстві.

Естонія не дасть притулку росіянам, які хочуть уникнути мобілізації у РФ (УНІАН).

Прем'єр-міністр Естонії Кая Каллас:

Заяви про мобілізацію і ядерні погрози російського президента Володимира Путіна свідчать, що він дійсно боїться.

Ми приймаємо українських біженців від війни. Кожен громадянин відповідає за дії своєї країни, це стосується і громадян Росії. Тому ми не надаємо ніякого притулку. Це не підстава давати притулок російським чоловікам, які тікають з країни. Вони повинні виступити і заявити, що вони проти цієї війни.

Війна в Україні «йде не за планами Путіна, тому він явно боїться». Вона також зазначила, що Естонія не бачить жодних ознак того, що президент РФ вживає заходів для виконання своїх ядерних загроз.

Він робить ці загрози, щоб змусити нас боятися. Ми не повинні піддаватися ні на дюйм. Насправді ми повинні більше тиснути на Росію, щоб вона припинила цю війну. Зараз також наростає невдоволення всередині російського суспільства, тому що вони теж відчувають війну, так би мовити, на своїй шкірі.

Естонія заборонила повернення в країну росіянам, які воювали проти України (УНІАН).

Громадяни РФ можуть покинути державу, але якщо вони візьмуть участь у бойових діях, то назад повернутися не зможуть.

Естонія не обмежує виїзд росіян. Але якщо громадяни РФ поїдуть додому, потраплять під мобілізацію і відправляться воювати в Україну, то повернутися назад вони не зможуть.

Заступник глави Міністерства внутрішніх справ Естонії Вейко Комусаара:

Естонія не вводила обмежень для громадян Російської Федерації, які хочуть виїхати з Естонії. Однак якщо ми дізнаємося, що вони поїхали на війну [в Україні], то у них не буде можливості знову в'їхати в Естонію.

Балтійська держава пішла на такий крок на тлі оголошеної мобілізації в Росії. Тим часом в Литві Міноборони вирішило привести війська в

підвищену бойову готовність. У державі розглядають збільшення чисельності армії РФ, як потенційну загрозу. (...).

У Франції вимагають розслідувати фінансування Росією окремих політичних партій (УНІАН).

Вісім французьких законодавців партії Макрона звернулися до нижньої палати парламенту країни з проханням створити комітет з розслідування можливого фінансування політсил Росією.

Автори листа посилаються на американські розвіддані, у яких йшлося про те, що Росія заплатила сотні мільйонів євро політичним партіям «з метою вплинути на вибори».

У цьому контексті законодавці згадали суперницю Макрона на президентських виборах, лідерку правої партії Марін Ле Пен, яка досі погашує кредит, наданий їй російськими банками.

14 вересня CNN опублікував розсекречений звіт американської розвідки про фінансування Росією політиків по всьому світу.

З 2014 року Кремль з метою посилення власного політичного впливу витратив на іноземних політиків і чиновників у понад 20 країнах світу 300 мільйонів доларів.

Естонія, Латвія, Литва та Польща закрили в'їзд для росіян (УНІАН).

З 00:00 19 вересня Естонія, Латвія, Литва та Польща перестали впускати росіян з чинними туристичними візами незалежно від того, яка країна їх видала.

Подорож до ЄС – це привілей, а не права людини. Й такими привілеями не можуть користуватися громадяни країни-агресора тоді, як в Україні катують людей – ось така спільна позиція країн Балтії та Польщі.

Уряди чотирьох країн пішли на жорсткіші заходи, на відміну від інших в ЄС, які ухвалили рішення лише призупинити спрощений візовий режим з Росією. В Естонії зазначили, що понад 70 % росіян підтримують повномасштабне вторгнення РФ до України, тому запровадження обмеження на в'їзд для них – це насамперед питання безпеки.

Естонія першою в ЄС запровадила нові візові санкції для громадян РФ, республіка закрила в'їзд для росіян з чинними шенгенськими візами, які раніше їм видала. Винятки все ж залишила – для родичів, дипломатів, водіїв та власників посвідок на проживання.

Тайвань скасовує безвізовий в'їзд для росіян (УНІАН).

Безвізовий доступ був запропонований росіянам на пробній основі для розвитку туризму та двосторонніх торговельних зв'язків.

Пробна програма була запроваджена в 2018 році, термін її дії закінчився 31 липня, повідомляє СНА із посиланням на Міністерство закордонних справ країни.

Загалом у програмі беруть участь також Таїланд, Бруней і Філіппіни, і для них безвізовий в'їзд продовжений до 31 липня 2023 року. А от Росію виключили з цього списку.

Міністерство закордонних справ Туреччини засудило наміри Росії провести так звані референдуми на окупованих територіях України ([Українська правда](#)).

«Ми стурбовані спробами провести односторонні референдуми на частинах України під російським контролем. Такий нелегітимний *fait accompli* (звершений факт) не буде визнаний міжнародною спільнотою. Навпаки, він буде перешкоджати відновленню дипломатичного процесу і поглибить нестабільність», – ідеться в заяві МЗС Туреччини.

Турецьке зовнішньополітичне відомство також підкреслило підтримку територіальної цілісності, незалежності й суверенітету України та «повторило готовність до здійснення будь-якого необхідного внеску для остаточного розв'язання нинішньої війни шляхом мирних переговорів».

Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан повторив, що МКС продовжить розслідування звинувачень у воєнних злочинах росії ([УНН](#)).

Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан:

Правда є правда. Сторони можуть робити свої власні заяви, але я був у Бучі... Я бачив ці тіла в мішках для трупів, і це були справжні люди. Ми повинні розслідувати, як вони померли, чи були скоєні злочини, і якщо так, то хто несе відповідальність.

Є контрнаративи та наративи, правда і дезінформація і ми повинні розділити їх, щоб отримати дистильовану чисту воду з різноманітної інформації.

Всі ми чули «ніколи більше» з часів Голокосту, проте ми бачимо — на нашу велику прикрість — знову, знову і знову ці злочини відбуваються. Отже, це момент, коли я думаю, що нам потрібно активізувати наші зусилля, щоб показати, що закон може діяти на передовій. Ми намагаємося діяти більш швидко.

Хан уже тричі був в Україні і сказав, що «приголомшений» як руйнуваннями в країні, так і надією та рішучістю народу.

За його словами, пріоритети для МКС включають звинувачення у злочинах проти дітей, скоєних у лікарнях та школах, а також твердження про переведення дітей до росії.

Міністри закордонних справ України, Польщі та Великої Британії у домовилися розробити пропозиції щодо довготривалої підтримки України ([УНН](#)).

У Нью-Йорку відбулася зустріч глав МЗС України Дмитра Кулеби, Польщі Збігнева Рау та Великої Британії Джеймса Клеверлі. Міністри

зустрілися у тристоронньому форматі України, Польщі та Великої Британії, який був започаткований цього ранку в Києві.

«Глави дипломатій скоординували кроки з протидії російській агресії в контексті оголошення часткової мобілізації росіян для продовження війни рф проти України», – йдеться в повідомленні.

За підсумками зустрічі міністри ухвалили спільну заяву. Зокрема, Міністри закордонних справ України, Польщі та Великої Британії домовилися: продовжувати непохитну підтримку України з боку Польщі та Великої Британії в протидії агресії росії до перемоги України; розробити пропозиції щодо довготривалої підтримки України, аби допомогти їй попереджати та відбивати майбутні напади; розвивати тристороннє співробітництво, зокрема зміцнювати оборонні можливості трьох країн та східного флангу НАТО.

Казахстан, Узбекистан та Киргизстан заборонили своїм громадянам воювати в Україні ([УНН](#)).

Казахстан, Узбекистан та Киргизстан попередили своїх громадян, що за участь у конфлікті їх підданих чекає кримінальна відповідальність – позбавлення волі та конфіскація майна.

Посольство Киргизстану в Росії 21 вересня повідомило своїх громадян, що за участь у бойових діях на території іноземних держав на них чекає кримінальна відповідальність. Громадянам Киргизстану, які живуть у Росії і яких будуть закликати брати участь у будь-яких військових діях, радять негайно звертатися до дипломатичного представництва своєї країни.

Ті, хто поїдуть на війну, ризикують позбутися волі на строк від 5 до 10 років, можлива також конфіскація майна. З аналогічною позицією напередодні виступила влада Узбекистану та Казахстану.

Посольство Узбекистану в РФ заявило, що застерігає співвітчизників від створення добровольчих батальйонів та/або участі у бойових діях на території іноземних держав, за які встановлено кримінальну відповідальність. Йдеться до 10 років позбавлення волі.

У Казахстані за таке саме порушення загрожує тюремний термін від 5 до 9 років, який передбачається відповідно до статті 172 КК РК (діяння, пов'язані з умисною неправомірною участю громадян Казахстану у збройних конфліктах чи воєнних діях на території будь-яких іноземних держав за відсутності ознак найманства).

Німеччина заморозила активи РФ на майже 5 млрд євро ([Радіо Свобода](#)).

У Німеччині з початку дії санкцій, запроваджених Євросоюзом проти Росії через вторгнення в Україну, заморожено та конфісковано російські активи на з 4,8 млрд євро, повідомило видання Spiegel із посиланням на Міністерство економіки Німеччини.

Згідно з повідомленням, близько половини цієї суми складають кошти російських власників у банках Німеччини. Понад 1 млрд євро – вартість рухомого майна, в тому числі яхт, які належали російським підсанкційним олігархам. Решта – нерухомість та інші види активів.

У Мінекономіки Німеччини вважають це підтвердженням значного впливу санкцій на російську економіку.

Сплановані росією «референдуми» в Україні не матимуть юридичної сили – ОБСЄ ([Укрінформ](#)).

Чинний голова ОБСЄ, глава МЗС Польщі Збігнєв Рау, генсекретарка ОБСЄ Гельга Марія Шмід, президентка ПА ОБСЄ Маргарета Седерфельт та директор БДПЛ ОБСЄ Маттео Мекаччі засудили плани росії з проведення "референдумів" на тимчасово захоплених територіях України.

Відповідна заява розміщена на офіційному сайті Організації з безпеки та співробітництва в Європі.

«Будь-які вибори чи референдуми на території України можуть бути оголошені та проведені лише законною владою з дотриманням національного законодавства та міжнародних стандартів. Тому заплановані "референдуми" будуть незаконними», – йдеться у заяві.

Також було наголошено, що результати цих "референдумів" не матимуть юридичної сили.

«Оскільки війна після вторгнення російської федерації в Україну триває, будь-які "референдуми", заплановані або за підтримки сил, які незаконно здійснюють фактичний контроль на захоплених територіях України, суперечитимуть міжнародним стандартам і зобов'язанням за міжнародним гуманітарним правом, тому їхні результати не матимуть юридичної сили», – заявили представники керівництва ОБСЄ.

Військова допомога

Україна отримала від Німеччини ще шість зенітних установок Gerard ([Укрінформ](#)).

Німеччина передала Україні ще 6 зенітних самохідних артилерійських установок Gerard. Також передано 3 тисячі снарядів калібру 155-мм.

Таким чином, Збройні сили України мають на озброєнні вже 30 зенітних самохідних установок Gerard.

Британія збільшить військову підтримку України до її перемоги у війні з РФ ([УНІАН](#)).

Прем'єр-міністр Великобританії Ліз Трас:

Ми збільшимо нашу військову підтримку України наскільки буде потрібно. Поки я говорю, в Україну прибуває нова британська зброя,

включаючи ракети MLRS. Ми не заспокоїмося поки Україна не здобуде перемогу.

Берлін і надалі постачатиме Україні зброю попри путінські заяви - глава Бундесверу ([Укрінформ](#)).

Міністр оборони ФРН Крістіне Ламбрехт:

Нові «ініціативи» путіна мають результатом ще більшу підтримку України з боку Європи, в тому числі й за допомогою постачання військової техніки.

Наша відповідь є дуже послідовною і, найголовніше, рішучою і спільною: не буде жодних відхилень, ми будемо продовжувати підтримувати Україну в її мужній боротьбі й надалі.

Вона зазначила, що завдяки «кільцевому обміну» з низкою держав Україна може швидко отримати танки, які відразу можуть бути використані в бою. Політик також нагадала про збільшення поставок самою Німеччиною САУ Panzerhaubitze 2000 та РСЗВ, наступні поставки систем ППО – того, чого Україна потребує найбільше: захисту з повітря та артилерії.

Штати готують нову партію боєприпасів для відправки до України ([Укрінформ](#)).

Міноборони США готується відправити ще одну партію боєприпасів для українських військових.

«Пілоти, які прибули на базу військово-повітряних сил Дувр у Делавері, завантажують пакети боєприпасів, що прямують до України», – йдеться у повідомленні пресслужби Пентагону.

Британія викупила бельгійські гаубиці для відправки в Україну ([Укрінформ](#)).

Уряд Великої Британії викупив у комерційних фірм гаубиці бельгійського виробництва для їх постачання в Україну.

Мова йде про бельгійські армійські гаубиці, які уряд Бельгії хотів направити в Україну, але дістануться до місця призначення завдяки уряду Великої Британії. Бельгійська армія продала ці гаубиці, які були у використанні та пройшли модернізацію, за ціною 15 000 євро за кожен, але потім з'ясувала, що зворотній викуп цих систем може обійтися у 150 000 євро, внаслідок чого відмовилася від викупу. А Уряд Великої Британії викупив гаубиці за ринковою ціною для України.

Майже мільйон євро, які Латвія збрала для України, пустять на дрони та автомобілі для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Станом на сьогодні було зібрано понад 900 тис. євро. З огляду на сучасну військову ситуацію, а також на тривалість збору коштів в рамках проєкту, його організаторами та учасниками було запропоновано використати зібрані пожертви на придбання 45 тактичних безпілотників

латвійського виробництва та 15 позашляховиків для ЗСУ. Вони можуть бути готові до відправки в Україну вже найближчим часом.

Своєю чергою, **міністр оборони Латвії Пабрікс** наголосив на незмінності позиції Латвії щодо подальшої підтримки нашої держави в боротьбі з російським агресором до повної перемоги України.

Литва передасть дрони-камікадзе у жовтні-листопаді ([Укрінформ](#)).

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Литовській Республіці Петро Бешта:

Дрони-камікадзе, придбані Литвою на зібрані у рамках компанії Legion Of Boom кошти, мають надійти українським Збройним Силам у жовтні-листопад

Дипломат нагадав, що з початку російської агресії Литва надала Україні військову допомогу на суму близько 120 млн євро, що становить приблизно 2 % ВВП країни. До надання допомоги Україні, у тому числі військової, підключилося також литовське суспільство.

США виділили на допомогу Україні вже понад 25 мільярдів доларів ([УНІАН](#)).

Президент США Джо Байден на Генасамблеї ООН заявив, що Сполученими Штатами на підтримку України було виділено величезний обсяг допомоги у галузі безпеки, гуманітарної допомоги і прямої економічної підтримки.

Президент Сполучених Штатів Америки Джо Байден:

США виділили на допомогу Україні вже понад 25 млрд доларів.

І сьогодні більше ніж 40 країн, які присутні тут, зробили внесок, який вимірюється мільярдами (доларів) їхніх грошей, а також надали озброєння, щоб допомогти Україні захищати себе.

За його словами, США тісно співпрацюють з союзниками і партнерами, аби змусити Росію заплатити за війну проти України, стримати можливі атаки на територію країн НАТО, а також щоб притягнути Росію до відповідальності за звірства і воєнні злочини.

Британія наступного року планує виділити Україні £2,3 мільярда військової допомоги ([Укрінформ](#)).

Глава британського уряду Ліз Трасс:

Мій меседж народу України такий: Велика Британія й надалі буде з вами на кожному кроці. Ваша безпека – наша безпека. Занадто багато життів в Україні, Європі та в усьому світі зазнають маніпулювання залежністю від російської енергії. Ми повинні працювати разом, щоб покінчити з цим раз і назавжди.

У Британії заявили, що країна є другим за величиною донором військової допомоги для України, виділивши 2,3 мільярда фунтів стерлінгів у

2022 році, і підтримка наступного року визначатиметься потребами української армії.

Словенія відправить Україні десятки танків і отримає натомість вантажівки від Німеччини ([УНІАН](#)).

Словенія відправить Україні 28 танків моделі М-55 S для протистояння російській агресії. Натомість вона отримає від Німеччини 40 вантажівок і сформує середню батальйонну групу для захисту і порятунку.

Федеральний канцлер Німеччини Олаф Шольц і прем'єр-міністр Словенії Роберт Голоб домовилися про угоду. Компенсацією за передачу танків Україні стануть 35 навантажувальних машин і п'ять автоцистерн для води. Транспортні засоби будуть використовуватися армією Словенії в захисних цілях.

В офісі Голоба зазначили, що угоду уклали в солідарність з народом України, який захищається від повномасштабного російського вторгнення. А ще угода дозволить зміцнити співпрацю між Словенією та Німеччиною.

Бельгія налаштована надіслати більше зброї в Україну і активізувати зусилля з розмінування ([УНІАН](#)).

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба:

Зустрівся з своєю бельгійською колегою Хаджею Лабіб. Бельгія налаштована надіслати більше зброї в Україну і активізувати зусилля з розмінування. Я поінформував міністра закордонних справ Лабіб про «Київський безпековий договір» (про рекомендації щодо безпекових гарантій для України – УНІАН). Ми також погодилися, що Росія повинна бути притягнена до відповідальності за злочин агресії проти України.

Місія ЄС з військової допомоги Україні може бути створена у жовтні ([Укрінформ](#)).

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Міністри продовжили обговорення дискусії про започаткування військової місії ЄС. Робота продовжується, і ми будемо бачити конкретні результати швидко... Сподіваюся, що наступна Рада міністрів ЄС із закордонних справ у жовтні буде здатною прийняти рішення.

Європейський Союз враховуватиме потреби української сторони під час визначення формату місії ЄС із військової допомоги Україні, рішення про створення якої прийматиме у жовтні.

При цьому він зазначив, що опрацювання такого рішення просувається доволі швидко за європейськими стандартами. Міністри досягли політичної згоди щодо цієї місії під час неформальної зустрічі на початку вересня, відразу після сезону відпусток, та мають намір під час вже формальної зустрічі Ради міністрів ЄС у жовтні розглянути конкретні пропозиції щодо формату такої місії.

Він окремо наголосив, що сьогодні всі європейські міністри погодилися з необхідністю продовжувати військову допомогу Україні для її самозахисту. ЄС буде продовжувати таку допомогу в рамках так званого міждержавного Європейського фонду миру, який використовується для фінансування доставки зброї, і ця робота, за словами Борреля, буде здійснюватися «успішно та ефективно».

Міноборони Північної Кореї заявило, що КНДР ніколи не експортувала зброю до росії і не планує цього робити ([Укрінформ](#)).

«Ми користуємося цією нагодою, щоб прояснити одну річ. Ми ніколи раніше не експортували зброю чи боєприпаси до росії та не плануємо їх експортувати», – йдеться у заяві заступника генерального директора Головного бюро з обладнання Міністерства національної оборони КНДР.

У відомстві також назвали повідомлення про нібито експорт зброї до РФ «чутками, які поширюють США, і які спрямовані на те, щоб запламувати імідж КНДР».

Німеччина передасть Україні ще чотири САУ PzH 2000 і боєприпаси для них ([УНІАН](#)).

Німеччина оголосила, що відправить Україні ще чотири самохідні артилерійські установки Panzerhaubitze 2000 і боєприпаси для них. Техніку відправлять, як тільки Бундесвер обговорить з промисловістю якнайшвидше повернення гаубиць, які відправили в програму капітального ремонту армії.

Міністр оборони Німеччини Крістіне Ламбрехт:

Україна дуже хвалить цю систему і виявила бажання отримати більше гаубиць. Для подальшої підтримки України в її мужній боротьбі з жорстоким вторгненням Росії Німеччина виконає це прохання і надасть ще чотири такі самохідні гаубиці.

Міністр оборони також зазначила, що після нової поставки число Panzerhaubitze 2000, які Німеччина відправила Україні зросте до 14. А якщо додати сюди гаубиці від Нідерландів, то в цілому буде 22 одиниці техніки.

Україна отримала від Німеччини РСЗВ Mars II і півсотні бронетранспортерів Dingo ([УНІАН](#)).

Німеччина передала Україні обіцяні ракетні системи залпового вогню (РСЗВ) Mars II та бронетранспортери Dingo.

«Ми виконуємо свої обіцянки! Ще дві ракетні системи Mars II та 50 Dingo поставлені в Україну. Ми продовжуємо підтримувати Україну у боротьбі за її територіальну цілісність та суверенітет!», – заявили в Міністерстві оборони Німеччини.

Гуманітарна та фінансова допомога

Волонтери відправили з Латвії два благодійні конвої з автомобілями для ЗСУ ([Укрінформ](#)).

За останній тиждень в Україну з Риги були відправлені два чергових конвої з автомобілями для української армії.

Керівник Товариства Українсько-Латвійської дружби «Віче» Валерій Оленійчук:

В середу ми відправили наш черговий, 50-й гуманітарний конвой в Україну. Цього разу він складався з трьох машин – позашляховиків та мікроавтобуса, придбаних для української армії та пофарбованих в колір хакі.

Також свій черговий автоконвой в Україну відправила наприкінці минулого тижня латвійська волонтерська організація Agendum.

Волонтерка латвійського відділення католицької благодійної організації Caritas Габрієла Кабіцина-Каб'єр:

Приємно, що цього разу серед 11 машин Agendum'у був і наш мікроавтобус Ford, придбаний на кошти, які збиралися з весни в різних приходах всієї Латвії. Це було дуже зворушливо – справжній всенародний збір.

Естонія прийняла 55 тисяч українських біженців ([Укрінформ](#)).

Естонський президент Алар Каріс:

Естонія прийняла приблизно 55 тис. українських біженців, це 4 % населення нашої країни. Соціальні служби, послуги освіти – все це надається людям, які тікають від війни. Естонія створила тисячі місць у школах для дітей біженців з України, було відкрито нові школи.

Наразі загалом 18 млн українців потребують міжнародної гуманітарної допомоги. Це важливий чинник. Сьогодні Естонія направила 20 млн євро у рамках гуманітарної допомоги Україні. Ми бачимо безпрецедентний рівень підтримки України з боку приватних компаній Естонії, громадянського суспільства, пересічних громадян. Ми продовжимо допомагати відновленню України. Ця допомога має розпочатися прямо зараз і ми закликаємо інших приєднуватися до нас у цьому.

Данія дає \$3,6 мільйона для гуманітарної допомоги жінкам України та Молдови ([Укрінформ](#)).

Уряд Данії виділив 25 мільйонів данських крон (3,6 мільйона доларів США) UNFPA, агентству ООН з питань сексуального та репродуктивного здоров'я, для гуманітарної допомоги в Україні та Молдові. Внесок Данії допоможе підтримати гуманітарну допомогу UNFPA, спрямовану на забезпечення безпечних пологів, репродуктивного здоров'я, а також на боротьбу з гендерним насильством і психічними травмами в жінок і молоді.

Президент Литви в ООН: Треба забезпечити безперервність освіти для дітей-біженців з України ([Укрінформ](#)).

Президент Литви Гітанас Науседа:

Від початку розв'язаної росією війни проти України Литва надала притулок понад 65 тисячам українських біженців, із них 24 тисячі – неповнолітні. Президент наголосив, що для задоволення їхніх соціальних, культурних та освітніх потреб у Вільнюсі було відкрито Український центр, а державні та муніципальні навчальні заклади Литви забезпечують умови для повноцінного розвитку та освіти українських дітей.

Науседа підкреслив важливість надання українським дітям можливості здобувати освіту в країнах перебування, а також необхідність почати думати про відновлення належної шкільної освіти в Україні. Глава держави також зазначив, що Литва допоможе Україні відновити зруйновані під час війни школи та дитячі садки.

Тайвань пожертвував понад \$30 мільйонів на гуманітарну допомогу Україні ([Укрінформ](#)).

Голова тайванської адміністрації Цай Інвень:

У той час як ми спостерігали за кровопролиття від російського вторгнення, Тайвань пишається тим, що відіграє свою роль у зусиллях допомоги українцям у їхній боротьбі за захист своєї країни та свободи. Ми повинні продовжувати допомагати, докладаючи свої зусилля.

Зазначається, що Тайвань пожертвував Україні понад 30 мільйонів доларів на гуманітарну допомогу, в основному зібраних від громадськості.

Черкаська лікарня отримала допомогу зі США ([Укрінформ](#)).

Черкаська обласна лікарня отримала допомогу зі США – хірургічне обладнання, медичні препарати.

Начальник Черкаської ОВА Ігор Табурець:

Отримали допомогу від наших американських партнерів – команди GSMMSG, що об'єднує ветеранів спеціальних операцій і медичних працівників США. Це хірургічне обладнання, медичні препарати та витратні матеріали для обласної лікарні. Вкрай потрібний і вартісний вантаж – загалом на суму в майже 160 тис. доларів.

Завдяки GSMMSG в Черкаській обласній лікарні вже півтора місяця провідні закордонні лікарі діляться досвідом із черкаськими колегами.

Рада ЄС затвердила виділення €5 мільярдів макрофінансової допомоги Україні ([Укрінформ](#)).

Міністр фінансів головної в ЄС Чехії Збінек Станджура:

Європейський Союз підтримує Україну. Ми виконуємо свої обіцянки та допомагаємо гарантувати, що Українська держава та її ключова інфраструктура можуть продовжувати функціонувати попри агресивну війну росії. На наступних засіданнях Ecofin (Ради ЄС з економічних та фінансових

питань – ред.) я буду наполягати на швидкому досягненні угоди щодо надання решти 3 мільярдів євро, для яких ми також повинні домовитися про розподіл цієї суми на позики та гранти.

Зазначається, що цю макрофінансову допомогу в розмірі 5 мільярдів євро буде надано Україні у формі довгострокових позик на пільгових умовах.

Україна отримала від партнерів 600 тисяч доз вакцини проти поліомієліту (Укрінформ).

Від закордонних партнерів надійшла така гуманітарна допомога: 600 тис. доз вакцини проти поліомієліту, 70 тис. доз вакцини проти правця і дифтерії, 10 телемедичних систем (In Touch Health). Також МОЗ отримало 30 холодильників, 146 палет вітамінних комплексів та палету противірусних засобів для системного застосування.

У МОЗ розповіли, що медичну гуманітарну допомогу надали Урядове агентство стратегічних резервів Польщі, компанії Bayer та Merck, а також Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ). Зазначається, що ці інституції регулярно надають нашій країні підтримку у вигляді медикаментів та обладнання.

Заступниця міністра охорони здоров'я з питань цифрового розвитку Марія Карчевич заявила, що допомога від союзників та партнерів України задовольняє насамперед актуальні потреби медзакладів у прифронтовій зоні. Тобто вона є ефективною й адресною. Карчевич висловила подяку міжнародним партнерам за гуманітарну допомогу.

Плани врегулювання. Переговорний процес

В Офісі президента розповіли, хто та як нав'язує Україні переговори з Росією ([УНІАН](#)).

Михайло Подоляк зазначив, що російські стратегії звучать навіть від представників ООН.

Росія не приховує бажання провести мирні переговори та заморозити війну в Україні. Публічні заяви про це вона робить, використовуючи залежні від себе країни, колишніх політиків і політиків другого ешелону.

Про це розповів радник глави Офісу президента Михайло Подоляк в ефірі телеканалу Freedom.

При цьому він вказав, що у європейських лідерів вже є певний консенсус. Канцлер Німеччини Олаф Шольц озвучив, що крім України порядок переговорів визначати ніхто не буде.

Гутерреш заявив, що Україна і Росія далекі від мирного врегулювання, та оцінив можливість переговорів Зеленського і Путіна ([OBOZREVATEL](#)).

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш заявив, що хотів би побачити мирну угоду між країною-окупантом РФ та Україною. Проте наголосив, що ситуація далека від мирного врегулювання.

Також він оцінив можливість переговорів президента України Володимира Зеленського та диктатора Росії Володимира Путіна. Про це Гутерреш розповів в інтерв'ю російським пропагандистським ЗМІ.

За його словами, досягнення миру відповідно до міжнародного права нібито залежить від обох президентів – РФ та України. Гутерреш заявив, що зараз важливо створити умови для припинення війни.

Крім того, він розповів, що зустріч президента України та диктатора РФ навряд чи відбудеться найближчим часом. Гутерреш пояснив це тим, що Зеленський має намір повертати окуповані території своєї країни, а Путін, як і раніше, хоче продовжувати «спецоперацію», під час якої окупанти бомбардують міста та вбивають мирних жителів (...).

Переговори можливі лише в тому разі, якщо цього хоче суверенна Україна, а росія сумлінно прийме їх — Макрон ([Varta1](#)).

Переговори можуть бути лише за умови, якщо Україну буде звільнено, а її суверенітет буде захищено.

Переговори між Україною та РФ можливі лише в тому разі, якщо цього хоче суверенна Україна, а росія сумлінно прийме їх.

Про це заявив президент Франції Еммануель Макрон виступаючи на Генасамблеї ООН у Нью-Йорку.

Французький президент наголосив, що тепер росія має побачити, що вона не може нав'язувати свою волю військовим шляхом, навіть якщо проводить фіктивні референдуми на територіях, які зазнали бомбардувань і які окуповані зараз.

Він зазначив, що від початку війни веде діалог із росією (...).

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган заявив, що Україна та росія досягли домовленості про обмін 200 полоненими ([Укрінформ](#)).

16 вересня Ердоган зустрівся з путіним у рамках 22-го саміті глав держав Шанхайської організації співробітництва.

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган:

В Узбекистані я зустрівся з президентом путіним, і ми провели з ним дуже широкі дискусії. І він фактично показав мені, що готовий завершити з цією (війною – ред.) якомога швидше. Це було моє враження, тому що те, як зараз йдуть справи, досить проблематично. За домовленістю сторін (України та рф – ред.) буде обміняно 200 полонених. Думаю, буде зроблено значний крок вперед.

За його словами, коли в Україні буде встановлено мир, то питання повернення земель, на які вторглися російські війська, стане дуже важливим.

«Землі, на які було здійснено вторгнення, будуть повернуті Україні», – наголосив Ердоган.

Президент Туреччини також заявив, що звертався до путіна з 2014 року повернути Крим його законним власникам, проте досі жодного кроку вперед не було зроблено в цьому питанні.

«Ми просили його (путіна – ред.) повернути Крим його законним власникам. Це водночас і наші нащадки, і люди, які там живуть. Це те, про що ми завжди говорили. Але з того часу, на жаль, не було зроблено жодного кроку вперед», – сказав Ердоган.

«Не може бути мови»: у Росії виключили переговори з Україною після «референдуму» на Донбасі ([OBOZREVATEL](#)).

Росія зібралася терміново проводити «референдуми» на окупованому українському Донбасі для оформлення російської окупації українських земель. При цьому в Росії заявили, що проведення псевдоплебісцитів вплине на можливість подальших переговорів між Україною та РФ.

Після вистави під назвою «референдуми на Донбасі» про переговори з Києвом «не може бути мови». Про це заявив голова комітету Держдуми з міжнародних справ, лідер ЛДПР Леонід Слуцький.

Слуцький, втім, переконаний, що «точку неповернення у темі переговорів щодо України пройдено» вже давно.

На думку лідера ЛДПР, «про переговори не може бути вже давно» після заяв України про те, що переговорний процес може бути відновлений тільки після виведення російської армії з української землі.

Мирні переговори з Росією можливі, тільки коли її війська підуть з України, – Зеленський ([LB.ua](https://lbu.ua)).

Україна говоритиме з РФ з позиції сили.

Мирні переговори між Україною і Росією можливі тільки після того, як Володимир Путін виведе свої війська.

Ймовірність проведення переговорів з Путіним зменшується. Про це президент Володимир Зеленський розповів у інтерв'ю Bild TV, пише The Guardian.

Зеленський заявив, що Україна не має впливу на те, коли закінчиться правління Путіна в Росії, але хоче говорити з Москвою з позиції сили.

росія боїться реальних переговорів з Україною і не хоче виконувати жодних міжнародних зобов'язань, заявив Президент Володимир Зеленський під час виступу на Генасамблеї ООН ([Укрінформ](https://ukrinform.com)).

За словами Президента, рф прагне перезимувати на окупованій території України й готувати сили для нового наступу, «але вже з новими масштабами», або принаймні – підготувати фортифікаційні споруди на окупованій землі й провести військову мобілізацію всередині країни».

Зеленський наголосив, що це війна за життя. Саме тому Україні потрібна зброя для оборони, а також для наступу, причому далекої дії, аби звільнити окуповані території, та системи ППО. Крім того, Україна потребує фінансової підтримки, «щоб утримувати внутрішню стабільність і виконувати соціальні зобов'язання», додав він (...).

Зеленський: Із початку мого президентства до 24 лютого ми провели 88 раундів переговорів із РФ у різних форматах ([Гордон](https://gorдон.com)).

З травня 2019 року до лютого 2022-го Україна провела з РФ 88 раундів переговорів, але це не змогло стримати Росію від повномасштабного вторгнення в Україну. Про це заявив президент України Володимир Зеленський, виступаючи за допомогою відеозв'язку на дебатах 77-ї сесії Генасамблеї ООН.

Президент зазначив, що Україна не має іншого вибору, окрім як захищатися.

Коментуючи можливість переговорів між Україною та РФ, Зеленський заявив, що Росія хоче війни, але «не зможе зупинити перебіг історії» (...).

Китай продовжує називати розв'язану росією війну проти України «конфліктом» і закликає до мирних переговорів між сторонами ([Укрінформ](https://ukrinform.com)).

Позицію офіційного Пекіна та «4 пропозиції» озвучив на засіданні Ради безпеки ООН міністерського рівня член Держради КНР, міністр закордонних справ Китаю Ван Ї.

Першою пропозицією Китаю є діалог і переговори.

Другим пунктом є пропозиція до сторін «конфлікту» демонструвати стриманість та уникати збільшення напруженості, і до всіх країн - працювати над деескалацією. Міжнародна спільнота повинна відігравати конструктивну роль для створення умов для політичного вирішення, заявив китайський політик тощо.

(...) Загалом Китай наполягає, що «треба поважати суверенітет і територіальну цілісність усіх країн, дотримуватися принципів і цілей Хартії ООН, серйозно брати до уваги обґрунтовані безпекові занепокоєння всіх країн, підтримувати всі зусилля, які допомагають вирішенню криз».

Завершив свій виступ Ван Ї словами про те, що РБ ООН у питанні України має дотримуватися «принципів об'єктивності та неупередженості» та пропонувати інструменти медіаторства для політичного вирішення ситуації, докласти всіх зусиль для примирення сторін і зупинення вогню.

Туреччина виступає за дипломатію та діалог між Україною та РФ (Укрінформ).

Чим довше триває війна росії проти України, тим важче досягти чіткого та прийняттого рішення, тим більше шкоди вона приносить всім, особливо українцям. Рішення росії про часткову мобілізацію та оголошення референдуму в Луганську, Донецьку, Херсоні та Запоріжжі демонструють серйозність ситуації.

Про це в рамках заходів 77-го засідання Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй сказав Міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу (...).

«Ми не воюємо проти Росії, але маємо допомогти Україні»: Макрон заявив, що війна закінчиться за столом переговорів (OBOZREVATEL).

Президент Франції Еммануель Макрон заявив, що цивілізований світ чинить тиск на Росію, але не веде з нею війни. На думку глави Єлисейського палацу, криваві події в Україні завершаться за столом переговорів.

Слова французького лідера передає видання BFM TV. До того ж він чітко зазначив, що до дипломатії можна перейти лише після повернення до так званих «лютневих ліній».

Водночас президент чітко дав зрозуміти, що не хоче створювати у Москві вражень, що проти неї озброївся весь світ. Сьогодні колективний Захід допомагає Україні виборювати свій суверенітет.

У Білорусі поскаржилися на санкції і розмріялися про «посередництво» в переговорах щодо війни в Україні (OBOZREVATEL).

Глава міністерства закордонних справ Білорусі Володимир Макей виступив на Радбезі ООН і видав, що не розуміє, чому проти Білорусі ввели санкції. Він також заговорив про посередництво у переговорах України та РФ про припинення війни.

Промову Макея процитувало МЗС країни. Протягом усього виступу він активно використовував тези пропаганди (...).

Просуваючи тезу про необхідність участі Білорусі в переговорах, Макей запевнив, що «українці страждають через війну, але винен Захід, тому що постачає зброю «неонацистам». Він зажадав, щоб фінальні домовленості враховували в тому числі й інтереси білоруської сторони (...).

Президент Володимир Зеленський наполягає, що домовленості з росією не працюють, вона розуміє лише факт сил, тому потрібне об'єднання світу навколо України й ізоляція російської федерації (Укрінформ).

Про це він заявив в інтерв'ю французьким ЗМІ.

Він розповів, що нині Україна використовує всі механізми, аби винних у злочинах було притягнуто до відповідальності, у тому числі спільні слідчі групи, можливості Міжнародного кримінального суду, проте наголосив і на важливості створення спеціального трибуналу (...).

Плани повоєнного відновлення України

У звільненому Ізюмі Харківської області ведуть роботи з газифікації приватного сектора, через масштабні руйнування під'єднати до газу багатоповерхівки поки що неможливо ([Укрінформ](#)).

Ізюмський міський голова Валерій Марченко:

Я думаю, що світло з'явиться максимум через два тижні. Зараз ведуться роботи з газифікації міста, тому що газу нема. Але це будуть в основному приватні будинки, з газифікацією багатоквартирних будинків проблема, бо мережі всі розбиті, і відремонтувати за такий короткий час їх неможливо.

На початку вересня в місті, за попередніми даними, залишалося 13-15 тисяч мешканців (із майже 47 тисяч до вторгнення). Очікується, що люди повертатимуться, однак багато хто втратив житло.

«Не масово, але вже повертаються. Багато кому немає де жити, квартири розбомблені. Попереду зима. Вже за місяць це може бути 25-30 тисяч. Людей ми не покинемо. Будемо розселяти. Розраховуємо на допомогу обласної адміністрації», – розповів мер Ізюма.

Щодо організованої евакуації з міста на період опалювального сезону міський голова налаштований скептично.

«Люди пів року провели в окупації – в холоді, в голоді. І зараз, коли це підконтрольна територія, це Україна, я думаю, виїздити не будуть», – вважає Марченко.

Він додав, що до міста щодня завозиться гуманітарна допомога – харчі, ліки, засоби особистої гігієни, теплі речі.

У Київській області між населеними пунктами Андріївка та Червона Гірка відремонтували міст через річку Здвиж ([Укрінформ](#)).

Міст підірвали російські військові, коли тікали з Київської області.

Голова Київської обласної військової адміністрації Олексій Кулеба:

Тепер міст повністю функціонує: ним можна пересуватися вантажними й легковими автомобілями.

Понад 30 німецьких енергетичних асоціацій і компаній приватного сектору економіки надали допомогу енергетичному сектору України ([Укрінформ](#)).

Під час зустрічі із керівництвом міжнародного блоку Федерального міністерства економіки та захисту клімату та Секретаріату Німецько-українського енергетичного партнерства заступник міністра енергетики з питань євроінтеграції Ярослав Демченков зазначив, що федеральне

міністерство допомогло Україні із закупівлею статичних синхронних компенсаторів для української енергосистеми:

Україна отримує допомогу не лише від уряду Німеччини. До нашої країни вже надійшла підтримка від понад 30 німецьких енергетичних асоціацій і компаній приватного сектору економіки. Отримана допомога буде використана для ремонту та обслуговування електромереж, газових мереж та іншої критичної енергетичної інфраструктури.

Подальші поставки допомоги постійно готуються і транспортуються в регіони України, які найбільше постраждали від постійних обстрілів.

На звільненій від російських загарбників території Харківської області розчищено 92 км доріг державного значення ([Укрінформ](#)).

Заступник керівника Офісу Президента Кирило Тимошенко повідомив, що роботи ведуться щодня, дорожники починають працювати після проведення розмінування.

Заступник керівника ОП поінформував, що наразі продовжують очищати від сміття та уламків М-03 Київ – Харків – Довжанський, М-20 Харків – Щербаківка (на м. Белгород), М-18 Харків – Сімферополь – Ялта, Т-21-10 Шевченкове – Балаклія – Первомайський – Кегичівка.

На Буковині підприємці з Японії звели перші два будинки для переселенців ([Укрінформ](#)).

«Підприємці з Японії готові збудувати модульне містечко для переселенців на Вижниччині. Перші два будиночки уже зведено у селі Черногузи, нині туди заселяються родини із числа внутрішньо переміщених осіб», – повідомляє Чернівецька обласна рада.

За їхньою інформацією, земельну ділянку площею 4 гектари під будівництво модульного містечка виділила Вижницька міська рада.

«Люди зможуть безкоштовно жити там протягом двох років», – запевняють в облраді.

Deutsche Bahn обіцяє довгострокову допомогу і підтримку Укрзалізниці: підписали меморандум ([Економічна правда](#)).

Керівники DB та УЗ підписали меморандум про взаєморозуміння, у якому компанії погодилися поглибити своє партнерство.

Меморандум про взаєморозуміння передбачає підтримку та співпрацю в галузі міжнародних вантажних перевезень.

Генеральний директор DB Річард Лутц:

Ми твердо підтримуємо наших колег і будемо співпрацювати з ними на шляху до світлого майбутнього.

Ми дуже поважаємо непохитність і мужність наших українських колег при виконанні своєї роботи в умовах війни. Для мільйонів людей залізниця є єдиним транспортним засобом, для економіки – це найважливіше рятівне коло. Ефективна залізнична система буде важливою під час відновлення

України. ДВ і вся європейська залізнична родина добре усвідомлюють цей факт, і ми твердо підтримуємо наших колег в Україні. Це і честь, і наша обов'язок партнерства з «Укрзалізницею» на її шляху до світлого майбутнього.

Домовленість забезпечить отримання допомоги «Укрзалізницею» у відбудові української залізничної інфраструктури, кажуть в УЗ.

Вона також охоплює співпрацю для розширення коридорів залізничних вантажних перевезень, пропускнує спроможності терміналів та консультативні послуги для запровадження європейських стандартів в управлінні залізницею.

Голова правління АТ «Укрзалізниця» Олександр Камішін:

У побудові стійкості та незалежності від шкідливого впливу Росії пріоритетом має бути переорієнтація європейської залізничної системи на нові можливості. Я впевнений, що партнерство між ДВ та Укрзалізницею може принести значні переваги обом сторонам у розширенні вантажних перевезень та експорті зерна до Європи. Немає сумніву, що ДВ є експертом у цій сфері.

Американська торговельна палата в Україні сприятиме відбудові Ірпеня ([Укрінформ](#)).

Американська торговельна палата в Україні допоможе залучити компанії, які входять до її складу, до відбудови будинків у місті Ірпінь Київської області.

Міський голова Ірпеня Олександр Маркушин:

Зранку відбулася зустріч, за якою стоїть величезна пророблена робота та сотні надісланих листів із проханням про допомогу Ірпеню. Сьогодні Ірпінь відвідали представники Американської торговельної палати в Україні. (...). Передали їм презентації всіх зруйнованих об'єктів та списки необхідних будматеріалів. Тепер організація працюватиме над тим, щоб залучити компанії, що входять до неї, до адресної відбудови житла ірпінців.

Маркушин наголосив, що ця організація є найвпливовішою в Україні бізнес-асоціацією з найбільшим офісом і командою серед усіх Американських торговельних палат у Європі.

За його словами, співпраця з Американською торговельною палатою — «великий шанс швидко відновити пошкоджений житловий фонд міста».

У Харківській області інтенсивність замінування територій ще більша, ніж на Київщині ([Укрінформ](#)).

Заступник голови ДСНС України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Роман Примуш:

Найбільша складність сьогодні – це саме розмінування, тому що забруднення (вибухонебезпечними предметами – ред.) Харківської області становить близько 12 тис. кв. км, і все це потребує дуже швидкого розмінування. Інтенсивність замінування була набагато вищою, ніж навіть у

Київській області, хоча й там вона була значною. Дуже поширене замінування протипіхотними мінами. Деякі території просто всипані ними вздовж доріг.

За його даними, в регіон направлено вже 129 піротехніків. До жовтня цю цифру відомство розраховує збільшити вдвічі. Нові загони прибувають і розгортаються щоденно. Разом із обласною адміністрацією ДСНС визначило, що до кінця року мають бути розміновані об'єкти житлово-комунального господарства (18 об'єктів), навчальні та медичні заклади, близько 4 тис. км доріг, а також мають бути очищені території під лініями електропередачі – це ще близько 50 км для обстеження – та весь житловий фонд.

«Окрема історія – це об'єкти енергопостачання, всі 32 великі об'єкти, де ми зараз обстежуємо навколо територію, щоб була можливість їх повноцінного обслуговування», – зазначив заступник голови ДСНС.

Другий етап розмінування стосуватиметься лісових масивів, полів, водних об'єктів, що може зайняти декілька років. Залучення міжнародних команд на Харківщину для допомоги в розмінуванні можливе лише за умов гарантування їм безпеки, наразі ж в області ще тривають бойові дії та регулярно відбуваються ворожі обстріли звільнених населених пунктів.

У Кривому Розі уже тиждень цілодобово працюють над ліквідацією наслідків російських ракетних ударів по гідротехнічних спорудах ([Укрінформ](#)).

Начальник Криворізької військової адміністрації Олександр Вілкул:

Уже тиждень тривають цілодобові відновлювальні роботи на гідротехнічних спорудах, які постраждали внаслідок терористичних ракетних атак окупантів. На сьогодні ситуація повністю стабілізована. Рівень води в річці Інгулець в межах допустимих норм, якість питної води по місту відповідає нормам.

Він нагадав, що триває прийом заявок від криворіжців, чії домоволодіння постраждали від підтоплення, на отримання матеріальної допомоги. За остаточними результатами обстеження, від підтоплення в тій чи іншій мірі постраждало 170 домогосподарств. На сьогодні прийнято 90 заявок на надання матеріальної допомоги від міста, а через додаток «Дія» оформлено 75 заявок на отримання допомоги від держави.

«Що стосується допомоги від міста, то ті домогосподарства, де постраждали житлові приміщення, отримають допомогу в розмірі чотирьох середніх прожиткових мінімумів – це 10 032 гривні. Де постраждали підвальні або нежитлові приміщення, отримають допомогу в розмірі одного прожиткового мінімуму – це 2 508 гривень. Містом вже виділено фінансовий ресурс для забезпечення таких виплат. Хочу сказати, щоб усі розуміли – законодавчо цих виплат немає. Відповідно до законодавства компенсація надається державою після війни. Але ми розуміємо, як людям важко, і

надаємо допомогу зараз з міського бюджету. А потім ще надасть держава, якщо ви оформите документи через «Дію».

Шмигаль і Дуда відкрили у Нью-Йорку захід щодо післявоєнної відбудови України (Укрінформ).

Україна хоче залучити до проєктів відбудови України компанії, інвестиції та технології з усього світу.

Про це сказав **Прем'єр-міністр Денис Шмигаль** під час виступу на заході високого рівня UN Global Compact щодо післявоєнної відбудови, що відбувся в Нью-Йорку за участю Президента Польщі Анджея Дуди.

«Важливим аспектом майбутнього плану відновлення стане створення неформальної тристоронньої платформи, яка включає українську владу, міжнародних партнерів, а також українське громадянське суспільство та бізнес. Саме приватний сектор має стати одним з основних драйверів відбудови», — сказав Шмигаль.

За його словами, потенціал всього плану відновлення України становить 750 млрд доларів у наступні роки й це дозволяє зацікавити міжнародні корпорації та інвесторів, аби вони планували участь в українському відновленні вже зараз.

Як зауважив Прем'єр, Україна разом із міжнародними фінансовими організаціями розробляє декілька інструментів страхування військових ризиків. Такі інструменти дозволять забезпечити прихід міжнародних компаній ще до завершення бойових дій. (...).

«Ми будемо робити все, аби заморожені російські активи були передані для відновлення нашої країни. Для цього ми пропонуємо затвердити нову міжнародну угоду, яка буде чітко визначити, що неспровокована та несправедлива війна має наслідки — у тому числі у вигляді конфіскації активів агресора на користь жертви», — сказав він.

Глава уряду підкреслив, що росія навмисно обстрілює житлові квартали, лікарні, школи, критичні об'єкти інфраструктури, атомні електростанції. За попередніми оцінками, від початку війни пошкоджено та зруйновано понад 115 тисяч приватних будинків, понад 15 тисяч багатоповерхівок, більше тисячі закладів освіти і понад 500 лікарень. Руйнувань зазнали майже 25 тисяч кілометрів доріг і понад 300 мостів.

«Проте хоробрість нашого народу об'єднала навколо допомоги Україні сотні мільйонів людей і десятки країн по всьому світу. Ми маємо все відбудувати», — підкреслив Шмигаль. Він додав, що після перемоги українці побудують нову розвинену європейську державу, та закликав міжнародне товариство допомогти на цьому шляху.

Канада готова надавати допомогу в відновленні української енергоінфраструктури (Укрінформ).

Міністр енергетики України Герман Галущенко провів зустріч із міністром природних ресурсів Канади Джонатаном Вілкінсоном, який

засвідчив готовність канадської сторони допомагати у відновленні зруйнованої енергетичної інфраструктури.

Під час зустрічі Галущенко поінформував канадського колегу про підготовку України до осінньо-зимового періоду та накопичення енергоносіїв для його проходження.

Вілкінсон підкреслив, що Канада цілком підтримує боротьбу українського народу проти військової агресії росії та готова надалі надавати всю необхідну підтримку. Зокрема, він засвідчив готовність канадської сторони підтримувати відновлення зруйнованої енергетичної інфраструктури.

У Бородянці Київської області триває відбудова Палацу культури імені Тараса Шевченка ([Укрінформ](#)).

Споруда зазнала пошкоджень внаслідок вибухової хвилі під час ворожих бомбардувань Бородянки у березні. Постраждали покрівля, система електропостачання, опалення та майже всі вікна. Та попри це заклад відновив свою роботу.

Голова Київської обласної військової адміністрації Олексій Кулеба:

Бородянка – населений пункт Київщини, що чи не найбільше постраждав під час окупації. Нині продовжуємо ліквідацію руйнувань. Одним із таких кроків є відновлення Палацу культури імені Тараса Шевченка. Там триває заміна вікон. Це важливо зробити, щоб заклад міг працювати і в зимовий період. Заміна вікон здійснюється за рахунок субвенції державного бюджету.

Кулеба додав, що роботи будуть завершені вже за кілька тижнів.

Розмінування Київщини наразі пригальмовано. Для того, щоб повністю зробити регіон безпечним, може піти близько року ([Українська правда](#)).

Заступник голови ДСНС України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Роман Примуш пояснив, що значна частина рятувальників та саперів наразі працюють на Харківщині. Насамперед мають розмінувати дороги, лінії електропередач та житловий фонд. Крім того, росіяни тут залишили дуже багато протипіхотних мін, що значно уповільнює пересування техніки та фахівців.

На Київщині працівники ДСНС обстежили та убезпечили основну інфраструктуру. Роман Примуш додав, що на розмінування лісів в регіоні може піти близько року.

«Причому ця небезпека не суцільні мінні поля, адже там ми відпрацьовуємо. Це поодинокі вибухонебезпечні предмети, які там можуть бути. Дивлячись на ситуацію в Харкові, коли там замінований житловий фонд, то ми маємо виставляти пріоритети», – зазначив Примуш.

Але цей період може зменшитись, якщо там працюватимуть стільки ж піротехніків, як і у квітні-травні.

Україна та Польща визначили пріоритети економічної співпраці (Укрінформ).

Насамперед йдеться про проекти відбудови України, до якої долучатиметься польський бізнес, а також підвищення пропускну здатності пунктів пропуску на спільному кордоні.

На цьому під час спільної пресконференції у Жешуві наголосили віцепрем'єр-міністр - міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Верещук та міністр розвитку та технологій Польщі Вальдемар Буда, передає кореспондент Укрінформу.

Міністр розвитку та технологій Польщі Вальдемар Буда зазначив, що у співпраці з Україною ключовим питанням для Польщі є можливість нормального перетину кордону:

Ми говорили про покращення роботи різних служб на кордоні, заплановано конкретні дії. Вже зараз багато змінилося, але ми хотіли б ще більше покращити роботу пунктів пропуску.

Другим важливим питанням він назвав відбудову України. За його словами, вже сьогодні в безпечніших регіонах України можна відновлювати критичну інфраструктуру, шпиталі, школи. Буда повідомив, що під час переговорів з українською стороною багато часу приділено структуризації співпраці в цьому напрямку, створенні фонду, який співфінансуватиме ці проекти і залучатиме підприємства до реалізації конкретних інвестицій.

«Сьогодні ми можемо розпочати кілька інвестицій на мікрорівні, щоб потренувати підприємства з різних галузей. Це буде кілька проектів з різних місць, різних секторів для розуміння, які проблеми з'являються на етапі реалізації», – пояснив польський міністр.

Своєю чергою Верещук повідомила про домовленість з польською стороною щодо створення на рівні обох урядів координаційної платформи. Завдяки їй щодня в режимі онлайн обговорюватимуться пріоритети, інструменти реалізації, фінансові питання.

Коментарі європейських та американських політиків

(Укрінформ)

Генсек ООН Антоніу Гутерреш закликав росію й Україну обмінятися полоненими:

Обмін полоненими – це позитивна річ. Це зменшує страждання самих полонених, страждання їхніх родин. Позиція, яку я висловлював, полягає в тому, що в ідеалі було б провести обмін «всіх на всіх», щоб усунути цю драму в житті стількох людей.

Відповідаючи на запитання, чи готова ООН сприяти такому обміну, генсек уточнив, що зазвичай його організація не бере участі в обміні полоненими — «це прерогатива МКЧХ». «Звичайно, ми б хотіли, щоб росія й Україна змогли досягти якомога ширшої домовленості щодо цього», - додав Гутерреш.

(Укрінформ)

Після деокупації Харківської області поблизу Ізюма було знайдене масове поховання українців.

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо:

Потрібне належне розслідування та прозорість, і володимир путін, його прихильники та російські військові повинні бути притягнуті до відповідальності за звірства, які вони вчинили та продовжують здійснювати в Україні.

(Укрінформ)

Директор Центру інформації та документації НАТО Вінета Кляйне:

В останній хвилі російської дезінформації, яка надійшла разом зі звільненням великої частини Харківської області Збройними силами України, ми бачимо дедалі більш перекручені історії. Наприклад, російські телеграм-канали стали масово, під копірку, поширювати фейк про те, що підрозділи Альянсу брали участь у звільненні населених пунктів у Харківській області.

За її словами, такі дезінформаційні наративи у пропаганді кремля мають дві мети: приховати правду, що росія зазнає поразки від Збройних сил України і вкотре звинуватити НАТО в агресивності, нав'язуючи населенню уявлення про Альянс як про ворожу до росії організацію.

«У разі дезінформації ми ретельно оцінюємо, чи потрібно нам відповідати, чи потрібно спростовувати цю інформацію. Водночас, ми дуже добре знаємо, що реагування на кожну дезінформацію також пов'язане з

ризиком її посилення, тому потрібно завжди дивитися, як відповідати», – сказала директор Центру інформації та документації НАТО.

(Укрінформ)

Глава МЗС Австрії Александер Шалленберг:

Світ повинен поставити перед собою фундаментальне запитання: чи хочемо ми світ, в якому сильніші просто отримують те, що хочуть, за допомогою ракет, бомб і танків? Чи ми все ж хочемо світ, де діють правила і де їх максимально дотримуються, а якщо хтось їх порушує – то це карається?

Він наголосив, що для такої країни, як Австрія, важливо «підтримувати цей заснований на правилах порядок».

За словами міністра, світ, «в якому діє закон джунглів», є небезпечним для життя кожного. «І це буде для мене головним питанням (під час участі в ГА ООН – ред.)», – заявив Шалленберг.

Він додав, що війна в Україні також пов'язана з «продовольчою кризою, яка діє, так би мовити, як розпалювач вогню для гуманітарних криз, і це може спровокувати хвилі міграції».

Глава МЗС Австрії вказав на те, що минулого року пандемія коронавірусу все ще залишалася домінуючою темою на Генасамблеї ООН, однак цього року в центрі уваги буде російська загарбницька війна проти України. «Тоді ми думали, що це досить важко. Але російська загарбницька війна змінила все. Тепер ми маємо справжній поворотний момент, з яким ми усі повинні мати справу», – заявив він.

Говорячи про «розірвані ланцюжки поставок, зростання цін на енергоносії, дефіцит продовольства, який відчувають деякі держави», Шалленберг заявив, що це також є наслідками розв'язаної росією війни. При цьому, він зауважив, що санкції ЄС проти РФ з цим не пов'язані. «Санкції, які вводить Євросоюз, тут абсолютно ні до чого. Ніяких санкцій по зерну немає, немає санкцій по добривах, по газу», – додав австрійський міністр.

(Укрінформ)

Польща та країни Балтії прийняли рішення про обмеження видачі віз громадянам РФ для поїздок до ЄС.

Заступник глави МЗС Польщі Марцін Пшидач:

Оскільки переважна більшість росіян підтримує дії Володимира Путіна в Україні, я вважаю, що такі рішення, які обмежують можливість поїздок, є абсолютно виправданими.

Він додав, що це рішення тим більше має під собою підстави після того, як світ побачив фотографії з ексгумацій в Ізюмі, які підтверджують, що там вчоргове стався воєнний злочин.

Пшидач зауважив, що такого роду візові обмеження не повинні стосуватися політично переслідуваних росіян чи тих, які мають гуманітарні візи.

(Укрінформ)

Депутат парламенту Швейцарії, член комітету із закордонних справ Ніколас Вальдер:

Я виступаю за розширення санкцій, я вважаю, що ми маємо накласти санкції на всі банки, на всіх олігархів, і я також підтримую заборону на видачу віз усім росіянам у принципі, лише якщо вони не опоненти режиму.

(...). Швейцарія може підтримувати лише ті санкції, які ухвалює ООН, ОБСЄ або наші найближчі партнери, тобто ЄС. Ми можемо лише приєднатися до санкцій ЄС, не маючи змоги запроваджувати їх самостійно. Якщо банк не в списку ЄС, ми не можемо накласти на нього санкції, хоча й намагалися внести зміни до свого законодавства, але поки що не внесли. Але так, я вважаю, що ми маємо розширити заходи, що вживаються.

(Укрінформ)

В окупованому Луганську винесли «судовий вирок» двом національним членам Спеціальної моніторингової місії ОБСЄ.

Генсекретарка ОБСЄ Гельга Марія Шмід:

Утримувані національні члени СММ залишаються співробітниками ОБСЄ і виконували офіційні обов'язки відповідно до мандату усіх 57 держав-учасниць. Я закликаю до їх негайного та беззастережного звільнення разом з іншим нашим колегою, який також перебуває під вартою.

Чинний голова ОБСЄ, глава МЗС Польщі Збігнєв Рау назвав «нелюдям та огидним» те, що членів СММ «безпідставно утримують вже більше п'яти місяців у невідомих умовах лише з метою чистого політичного театру».

Зазначається, що ОБСЄ підтримує тісні контакти з відповідними зацікавленими сторонами, включаючи інші міжнародні організації, щоб сприяти звільненню затриманих національних членів СММ.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Є певні відчуття, коли я розмовляв зі своїми колегами з американських держав... Люди тут (у Латинській Америці – ред.) набагато більше занепокоєні наслідками війни, а не її причинами. Але у цьому є також дороговказ до виходу з ситуації. Люди хочуть завершення цієї війни, і швидкого завершення. Але як вона має завершитися? Ми маємо захищати ідею, що росія не може виграти цю війну. росія не може вдертися до сусіда та захопити певну його частину. Це важливе послання, яке ви (українці – ред.) і ми маємо донести до міжнародного співтовариства, та особливо – до Латинської Америки.

Він зауважив, що для країн Латинської Америки наслідки російської агресії проти України стали дуже тяжкими. (...). Значній частині людей загрожує голод – до пандемії COVID-19 їх кількість становила близько 4

мільйонів, після пандемії – 8 мільйонів, а зараз зросла майже до 30 мільйонів. Тож цей регіон переживає справжній економічний шок.

«Ця ситуація стала відображенням кризи продовольстві та енергетики, для них – це криза їжі, нафти і значною мірою – добрив. Тож регіон перебуває під великим стресом. Тут посилилися фінансові проблеми, регіон майже вдвічі втратив зовнішній приплив капіталу. Треба пояснювати, що це не наслідки санкцій, у чому російський нарратив прагне переконати людей по усьому світу. Це війна є причиною блокування українського зерна та добрив», – підкреслив Жозеп Боррель.

Дипломат запевнив, що ЄС продовжуватиме всебічно допомагати Латинській Америці, у тому числі у «зеленій» революції, цифровій трансформації, подоланні викликів у сферах продовольства й безпеки, – все це залишається на столі переговорів. При цьому ЄС очікує, що країни регіону продовжать послідовно підтримувати базові принципи міжнародного права.

«Те, що нам потрібно від народів Латинської Америки, – це рішучі зобов'язання з підтримки міжнародного права, принципів непорушності кордонів, територіальної цілісності та суверенітету», – додав Високий представник ЄС.

[\(Укрінформ\)](#)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Це буде найважливіший тиждень в ООН. Україна буде найважливішою темою... Україна б'ється, вона зазнає бомбардувань і ракетних обстрілів. Але й решта світу уражена зростанням цін на енергію, на продовольство, високими обліковими ставками. Ми можемо сказати, що це – «ідеальний шторм», де високі ціни на енергетику та продовольство, спричинені війною, створили фінансову кризу, яка уразила всіх.

(...). Ми, європейці, маємо більше взаємодіяти з рештою світу, та обговорювати ці проблеми. Ми будемо дивитися, як протидіяти російському нарративу, та переконати людей, що не санкції спричинили ці проблеми, а війна (росії проти України – ред.).

[\(Укрінформ\)](#)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Міністри (ЄС, – ред.) обговорили ситуацію навколо Запорізької атомної станції. росія має припинити окупацію негайно. Ми підтримуємо встановлення зони ядерної та фізичної безпеки, як доктор Гроссі (генеральний директор МАГАТЕ – ред.) запропонував у своїй доповіді за підсумками поїздки (на ЗАЕС – ред.).

[\(Укрінформ\)](#)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Цього року Україна буде дуже високо на порядку денному ГА ООН, і це неминуче. Тому, що війна в Україні надіслала шоківі хвилі по усьому

світу. Народ України страждає від бомб та ракетних обстрілів, але весь світ відчуває кризу та економічні проблеми внаслідок зростання цін на енергію та продовольство... Можемо сказати, що ця війна вразила всіх на планеті. Вона ведеться не лише проти України. Йдеться про всіх нас. І саме це ми намагаємося пояснити тут, у Нью-Йорку.

(...). Ми хочемо підняти рівень міжнародної підтримки для України не лише тому, що це наш сусід і партнер. Ми твердо переконані – захищаючи Україну, ми захищаємо принципи, під якими підписалися всі, хто прибули сьогодні сюди, до Нью-Йорка. Це принципи міжнародного права, суверенітету та незалежності країн. Ми будемо продовжувати пояснювати це нашим партнерам в Азії, в Африці, у Латинській Америці. Пояснювати, хто є справжнім джерелом зростаючої нестабільності, енергетичної та продовольчої криз.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ми маємо продовжувати боротися проти російської пропаганди та її хибних наративів. Хочу навести деякі факти. Зернова угода ООН та наші зусилля із запровадження «ліній солідарності» вже дозволили знизити ціни на продовольство по усьому світові. Більша частина українського зернового експорту була спрямована в країни, які його потребують. Подивіться на дані, на статистику. Дві третини українського експорту доставлені в Африку, на Близький Схід та в Азію. Тож це неправда, що сказав путін, що зерно, експортоване з України, не потрапило до людей, які його потребують.

Він зауважив, що країни Африки, Близького Сходу та Азії, які страждають від нестачі продовольства, не опинилися б у такій ситуації, якщо б росія не розпочала свою злочинну агресію проти України, не блокувала, перш за все, український експорт продовольства, на додаток до бомбардування сільськогосподарської інфраструктури України, руйнування зернових сховищ та прямого розкрадання зерна, що було призначено для експортних поставок.

«У деяких країнах, – і Сомалі є наочним прикладом, – ООН має оголосити надзвичайний стан. Ми маємо докласти всіх зусиль, щоб упередити загибель тисяч людей, які можуть померти, від голоду, особливо молодших хлопців та дівчат... Ми будемо активними у цьому, як завжди. (...). Але не треба забувати, що спричинило цю проблему. Причиною цієї проблеми є кліматичні зміни та російська блокада українських портів. Лише ці дві причини», – додав Боррель.

(Укрінформ)

Канцлер ФРН Олаф Шольц:

Ми не можемо вірити російській дезінформації: дані чітко показують, що більшість зернового експорту, який удалося зробити можливим, іде в

країни, що розвиваються, та має глобальне значення для доступності зерна й ціни.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес:

Ситуація, створена росією в Україні, є головним доказом того, що нам потрібна сильна реформа системи ООН.

Іспанський прем'єр також висловив думку, що президент РФ Володимир Путін веде війну не лише проти України, а й проти всього ЄС, «використовуючи енергетику як інструмент війни», оскільки вважає цінності Євросоюзу загрозою для своєї влади.

Глава іспанського уряду також назвав енергетичну систему Європи «ринком, який не функціонує», регулювання якого вимагає креативних підходів.

«Чому б нам не централізувати закупівлі газу, як це було з вакцинами, на основі моделі пандемії?» – зазначив Санчес.

([Укрінформ](#))

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Я хочу привернути увагу до двох членів СММ ОБСЄ в Україні, які були засуджені до 13 років ув'язнення в результаті так званих правових процедур у Луганську. Вони мають бути відпущені безумовно та негайно.

(...). Кількість (російських) злочинів у зоні війни в Україні продовжує зростати. Ці звірства не можуть залишатися без покарання тих, хто в них повинен. Ми будемо продовжувати підтримувати Україну у цьому сенсі, шляхом роботи в рамках спільних команд з розслідування, підтримуючи Міжнародний Кримінальний Суд та зусилля допоміжної Місії ЄС в Україні.

([Укрінформ](#))

Генеральний секретар Європейського парламенту Клаус Велле

відвідав Бучу та Ірпінь:

Те, що робить російське військо, – це, безперечно, злочини, це те, що здавалося неможливим. Багато десятків років такого не було в Європі. І це треба зупинити, щоб така війна не повернулася до нашого континенту. Ця війна – це акт агресії росії. Ми бачимо акти тероризму. Ми не можемо не зважати на жертви серед цивільних. Тому залишається сподіватися, що світова громада знайде способи, щоб належно оцінити та покарати ці дії.

(...). Я німець, і це нагадує мені про факти убивств, вчинених німецькими військами під час Другої світової війни у багатьох місцях, так само і в Україні. Націоналізм – це зло, і ми бачимо висліди цього зла. Я думаю, що це буде наука для всіх європейських країн, і таку ж науку дістане росія, але тільки у разі своєї поразки у цій війні».

Отже, на думку європейського політика, ця війна має закінчитися поразкою росії, адже в інакшому разі агресія потягне за собою нову агресію.

«Ми не можемо допустити того, щоб росія перемогла», – наголосив генсекретар Європарламенту.

([Укрінформ](#))

На захоплених територіях Херсонської та Запорізької областей України окупаційні адміністрації вирішили провести «референдуми про приєднання до росії».

Генеральний секретар НАТО Єнс Столтенберг:

Фальшиві референдуми не мають легітимності і не змінюють природу агресивної війни росії проти України. Це – подальша ескалація у путінській війні.

З огляду на це генеральний секретар заявив, що «міжнародна спільнота повинна засудити це кричуще порушення міжнародного права та посилити підтримку України».

([Укрінформ](#))

На захоплених територіях Херсонської та Запорізької областей України окупаційні адміністрації вирішили провести «референдуми про приєднання до росії».

Радник Білого дому з питань національної безпеки Джейк Салліван:

Якщо це («референдуми» – ред.) станеться, Сполучені Штати ніколи не визнають претензій рф про нібито анексію частини України. Ми ніколи не визнаємо цю територію як щось інше, ніж територія України.

Він підкреслив, що Сполучені Штати «однозначно відкидають» подібні спроби рф та назвав це посяганням на принципи суверенітету й територіальної цілісності.

([Укрінформ](#))

На захоплених територіях Херсонської та Запорізької областей України окупаційні адміністрації вирішили провести «референдуми про приєднання до росії».

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Європейський Союз рішуче засуджує ці заплановані незаконні «референдуми», які спрямовані проти законної та демократично обраної влади України, у порушення незалежності та суверенітету, та які є грубим порушенням міжнародного права. Результати таких дій будуть нікчемними та не будуть визнаватися ЄС та його країнами-членами.

Це є спробою росії легітимізувати свій незаконний військовий контроль та має на меті силовим шляхом змінити кордони України, що є порушенням Хартії ООН, а також незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України.

Ці незаконні «референдуми» за жодних умов не можуть бути визнані як вільне волевиявлення людей, оскільки вони проживають у цих регіонах під

постійними загрозами та залякуваннями з боку російських військових, наголосив Боррель.

«росія та її політичне керівництво та всі, хто є причетними до цих «референдумів» та інших порушень міжнародного права в Україні, будуть притягнуті до відповідальності, (ЄС) будуть зважені на додаткові обмежувальні заходи проти росії», – наголосив високий представник ЄС.

Він зауважив, що громадяни ЄС вражені рішучістю та мужністю українців, що мешкають у регіонах, що тимчасово знаходяться під контролем російських військових, які продовжують чинити опір незаконній російській присутності.

(Укрінформ)

На захоплених територіях Херсонської та Запорізької областей України окупаційні адміністрації вирішили провести «референдуми про приєднання до росії».

Президентка Європарламенту Роберта Мецла:

Маємо бути абсолютно чіткі: жодні фіктивні референдуми не змінять позицію Європи щодо України та її територіальної цілісності. Це також не змінить того факту, що саме Росія вторглася в суверенну Україну.

(Укрінформ)

Президент Росії Путін оголосив часткову мобілізацію населення своєї країни.

Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес:

Порушення президентом путіним обіцянки щодо мобілізації частини населення рф ... є визнанням того, що його вторгнення провалюється. Він та його міністр оборони відправили десятки тисяч своїх співгромадян на смерть погано оснащеними і під слабким керівництвом. Жодні погрози та пропаганда не приховують того факту, що Україна перемагає в цій війні, що міжнародне співтовариство об'єднане, а росія стає глобальним вигнанцем.

(Укрінформ)

Король Нідерландів Віллем-Олександр:

Уряд відданий військовій та гуманітарній підтримці України, міжнародним санкціям проти росії, єдності та тісній співпраці в Європейському Союзі, НАТО та ООН. Україна має повне право захищатися. Знову виявляється, що ЄС, НАТО та ООН є якорями зовнішньої політики та політики безпеки Нідерландів. Уряд зміг прискорити та збільшити передбачувані додаткові інвестиції в оборону за широкої парламентської підтримки.

(...). Для безпечної Європи та сильного НАТО потрібні добре оснащені збройні сили. Для цього потрібен цілеспрямований, демократичний і впевнений у собі Європейський Союз, який відіграє більшу роль на світовій арені. І це вимагає від Нідерландів продовжувати брати на себе більш

широку міжнародну відповідальність. Міжнародна співпраця через допомогу та торгівлю сприяє миру, безпеці та гідному існуванню в усьому світі.

(...). Наслідки для людей, сімей і бізнесу серйозні. Фінансові проблеми призводять до збільшення боргів, банкрутств, проблем зі здоров'ям і бідності. Дуже боляче, що все більше і більше людей у Нідерландах мають проблеми з оплатою оренди, продуктів харчування, страхування здоров'я або рахунків за електроенергію. Саме тому уряд пропонує безпрецедентно значний пакет заходів у понад 18 мільярдів євро, особливо для низьких і середніх доходів. Але навіть незважаючи на це, не всі підвищення цін можуть бути повністю компенсовані для всіх. Деякі заходи розраховані на короткий термін.

Король також підкреслив, що попередні покоління заклали основи достатку і вільного способу життя, які так характерні для Нідерландів.

«Тепер цьому способу життя загрожує жорстока агресія росії проти України. Ми жили в Нідерландах у мирі з 1945 року. Зараз війна близько, і міжнародний правопорядок, а разом з ним і наша власна свобода, піддається загрозі. Ми дуже легко говоримо 4 і 5 травня, що цінності свободи та демократії не є самоочевидними і що їх потрібно активно підтримувати та передавати. Тепер перед нами постає питання: чим ми готові за це платити – морально і матеріально? Гостинний прийом і вся допомога, яка була негайно доступна з Нідерландів, дали першу відповідь», – сказав він.

[\(Укрінформ\)](#)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Агресивний Китай, дискредитована та деструктивна росія намагаються посягти недовіру до міжнародного правопорядку у різних частинах світу. Напруга між Китаєм і США, а також між росією та рештою з нас перешкоджають міжнародному співробітництву. російське вето очікувано усунуло Раду Безпеки ООН від ухвалення будь-яких змістовних рішень щодо війни проти України, яка є найгіршим та найбільш показовим порушенням Хартії ООН з часів, коли Ірак вдерся до Кувейту.

(...). Він наголосив, що перед фактом багатьох поточних криз країни-учасниці ООН мають зосередити політичну енергію для розбудови більш сильної, більш стійкої, основаної на правилах міжнародної системи, центром якої залишатиметься ООН.

«Ми дуже зацікавлені, щоб така система була відроджена», – додав Боррель.

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єр-міністр Чехії Петр Фіала:

Оголошена путіним часткова мобілізація є спробою подальшої ескалації розв'язаної росією війни в Україні та ще одним доказом того, що росія є єдиним агресором. Допомога Україні потрібна, і ми повинні продовжувати це робити в наших власних інтересах.

Міністр закордонних справ Чехії Ян Ліпавський:

росія хоче незаконно анексувати ще один шматок України. При цьому вона не в змозі організувати вільне голосування навіть у себе вдома. Це чергове грубе порушення міжнародного права, за яке росія має отримати наслідки. Ми ніколи не визнаємо псевдореферендумів.

У Міністерстві закордонних справ Чехії заявили:

Твердження про те, що росія знаходиться під загрозою, є огидною брехнею. Світ бачить, що росія вторглася в сусідню демократію, яка лише захищає свою свободу.

([Укрінформ](#))

Президент Росії Путін оголосив часткову мобілізацію населення своєї країни.

Глава польського уряду Матеуш Моравецький:

У відповідь на цю мобілізацію вся спільнота вільних держав, і зокрема країн НАТО, який є найсильнішим альянсом в історії світу, має відповісти підтримкою України. росія не може перемогти в Україні.

(...). Ми багато зробили для України, але повинні зробити ще більше: фінансова допомога і допомога в постачанні зброї. Не може бути, щоб цей героїчний опір і перемоги української армії на полі бою зараз зустрілися з брутальною і варварською протидією з боку росії. Ми повинні надавати подальшу підтримку Україні, тому що сьогодні там, за східним кордоном Польщі, є барикада свободи.

(...). Я переконаний, що солідарний захист переважить на варварською російською агресією.

([Укрінформ](#))

Генеральний секретар Ради Європи Марія Пейчинович Бурич:

Анонсовані так звані «референдуми» на українських територіях, окупованих російськими військами, є подальшою ескалацією конфлікту та триваючим порушенням територіальної цілісності України.

Ми відкидаємо цю насмішку над демократією та підтверджуємо нашу відданість незалежності, суверенітету та територіальній цілісності нашої держави-члена України в межах її міжнародно визнаних кордонів.

([Укрінформ](#))

Президент Росії Путін оголосив часткову мобілізацію населення своєї країни.

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте:

Мобілізація, заклики до «референдумів» – усе це ознака паніки. Його риторику щодо ядерної зброї ми вже чули багато разів раніше. Я б порадив зберігати спокій.

([Українформ](#))

Президент Чехії Мілош Земан:

російська мобілізація, очевидно, є наслідком останніх військових успіхів України. Адекватною відповіддю було б збільшення допомоги Україні, але не лише у військовій сфері.

([Українформ](#))

Глава МЗС Австрії Александер Шалленберг:

«Референдуми», які плануються на окупованих територіях України, не мають жодної легітимності. Результати не будуть визнані. Такі спроби русифікації є черговим грубим порушенням суверенітету України.

([Українформ](#))

Міністр закордонних справ Австралії Пенні Вонг:

Австралія засуджує погрози президента путіна використати «всі засоби», які є в його розпорядженні. Заяви про захист територіальної цілісності росії не відповідають дійсності. росія має негайно вийти з України та припинити свою незаконну, аморальну агресію проти України.

(...). росія продовжує планувати фіктивні референдуми на захоплених територіях України. Вони нелегітимні та недійсні. Вони не стануть законною основою для будь-якого ймовірного приєднання територій України росією і не будуть визнані міжнародним співтовариством.

([Українформ](#))

Президент Росії Путін не виключив застосування ядерної зброї.

Координатор зі стратегічних комунікацій Ради нацбезпеки Білого дому Джон Кірбі:

Ми завжди маємо сприймати подібну риторику серйозно. Це безвідповідально говорити про ядерну потужність у такий спосіб, але це також є нетиповим в плані того, як він говорив впродовж останніх семи місяців. (...). Ми уважно стежимо за їхньою стратегічною позицією, щоб у разі потреби змінити свою.

За його словами, поки що немає ознак, які би свідчили про необхідність цих кроків. Представник Білого дому також попередив, росія зазнає «тяжких наслідків» як з боку Сполучених Штатів, так і всього міжнародного співтовариства, якщо вирішить застосувати ядерну зброю.

([Українформ](#))

Президент Росії Путін оголосив часткову мобілізацію населення своєї країни.

Президент Хорватії Зоран Міланович:

Це означає продовження війни в Україні, тому що путін отримав внутрішню політичну підтримку через економічну стабільність попри очікування, що росія економічно послабиться.

Хорватський президент також зазначив, що «шість місяців війни показали, що росія не в змозі зробити неможливе із загальною кількістю 150 тисяч професійних солдатів».

«росія повинна настільки ослабнути, щоб не повторити те, що вона зробила в Україні», – додав він.

(Укрінформ)

Президент Росії Путін оголосив часткову мобілізацію населення своєї країни.

Президент Естонії Алар Каріс:

Взяти зброю в руки 300 тисячам резервістів означає, що втрати російських військових досі були вкрай тяжкими. Мобілізація також доводить, що заради продовження політики війни проти сусідів російське керівництво не піклується про життя своїх громадян, відправляючи на поле бою все нові й нові підрозділи, щоб вони гинули, чинячи лихо тисячам осель. Мобілізація також показує, що путін не хоче закінчувати війну, а хоче продовжувати її за будь-яку ціну.

Він вважає, що саме тому пригнічене громадянське суспільство у росії замінило слово «мобілізація» на слово «могілізація», а у десятках тисяч могил, які з'явилися в результаті розв'язаної путіним агресивної війни в обох країнах, обвинуватять не лише тих, хто дав наказ розпочати цю війну, а й її прихильників.

«Демократична Європа, демократичний світ не будуть обдурені псевдореферендумами на окупованих територіях України, і не залякатимуться частковою мобілізацією в росії. Ми підтримуватимемо Україну, і наша мета – зробити ціну агресії настільки високою, щоб агресор припинив війну», – додав президент.

За його оцінкою, на даний час Естонії не загрожує пряма небезпека від рішення РФ щодо часткової мобілізації. «Проте всьому світу загрожує така росія, яка навіть у 21-му столітті намагається насильством і агресією диктувати своїм сусідам їхні зовнішньополітичні та внутрішньополітичні вибори, а війною зазіхає на їхню територіальну цілісність», – підсумував Каріс.

(Укрінформ)

Президент Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ) Тіні Кокс:

Рішуче засуджую рішення про проведення так званих «референдумів» у незаконно окупованих російською армією областях України. Це явно спроба анексувати частину території країни-члена Ради Європи в порушення міжнародного права.

Ці дії неможливо виправдати, і вони не будуть визнані ні політично, ні юридично. Територіальну цілісність України необхідно поважати, а російські війська мають відійти. Жодне з цих рішень не підірве нашу підтримку

України та її народу в цей важкий час. (...). Жахає самовдоволення російських парламентаріїв, які не наважуються поставити під сумнів рішення свого президента та свого уряду, прискорюючи прийняття нових репресивних законів, руйнуючи тим самим те, що залишилося від парламентського контролю в російській федерації.

Президент ПАРС заявив, що Ассамблея продовжить підтримувати російське громадянське суспільство, правозахисників і демократичні сили.

([Укрінформ](#))

Президент Франції Еммануель Макрон:

Я глибоко шкодую про вибір, зроблений президентом путіним стосовно рішення про часткову мобілізацію та втягування своєї країни і, зокрема, молоді своєї країни у війну.

Він підкреслив, що Індія і Китай також закликали до припинення вогню. «Тому сьогодні росія все більше ізольована і продовжую збільшувати свою участь у війні, якої хоче лише вона, і яка є незаконною та нелегітимною», – зазначив Макрон.

Французький президент наголосив, що вибір путіна «суперечить сенсу історії, інтересам самої росії і, очевидно, міжнародного співтовариства і веде до ще більшої ізоляції росії у спільноті націй».

([Укрінформ](#))

Президент Росії Путін оголосив про часткову мобілізацію населення своєї країни та не виключив застосування ядерної зброї.

Прем'єр-міністр Бельгії Александр Де Кроо закликав громадян залишатися спокійними та уникати ескалації після свіжих погроз, що надійшли від російського президента володимира путіна. російський керівник у телевізійному зверненні атакував Захід та оголосив про часткову військову мобілізацію у російській федерації... Бельгійський лідер чітко дав зрозуміти, що захід не дозволить себе залякувати.

(...). Ми маємо відповідати на це із належним спокоєм. Наша позиція має залишатися чіткою, і ми маємо підтримувати Україну.

Прем'єр-міністр нагадав, що Бельгія вже поставила Україні зброю на суму у 55 мільйонів євро.

«Ми будемо продовжувати робити це у тій сфері, в якій ми маємо силу», – додав Де Кроо.

Він зауважив, що це вже не перший випадок, коли російський керівник погрожує використанням ядерної зброї. На такі загрози, за його словами, НАТО реагувало спокійно, і сьогоднішня ситуація не буде виключенням.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо:

Канада засуджує безвідповідальну ескалацію війни путіним, його часткову військову мобілізацію, його ядерні погрози, а також поспішні

референдуми Росії в спробі анексувати частини України є неприйнятними... Поведінка путіна свідчить лише про те, що його вторгнення зазнає краху.

Трюдо сказав, що наказ путіна про мобілізацію – це «крок до визнання того, у чому він не хотів зізнаватися росіянам... приклад того, що все йде не за його планом».

Також Трюдо сказав, що загрози ядерної зброї необхідно сприймати серйозно, а західні союзники повинні «дуже твердо протистояти» їм.

(Укрінформ)

Високий представник ЄС Жозеп Боррель:

Ці чергові погрози путіна застосувати ядерну зброю, що повторюються раз за разом, і цього разу прозвучали дуже очевидно... , є проявом безвідповідальної та цинічної спроби підірвати нашу тверду підтримку на адресу України. Ці погрози у безпрецедентному масштабі підривають міжнародний мир та безпеку. Але вони не похитнуть нашу готовність, не змінять нашу рішучість, нашу єдність у тому, щоб стояти разом з Україною, надавати їй широку підтримку для її здатності захистити себе та свою територіальну цілісність, так довго, як це буде необхідно.

Він зауважив, що (...) для оголошення своїх агресивних планів путін навмисно обрав Міжнародний день миру, який відзначається саме 21 вересня.

«Є очевидним, що путін намагається знищити Україну. Він намагається зруйнувати всю країну з використанням всіх засобів, оскільки зазнає провалу у військових діях... Але ми будемо продовжувати підтримувати Україну у військовому сенсі. Ми будемо продовжувати постачати для України зброю. Ми будемо продовжувати вкладати гроші у Європейський фонд миру та в бюджети країн-членів для продовження підтримки військової спроможності України для захисту її власного суверенітету», – підкреслив Високий представник ЄС.

(Укрінформ)

21 вересня в результаті обміну вдалося повернути з російського полону понад 200 українських захисників, а також 10 іноземців. російській стороні повернули Віктора Медведчука та ще 55 військових рф.

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган:

Обмін полоненими, який відбувся за посередництва Туреччини, є важливим кроком до припинення війни, зусилля щодо встановлення миру між росією та Україною продовжуються.

Президент Туреччини також подякував Президенту України Володимирі Зеленському та президенту рф путіну за можливість обміну полоненими.

«Я також хотів би подякувати всім моїм друзям, які доклали зусиль у цьому процесі», – додав він.

(УНН)

Президент Туреччини Реджеп Тайїп Ердоган назвав осіб, звільнених у рамках обміну полоненими, «гостями Туреччини».

За його словами, серед інших до списків осіб, які підлягали обміну, було включено ім'я особи, на видачі якої наполягав президент путін.

«200 людей – під нашим контролем. На одному особливо наполягав президент путін. Його ми вже відправили до росії», – повідомив турецький лідер.

(УНН)

Президент Росії Путін оголосив про часткову мобілізацію населення своєї країни та проведення референдумів на окупованих територіях України.

Міністр оборони ФРН Крістін Ламбрехт:

Швидше, ця реакція путіна на успіхи України спонукає нас продовжувати підтримувати Україну та подавати цей чіткий сигнал.

Ми бачимо, що Україна досягла великих успіхів. Ми бачимо, як росія реагує на ці успіхи відчайдушно.

Ламбрехт також сказала, що оголошені прокремлівськими офіційними особами в Україні «референдуми» «на нас не вплинуть», зазначивши, що вони не змінять рівня підтримки, яку Україна отримує від Німеччини.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу:

Чим довше триває війна, тим важче досягти чіткого та прийняттого рішення. Але єдиним виходом є дипломатія та діалог.

(...). Рішення росії про часткову мобілізацію та оголошення референдуму в Луганську, Донецьку, Херсоні та Запоріжжі демонструють серйозність ситуації... Ми намагаємося не допустити поглиблення гуманітарної кризи через війну в Україні.

За його словами, Туреччину критикували деякі країни-партнери за її посередницькі зусилля на початку війни.

«Але зараз багато хто погоджується, що продовження війни завдасть більше шкоди всім, особливо українцям», – сказав турецький міністр.

(Укрінформ)

Міністр зовнішньої торгівлі та інформаційних технологій Естонії Крістіан Ярван:

Вплив санкцій ще не досяг свого повного потенціалу, оскільки існує певний перехідний період для деяких уже запроваджених санкцій. Однак із часом росії та її економіці стає все важче. Позиція Естонії полягає в тому, що поки триває війна в Україні, вільний світ має продовжувати ізолювати РФ та посилювати санкції.

(...). В Європейському Союзі ми також повинні швидко просуватися вперед із наступним, ще сильнішим пакетом санкцій. Потік туристів із росії

має значно зменшитися. Ми будемо продовжувати співпрацю, щоб досягти загальноєвропейського рішення в цьому питанні, і чекаємо рекомендацій від Європейської комісії.

[\(Укрінформ\)](#)

Міністр оборони ФРН Крістине Ламбрехт:

Наша відповідь є дуже послідовною і, найголовніше, рішучою і спільною: не буде жодних відхилень, ми будемо продовжувати підтримувати Україну в її мужній боротьбі й надалі.

Вона зазначила, що завдяки «кільцевому обміну» з низкою держав Україна може швидко отримати танки, які відразу можуть бути використані в бою. Політик також нагадала про збільшення поставок самою Німеччиною САУ Panzerhaubitze 2000 та РСЗВ, наступні поставки систем ППО – того, чого Україна потребує найбільше: захисту з повітря та артилерії.

Ламбрехт відзначила «дуже великі успіхи» ЗСУ протягом останніх днів і тижнів, у тому числі завдяки допомозі Німеччини та Франції, а також те, якою «відчайдушною» була реакція на це Москви, яка оголосила часткову мобілізацію та фейкові «референдуми».

«Для нас ці референдуми не матимуть жодного значення, це – територія України й такою залишатиметься», – заявила глава Бундесверу.

Міністр наголосила, що метою союзників є допомога Україні, в тому числі військовою технікою, також в довгостроковій перспективі. «Добре, що ми посилаємо чіткий сигнал: ця путінська реакція на успіхи України лише підбурює нас продовжувати підтримувати Україну», – підкреслила глава МО ФРН.

«Добре навчені та добре озброєні ЗСУ є кращою гарантією безпеки для України, але також і для нас», – заявила Ламбрехт, згадавши у цьому контексті проекти з підготовки українських солдатів, у яких залучені обидві держави.

[\(Укрінформ\)](#)

Речник Пентагону Патрік Райдер:

Що стосується заяв чи анонсів, які виходять з Росії, – то вони не впливають на продовження тісної співпраці Пентагону з нашими міжнародними партнерами й нашими союзниками з надання Україні підтримки, якої вона потребує в її боротьбі.

За його словами, США й далі вестимуть переговори з Україною про те, що їй потрібно в середньо- та довгостроковій перспективі, а також зараз.

Щодо реакції США на ядерні погрози, то Райдер зазначив: «З того місця, де ми зараз сидимо, ми не бачили нічого такого, що змусило б нас змінити нашу позицію. Звичайно, ми продовжуватимемо уважно стежити за цим і серйозно ставитимемося до будь-якої риторики. Але, знову ж таки, на цьому етапі ми не бачимо нічого, що вказувало б на те, що нам потрібно змінити наш підхід».

Коментуючи оголошення росією часткової мобілізації, речник Пентагону зауважив, що «в багатьох відношеннях це може розв'язати проблему з людськими ресурсами для росії, але неясно, чи може це істотно вплинути на командування і контроль, логістику, забезпечення і, що важливо, проблеми з моральним духом, які ми бачили в російських військах в Україні.

(...). Якщо ви вже стикаєтеся зі значними проблемами й не вирішили деякі з тих системних, стратегічних питань, які роблять боєздатною будь-яку велику військову силу, то ніщо не вказує на те, що стане легше, якщо додати більше змінних до рівняння», – зауважив Райдер.

[\(Українські новини\)](#)

Міністр закордонних справ Туреччини Мевлют Чавушоглу наголосив, що більшість країн-членів ООН погоджуються з ідеєю реформування всесвітньої організації. За словами Чавушоглу, заклик президента Реджепа Тайіпа Ердогана до реформування ООН підтримує дедалі більше світових лідерів і це довела поточна сесія Генасамблеї ООН.

«Дедалі більше політиків заявляють, що світ більше ніж п'ять постійних членів РБ ООН. Головне в цьому питанні – забезпечити максимальне охоплення та справедливість», – підкреслив Чавушоглу.

Він сказав, що заміною праву «вето» може стати ухвалення рішень «більшістю голосів».

77 сесія Генеральної Асамблеї ООН

[\(Укрінформ\)](#)

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш:

У той час, як люди з усіх куточків земної кулі волають про допомогу й надію, міжнародні дії щодо основних викликів – від клімату до конфліктів і забезпечення сталого розвитку – паралізовані дисфункцією і є заручниками геополітичної напруженості.

За словами Гутерреша, світ перебуває у «великій біді». «Розбіжності стають глибшими; нерівність наростає, виклики поширюються... Нам потрібна надія, нам потрібні дії в усіх сферах», – заявив він.

Демонструючи знімки одного з екіпажів, які транспортують морським шляхом українську пшеницю в бідні країни, генсек зазначив, що цей корабель та Чорноморська зернова ініціатива є символом надії.

«Він пройшов Чорним морем з прапором ООН, який майорить високо й гордо. За своєю суттю цей корабель є символом того, чого може досягти світ, коли ми діємо разом... Це багатостороння дипломатія в дії. Кожен корабель також везе один з найрідкісніших товарів сьогодення: надію», – сказав Гутерреш.

Представляючи щорічну доповідь про роботу ООН, генсек зазначив: «Не плекаймо ілюзій. Ми перебуваємо в неспокійному морі. На горизонті зима глобального невдоволення. Лютує криза вартості життя. Довіра руйнується. Наша планета палає. Люди страждають, причому найуразливіші страждають найбільше».

У той час, як міжнародне співтовариство зобов'язане діяти, «ми опинилися в глухому куті колосальної глобальної дисфункції», – додав він.

За словами генсека, міжнародне співтовариство не готове або не бажає розв'язувати драматичні проблеми нашого часу, які загрожують самому майбутньому людства і долі планети.

Серед таких проблем він назвав надзвичайну ситуацією з кліматом, втрату біорізноманіття, війну в Україні, важке фінансове становище країн, що розвиваються.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент Швейцарської Конфедерації Ігнаціо Кассіс:

Швейцарія віддана тому, щоби боротися проти безкарності. Ми всі маємо гарантувати, щоб серйозні порушення міжнародного права були засуджені, злочинці мають понести покарання за свої дії, наприклад, у контексті масових поховань в Ізюмі.

Міжнародне гуманітарне право, права людини порушуються щодня, і це є неприйнятним, веде до підвищення рівня насильства, зауважив політик.

Глава Швейцарської Конфедерації заявив, що був «шокований нинішньою військовою агресією з боку росії, великої держави проти сусідньої держави України», підкресливши, що цей акт порушує самі базові принципи Хартії ООН. Швейцарський політик закликав росію «завершити війну в Україні негайно» та поважати територіальну цілісність своєї сусідки. Світова спільнота, за його словами, не може толерувати до того, щоби сила найсильніших перевищувала права слабкіших.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент Фінляндії Саулі Ніністьо:

Виклики з якими ми стикаємось взаємопов'язані. росія веде жорстоку війну в Україні. Наслідки цієї війни вже далекосяжні та серйозні. Вони посилюють існуючі раніше проблеми з якими стикається міжнародне співтовариство.

(...). Жорстока та неспровокована війна росії проти України триває вже 7 місяців. Вона принесла величезне горе та руйнування суверенній Україні. Застосування сили росією є кричущим порушенням Статуту Організації Об'єднаних Націй.

І зазначив, що Україна здійснює своє невід'ємне право на самооборону і, «судячи з останніх повідомлень з поля бою, вона робить це з гідністю, мужністю, силою та ефективністю».

За його словами, світ у якому панує безкарність несправедливий і небезпечний для всіх.

(Укрінформ)

Президент Туреччини Реджеп Таїп Ердоган:

У результаті активних зусиль, які ми докладали спільно з генсеком ООН, ми досягли відновлення експорту українського зерна Чорним морем... Ми нарощуємо обсяги цих поставок... Ця угода (про відкриття зернових коридорів – ред.), яка має вирішальне значення для підтримки постачання зерна, є одним із найбільших досягнень ООН за останні роки.

За його словами, завдяки стамбульським домовленостям міжнародна спільнота відчула довіру до ООН. Проте Ердоган вказав на необхідність змін в ООН для більш ефективної діяльності, зокрема Радбезу ООН, оскільки світ «більше п'яти».

Ердоган зазначив, що його країна й надалі нарощуватиме зусилля для припинення війни РФ проти України на основі принципів територіальної цілісності та незалежності нашої держави.

Він висловив переконання, що миру можна досягти лише дипломатичним шляхом, і закликав міжнародні організації та всі країни світу надати підтримку зусиллям Туреччини, які спрямовані на встановлення стійкого миру, а також «об'єднати зусилля, аби знайти розумне, справедливе та життєздатне дипломатичне рішення, яке дозволить обом сторонам гідно вийти з кризи».

(Укрінформ)

Президент Польщі Анджей Дуда:

Від самого початку вторгнення росія умисно й цинічно знищувала посіви, сільськогосподарське обладнання.

Він підкреслив, що через це врожай суттєво зменшився, адже росія захопила 22% сільськогосподарських угідь України. За попередніми оцінками, цього року Україна збере на 35% менше зерна «від того, що давала ця житниця значної частини світу».

Дуда констатував, що від таких дій росіян страждає не лише Україна, а й інші держави, які потребують українського зерна. І саме це, за його словами, є економічною зброєю, яка найсильніше б'є по Африці та Близькому Сходу.

«Я достатньо довго займаюся політикою, аби бути наївним у цьому питанні. Ми бачимо цілеспрямовану й свідому політику. Це катастрофа за допомогою голоду, спровокована росією.

(...). Ми зобов'язані не допустити, щоб у XXI сторіччі хтось свідомо й цинічно викликав штучний голод з метою досягнення своїх політичних цілей, як це робив сталін у 1930-х роках».

Польський лідер акцентував, що «бачить необхідність створення механізмів покарання» для притягнення до відповідальності винних у

порушеннях міжнародного права, «тих, хто свідомо знищує посіви». Він додав, що росія веде війну не лише проти України, а й проти спільних цінностей усього людства.

«Цю війну (...) агресор повинен програти. І в цьому конкретному випадку агресором є російська держава. Ба більше, агресор уже певною мірою програв, не зумівши підкорити вільний народ (України – ред.), зломити його дух», – наголосив президент Польщі.

(Укрінформ)

Президент Румунії Клаус Йоганніс:

Наслідки цієї війни мають глобальний характер і не обмежуються питаннями нашої безпеки. Вони спричиняють неприпустимі порушення норм та принципів міжнародного права, включаючи міжнародне гуманітарне право, та основних прав людини. Крім того, вони впливають на сталий розвиток у всьому світі.

(...) Не може бути жодних виправдань для воєнної агресії проти суверенної держави. Не може бути жодних виправдань для кровопролиття, руйнувань та людських страждань. Наша спільна відповідальність полягає в тому, щоб зібратися разом і захистити наші спільні цінності як членів ООН.

Ми повинні гарантувати повагу територіальної цілісності, суверенітету та незалежності усіх держав.

(Укрінформ)

Президент Франції Еммануель Макрон:

росія зараз має зрозуміти, що вона не зможе нав'язати свою волю військовими засобами, навіть якщо будуть цинічно організовані якісь підставні «референдуми» на територіях, які перебувають в умовах окупації. Члени Ради безпеки ООН мають сказати про це чітко та ясно.

24 лютого цього року росія, постійний член Ради безпеки навмисно порушила Статут ООН та принцип суверенної рівності держав. 16 березня Міжнародний суд ухвалив, що російська агресія – незаконна, і зажадав виведення її військ.

(...). У той момент, коли я виступаю перед вами, російські війська є в Україні. Наскільки мені відомо, українських військ у росії немає – це факт.

(...). Переговори будуть можливі, тільки якщо суверенним чином Україна цього захоче, і якщо росія сумлінно погодиться із цим.

(...). Те, що діється з 24 лютого, – це повернення до епохи імперіалізму та колоній. Франція відмовляється йти цим шляхом. Ми невпинно прагнутимемо миру, наша позиція чітка. І саме обстоюючи цю позицію, я веду діалог з росією від самого початку цієї війни протягом усіх останніх місяців. І продовжуватиму вести цей діалог, оскільки таким чином разом ми прагнутимемо миру.

(...). Пошук миру ведеться також через засудження вторгнення в суверенну державу, порушення принципів нашої колективної безпеки, військових злочинів, скоєних росією на українській землі. Ми відмовляємось терпіти безкарність.

([Укрінформ](#))

Президент Литви Гітанас Науседа:

Як ми можемо терпіти те, що постійний член Ради безпеки ООН веде геноцидну війну на завоювання та знищення? Країна жорстоко зневажає світовий лад, заснований на правилах. Країна, дії якої ускладнюють підтримку миру та безпеки на всій планеті.

(...) за маскою енергетичної наддержави ховається небезпечна імперська держава, яка намагається окупувати та анексувати своїх сусідів. При цьому росія шукає причини, які б виправдовували цю анексію. Для цього Москва переписує історію, використовує економічний та енергетичний шантаж, поширює дезінформацію та займається пропагандою.

Президент Литви наголосив, що кожен член ООН повинен поважати правила міжнародного порядку, «які ми створювали десятиліттями». Відповідно, міжнародне співтовариство має вирішити, що є терпимим, а що – ні, і які «червоні лінії були перетнуті».

(...). Він відзначив, що, надихаючись героїчною боротьбою українців за свободу та демократичні цінності, «міжнародна спільнота має грати ще активнішу роль, щоб зміцнювати українську стійкість, протистояти цим труднощам».

Порушення росією основних принципів ООН почалися не 24 лютого, нагадав Науседа, – «руйнівні дії підривали міжнародну безпеку багато років». Зокрема, було порушено суверенітет Грузії та Молдови.

Страждання українського народу посилюються діями поплічника росії – білоруського режиму. «Він дозволяв здійснювати військові напади зі своєї території. Він продовжує надавати підтримку наступальним операціям проти України. На жаль, він віддав національний білоруський суверенітет своєму великому сусідові», – сказав Науседа.

На його переконання, міжнародне співтовариство зобов'язане консолідувати зусилля, щоб притягнути до відповідальності всіх винних у злочинах, скоєних на війні проти України. «Литва й надалі використовуватиме механізми притягнення до відповідальності за масові звірства, які відбуваються на території України. Я закликаю світову спільноту скликати спеціальний суд для розгляду військових злочинів. Крім того, необхідно виробити механізм відшкодування збитків жертвам цих злочинів», – підкреслив президент Литви.

([Укрінформ](#))

Президент Словацької Республіки Зузана Чапутова:

Сьогодні ми стаємо свідками, як один із п'яти постійних членів відкрито відмовляє іншому члену ООН – Україні у праві на існування як незалежної держави. І ті, хто самі не дотримуються правил, не мають права розробляти правила для інших шляхом використання вето. Ганебні дії росії не можуть бути очевиднішими. 141 країна засудила війну москви проти України в резолюції генеральної асамблеї. Жодне вето не зможе змінити очевидну істину, ту істину, що сьогодні замість того, щоб захищати мир у всьому світі, росія робить все, щоб його зруйнувати. Агресія москви завдала збитків усьому світу.

(...). Всі ми повинні стати голосом України. Голосом, який буде продовжувати говорити про злочини росії в Україні, голосом, який буде діяти, щоб нікому не було дозволено чинити такі звірства. Володимир Путін сподівався захопити Україну і налякати всіх нас, він не досяг успіху з цією метою. Про це говорять успіхи на полі бою в Україні.

(...). М'які санкції, накладені нами, не змогли зробити так, щоб росія перестала намагатися йти далі. Наша слабкість призвела до більшої агресії. Нам не слід повторювати ті ж самі помилки.

[\(Укрінформ\)](#)

Прем'єр-міністр Японії Фуміо Кісида:

Раніше Організація Об'єднаних Націй відігравала центральну роль у підтримці миру в усьому світі, але фундамент міжнародного порядку зараз дуже похитнувся.

(...). Ми повинні усвідомити, що цілісність Організації Об'єднаних Націй під загрозою через вторгнення в Україну росії, яка є членом Ради Безпеки ООН. (...) нам потрібні дії в напрямку реформ, а не просто розмови.

[\(Укрінформ\)](#)

Президент США Джо Байден:

президент Путін відкрито погрожував Європі ядерною зброєю та безрозсудно нехтував обов'язками режиму нерозповсюдження. Тепер росія спонукає більше військових приєднатися до бойових дій, а Кремль організовує фіктивний «референдум», щоб спробувати анексувати території України, що є надзвичайно серйозним порушенням статуту ООН.

(...). Давайте говорити відверто. Постійний член Ради Безпеки ООН вдерся на територію свого сусіда, спробував стерти суверенну державу з мапи. Росія безсоромно порушила основні принципи статуту ООН.

Він нагадав, як Путін пояснював необхідність вторгнення в Україну, мовляв, росія відчувала загрозу. «Ніхто не погрожував РФ, і ніхто, крім Росії, не прагнув конфлікту», – підкреслив президент США.

«За цей рік світ також пройшов випробування, і ми не вагалися. Ми обрали свободу. Ми обрали суверенітет. Ми обрали принципи, яких дотримується кожна сторона Статуту ООН. Ми підтримали Україну», – заявив Байден.

Він акцентував, що члени ООН мають бути єдиними проти російської агресії, оскільки «прагнуть, щоб ця війна закінчилася на справедливих умовах, на умовах, під якими ми всі підписалися, що ніхто не можете захопити територію іншої країни силою». Єдина держава, яка стоїть на цьому шляху, – це росія, зауважив Байден. Він додав, що члени ООН повинні бути «чіткими, твердими та непохитними» у своїй рішучості.

«Україна має такі ж права, як і кожна суверенна нація. Ми будемо солідарні з Україною, ми будемо солідарні проти агресії росії, крапка», – заявив президент США.

(Укрінформ)

Президент США Джо Байден:

росія тим часом накачує брехнею (світ – ред.) у спробах перекласти провину за кризу – продовольчу кризу – на санкції, введені багатьма країнами у світі через її агресію проти України. Тож дозвольте мені дещо прояснити: наші санкції однозначно дозволяють росії експортувати продовольство та добрива. Жодних обмежень.

У цьому зв'язку він підкреслив, що саме «війна рф погіршує продовольчу безпеку». Тож, за його словами, лише росія може покласти цьому край.

(Укрінформ)

Президент США Джо Байден нагадав, що країни ООН, у тому числі п'ять постійних членів Ради Безпеки, ще в січні підтвердили зобов'язання щодо дотримання режиму ядерного нерозповсюдження.

«Сьогодні ж ми бачимо тривожні тенденції: росія уникає ідеалів нерозповсюдження... вона виступає з безвідповідальними погрозами використання ядерної зброї», – зауважив Байден.

Крім того, за його словами, Китай нарощує свої ядерні арсенали без будь-яких умов прозорості. Північна Корея продовжує відверто порушувати санкції ООН, спрямовані проти цього, а Іран відмовляється укладати угоду про контроль над його ядерними програмами.

«Незалежно від того, що відбувається у світі, Сполучені Штати готові вжити критичних заходів контролю над озброєнням», – наголосив Байден.

У цьому зв'язку він підкреслив, що вважає дипломатію найкращим способом досягнення цього результату. «Режим нерозповсюдження є одним із найбільших успіхів цієї інституції (ООН – ред.). Ми не можемо зараз дозволити світу скотитися назад», – підкреслив президент США.

(Укрінформ)

Латвійський президент Егілс Левітс:

Безкарність означає запрошення до нових злочинів. Тому агресор має бути притягнутий до відповідальності. Міжнародний суд і Міжнародний

кримінальний суд уже розпочали розгляди щодо окремих аспектів війни росії проти України. ЄСПЛ також почав розгляди.

(...). Тому я закликаю створити спеціальний трибунал. Його головним завданням буде розслідування відповідальності російської держави за злочин агресії. (...). Він (спецтрибунал – ред.) може бути створений на підставі резолюції Генасамблеї, іншої міжнародної організації або групою держав-однорумців.

На думку Левітса, агресія постійного члена Ради Безпеки проти іншої держави-члена ООН підриває основні принципи багатосторонньої системи, яку створювали десятиліттями. Це, своєю чергою, ще раз підтверджує, що потрібна значуща реформа Радбезу ООН. Вона має стати більш ефективною, підзвітною, злагодженою і транспарентною.

«росія вторглася в Грузію 2008 року, незаконно анексувала український Крим 2014-го. Використовує дедалі агресивнішу риторику щодо інших сусідніх країн. Це не що інше, як прояв імперських і колоніальних амбіцій. Заперечення права іншого народу на існування, просування ідеї зверхності росіян і їхньої особливої місіонерської ролі у світі – це сучасний прояв расизму. І це прямо протилежне тому, за що виступає ООН», – наголосив Левітс.

([Укрінформ](#))

Президентка Молдови Мая Санду:

Ця війна (росії проти України – ред.) – не лише напад на нашого сусіда і друга, Україну, це напад на побудований на правилах міжнародний порядок... Це атака на ядерну безпеку, це атака на поставки продовольства в країни Близького Сходу та Африки. Це атака на цю організацію (ООН – ред.), де ми знаходимося сьогодні.

(...). Ця війна стала випробуванням для основоположних принципів ООН, підірвала глобальну безпеку, викликала європейську енергетичну кризу, глобальну нестачу продовольства й економічне падіння.

(...). Ми рішуче засуджуємо війну проти України, а також оголошену додаткову мобілізацію військовослужбовців у росії. Ми рішуче підтримуємо Україну та її незалежність, суверенітет і територіальну цілісність у межах міжнародно визнаних кордонів.

(...). Україна бореться сьогодні, щоб захистити всіх нас, щоб захистити Європу, і їй потрібна наша підтримка. Європа, всі ми, повинні допомогти Україні.

([Укрінформ](#))

Президент Словенії Борут Пахор:

російська агресія поставила міжнародну безпеку в умови ризику. Заява путіна щодо проведення референдумів на території України – це продовження агресії та порушення міжнародного права. Особливо я засуджую його слова щодо ймовірного застосування ядерної зброї.

Президент Словенії підкреслив, що ця війна загрожує і так нестійкій стабільності на західних Балканах.

«Війна також загрожує міжнародній продовольчій енергетичній безпеці», – підсумував він.

([Укрінформ](#))

Президент Естонії Алар Каріс:

За останні роки ми стали свідками страждань людей від конфліктів в Афганістані, М'янмі, Ємені, Сирії, в регіоні Сахель, в регіоні Африканського Рогу, і це лише неповний писок. Війна росії проти України лише ускладнює пошук рішень для розв'язання цих конфліктів.

Він назвав вторгнення рф в Україну «по-суті, нападом на статут ООН, на всі цінності й принципи, за які виступає Організація». Політик підкреслив, що жорстока й невинуватна агресія росії є найбільшою загрозою глобальному миру й безпеці після Другої світової війни, і це «стосується всіх членів міжнародного співтовариства».

Каріс також зауважив, що дії рф посилюють виклики для глобальної продовольчої безпеки, створюють кризу в енергетичній сфері, з якими зараз намагається впоратися міжнародне співтовариство.

У цьому зв'язку глава Естонії закликав інші країни в ООН, які досі не можуть зайняти конкретної позиції в контексті війни росії проти України та називають це протистоянням двох країн, визначитися нарешті, з очевидним - що там є агресор, а також жертва.

«Не можна перебувати в зоні невизначеності. Це сприятиме лише тому, що агресор надалі підриватиме основи Організації та викликатиме страждання людей», – заявив президент Естонії.

([Укрінформ](#))

Президентка Угорщини Каталін Новак:

Війна росії проти України – це постійна загроза, ризик небезпеки не лише для громадян України, які живуть у зоні війни, але і для всіх нас. Загроза ескалації є причиною для негайних дій. Угорщина рішуче засуджує агресію росії проти України, в результаті якої був зруйнований мир в Європі. Це призвело до страждань людей, величезних руйнувань. Це має серйозні наслідки для світопорядку загалом.

Вона зазначила, що від початку цього конфлікту угорці висловили підтримку жертвам і надають економічну, соціальну і гуманітарну допомогу Україні та українським громадянам, які змушені втікати від війни.

(...). Ми рішуче закликаємо провести розслідування воєнних злочинів, які були скоєні по відношенню до ні в чому невинних цивільних осіб. Ці злочини потрібно чітко зафіксувати, провести їх розслідування і забезпечити переслідування з боку відповідних міжнародних установ. Жоден із злочинів не може залишатися безкарним.

Водночас, вона зауважила, що потрібно прагнути до миру, а не перемоги якоїсь із сторін. Новак зазначила, що Будапешт закликає «оголосити мир основним пріоритетом в конфлікті між росією та Україною».

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністерка Великої Британії Ліз Трасс:

Українці захищають не лише власну країну – вони захищають наші цінності та безпеку всього світу. Тому ми повинні діяти. Ось чому Велика Британія витратить 3% ВВП на оборону до 2030 року, зберігаючи нашу позицію як провідного учасника безпеки в Європі. І саме тому – у цей вирішальний момент конфлікту – я обіцяю, що ми будемо продовжувати або збільшувати нашу військову підтримку Україні стільки, скільки буде потрібно. Нова британська зброя надходить в Україну, поки я говорю, включаючи більше ракет РСЗВ. Ми не заспокоїмося, поки Україна не переможе.

За словами Трасс, історія 2022 року могла бути історією авторитарної держави, яка перекидає свої танки через кордон мирного сусіда та підкорює його народ.

«Натомість історія цього року – про боротьбу за свободу. На тлі зростаючої агресії (рф – ред.) ми показали, що маємо силу діяти та рішучість довести це до кінця. Міжнародний альянс сильний і Україна сильна», – наголосила вона.

([Укрінформ](#))

Державний секретар США Ентоні Блінкен:

Той світовий порядок, на захист якого ми зібралися тут, руйнується просто на наших очах. Ми не можемо і не будемо допускати, щоби президент путін вийшов із цього без покарання.

Держсекретар США підкреслив, що замість припинення війни путін вирішив лише посилити її, не вивести війська, а призвати ще 300 тисяч військових, не пом'якшити напруженість, а вдатися до ескалації шляхом ядерних погроз. Кремлівський лідер лише підтвердив, що відмовляється працювати над пошуком дипломатичного рішення, натомість прагне зробити таке рішення неможливим своїми спробами анексувати ще більшу територію України, зауважив Блінкен.

При цьому, продовжив держсекретар США, путін обрав саме цей тиждень, коли світові лідери зібралися в ООН, для того, щоби підлити гасу у вогонь, який він і розпалив. Таким чином, росія нехтує статутом ООН, Генеральною Асамблеєю і Радою Безпеки, акцентував глава американської дипломатії.

Блінкен також звернув увагу на ядерні погрози, до яких вдався російський президент. Так, лише в січні росія разом з іншими країнами в Раді Безпеки ООН підписала заяву про те, що в ядерній війні не може бути переможців, і що вона ніколи не може бути розв'язана.

«Це – зайвий приклад того, як росія порушує власні зобов'язання, взяті на себе в цьому органі (Раді Безпеки ООН – ред.). І це ще одна причина, чому ніхто не має вірити росії сьогодні», – заявив глава Держдепартаменту США.

(Укрінформ)

Генеральний секретар ООН Антоніу Гутерреш:

Війна росії з Україною не показує жодних ознак припинення. Останні сім місяців були відзначені невимовними стражданнями і спустошенням.

За словами генсека, можливість ядерного конфлікту, «колись немислима», стала предметом дискусій. «Це абсолютно неприйнятно. Усі держави, що володіють ядерною зброєю, повинні підтвердити прихильність незастосуванню та повній ліквідації ядерної зброї», – додав він.

Гутерреш висловив «глибоку стурбованість» повідомленнями про плани організації так званих референдумів на тимчасово захоплених територіях України. Будь-яка анексія території держави іншою державою внаслідок загрози силою або її застосування є порушенням статуту ООН та міжнародного права, нагадав він.

Він зауважив, що внаслідок російських бомбардувань загинули тисячі мирних жителів України, включаючи сотні дітей. «Щодня в середньому п'ятеро дітей гинуть або отримують поранення. Майже кожна дитина в Україні постраждала від жаху війни – від насильства до розлуки з сім'єю», – сказав він.

За даними Гутерреша, від війни змушені були тікати близько 14 млн осіб, більшість із яких – жінки й діти.

«Ситуація тільки погіршуватиметься з наближенням зими та скороченням поставок газу й електроенергії», – зазначив він.

Він розповів, що структури ООН надали в Україні допомогу майже 13 млн чоловік.

Управління Верховного комісара ООН з прав людини, нагадав він, готує звіти, які «являють собою каталог жорстокості, сумарних страт, сексуального насильства, тортур та інших нелюдських видів поводження щодо цивільних осіб і військовополонених».

Гутерреш назвав «надзвичайно тривожними» останні повідомлення про місця захоронень в Ізюмі. Усі вони мають «бути розслідувані для забезпечення відповідальності», підкреслив він. «Винні особи повинні бути притягнуті до відповідальності в рамках справедливого та незалежного судового розгляду, а жертви та їхні родини – мати право на засоби правового захисту й відшкодування збитків», – зазначив він.

Генсек ООН вкотре нагадав, що місія зі встановлення фактів щодо вибуху в Оленівській в'язниці 29 липня «готова до розгортання» й чекає відповідних гарантій щодо безпечного доступу до всіх відповідних місць та доказів «без будь-яких обмежень, перешкод або втручання».

(Укрінформ)

Глава МЗС Мексики Марсело Ебрард:

Делегація Мексики проведе необхідні консультації для того, щоб безпристрасно добросовісні учасники могли внести вклад у посередницькі зусилля генерального секретаря ООН та в роботу такого комітету. Ми сподіваємося, що ця ідея буде підтримана країнами-членами ООН.

За словами міністра, ця ініціатива президента Мексики щодо створення «комітету діалогу та миру» в Україні покликана «посилити посередницькі зусилля генерального секретаря Антоїну Гуттеріша». Пропонується, щоб до «комітету» увійшли глави держав та урядів, а також Папа Римський Франциск.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ Великої Британії Джеймс Клеверлі:

Це війна заради анексії, це загарбницька війна, на яку зараз президент путін хоче відправити ще більше молодих російських чоловіків та жінок. Це віддаляє перспективи миру.

Він також підкреслив, що путін «має зрозуміти, що світ стежить за цим, і ми не відступимо».

(...). Представник Британії закликав усі країни ООН твердо заперечити будь-яким спробам росії анексувати частини України та не визнавати підставних «результатів».

(Укрінформ)

Міністерка закордонних справ Франції Катрін Колонна:

Франція вважає, що ми передусім повинні забезпечити правосуддя. Без правосуддя не буде миру.

(...). Я звертаюся до тих, хто бачить у цій війні лише черговий конфлікт. Якщо все дозволено тут, то, тим більше, все буде дозволено і в інших місцях, і вірогідність війни та агресії лише зростатиме.

Колонна зазначила, що відповідні умови для спеціалізованого правосуддя були створені, і що 43 держави звернулися до міжнародного суду.

«Вперше така велика кількість держав звернулася до суду. Це свідчить про важливість, яку ми колективно надаємо тому, що відбувається», – наголосила вона.

Колонна зазначила, що Міжнародний кримінальний суд (МКС) доповнить роботу українського правосуддя та інших національних юрисдикцій. За її словами, в цих рамках правосуддя має бути забезпечене всім необхідним, тому Франція працює з низкою інших партнерів, щоб підсилити у всіх цих юрисдикціях збір доказів та збір достовірної інформації.

Вона нагадала, що Франція надає МКС як фінансову, так і людську підтримку. «Ми надали суддів, слідчих у розпорядження суду, при цьому поважаючи його незалежність», – сказала Колонна.

«Йдеться про боротьбу з безкарністю, йдеться про цілісність нашого міжнародного світового порядку. Вибір війни, який під хибними приводами здійснила росія, маніпулюючи таким поняттям, як геноцид — це найгірший злочин. (...) Тому перед лицем усього цього необхідно створювати міжнародне кримінальне правосуддя.

(...). Ми побачимо висновки, яких дійде МКС. Важливо, щоб винні були виявлені і постанали перед судом. (...) Жертви та їхні близькі мають бути впевнені, що ці злочини не залишаться безкарними. Це наш обов'язок перед ними», – сказала Колонна.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Королівства Норвегія Йонас Гар Стере:

росія повинна виконувати постанову Міжнародного кримінального суду і негайно припинити свою «військову операцію» на території України. росія прийняла рішення щодо початку цієї війни, тепер вона також повинна зробити вибір на користь її припинення. Не може бути якихось розбіжностей між Україною та рф, які можна було б врегулювати воєнним натиском, що триває.

Норвезький прем'єр наголосив, що агресивна війна росії проти України є «грубим порушенням міжнародного права, включаючи Статут ООН, порушенням основного принципу, на якому базується ця Організація – суверенна рівність усіх народів та усіх членів».

Стере також прокоментував виступ путіна про оголошення часткової мобілізації в рф, відкинувши твердження очільника кремля про, нібито, якусь загрозу рф з боку Заходу. За його словами, ці путінські твердження не відповідають істині, і насправді «немає ніякої воєнної загрози для росії, як і немає ніяких легітимних чи інших причин для масової мобілізації російських військ».

Також глава норвезького уряду засудив удари російських військ по цивільним об'єктам в Україні та «невибіркове застосування росією зброї вибухової дії для знищення будинків, шкіл та лікарень». Стере наголосив, що усі злочини та порушення в Україні мають бути розслідувані, а винні у них притягнуті до відповідальності.

Крім того, прем'єр-міністр Норвегії засудив плани рф з проведення так званих «референдумів» на окупованих територіях України. «Вони не матимуть юридичної сили та легітимності, і жодним чином це не відобразиться на суверенітеті України у міжнародно визнаних кордонах. Давайте чітко про це скажемо», – заявив він.

Стере також підкреслив, що Норвегія продовжить підтримувати Україну у її самообороні та відбитті російської агресії.

«Воєнна агресія росії – це напад не лише на Україну, а й на принципи та цінності Статуту ООН. Український народ віддає свої життя, відстоюючи ці універсальні цінності та свою незалежність. І він може розраховувати на подальшу підтримку Норвегії у цій боротьбі», – сказав він.

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ і міністр оборони Ірландії Саймон**Ковні:**

Шлях до миру очевидний – країна, яка прийняла зумисне рішення розпочати цей конфлікт, тепер повинна прийняти рішення припинити його. Росія повинна вивести свої війська із суверенної території держави-члена ООН.

Ірландський міністр засудив повномасштабне вторгнення РФ в Україну та путінські погрози щодо застосування ядерної зброї.

«Вторгнення Росії в Україну – це порушення принципів Статуту ООН. Це – грубе порушення міжнародного права. Це – спроба змінити міжнародно визнані кордони шляхом використання сили. Ніякі постановочні "референдуми" не змінять цей основоположний факт», – зазначив Ковні.

Він наголосив на важливості притягнення Росії до відповідальності за агресію проти України та скоєні під час неї злочини. Міністр запевнив, що Ірландія підтримує зусилля з цього приводу в рамках різних міжнародних та регіональних організацій.

«Якщо ми не зможемо притягнути Росію до відповідальності, то ми дамо сигнал великим впливовим країнам, які безкарно можуть наживатися на своїх сусідах», – заявив Ковні.

(Укрінформ)

Глава МЗС Литви Габріелюс Ландсбергіс виступив із заявою від імені трьох країн Балтії:

Сіяння страху, використання шантажу й маніпуляцій – це єдиний арсенал зброї, який залишився у Путіна. Ми не боїтимемося цього, й відповідатимемо спокійно й рішуче.

Він підкреслив, що Росія щодня «кидає виклик принципам ООН» і вже стала синонімом жорстокості, держави-терориста й геноциду. Однак режим Путіна також обернувся проти власного народу.

«Оголосивши мобілізацію, він почав війну проти власного населення, протри народу, який має стати майбутнім його країни, але зараз перетворюється у зброю колоніального минулого», – зауважив Ландсбергіс.

Він також підкреслив, що Кремль зараз вдається до ядерних погроз, хоча й усвідомлює, що потенційні наслідки ударів по Запорізькій АЕС можуть бути масштабнішими за Чорнобиль і Фукусіму.

«Але ми не маємо боятися, ми повинні використати всю потужність міжнародного співтовариства, аби вимагати від Росії безумовного виведення всіх її сил із Запоріжжя», – заявив глава литовської дипломатії.

Він також закликав світ «пролити світло» на злочини Росіян та забезпечити міжнародне правосуддя: «Ми маємо зобов'язання притягти Путіна до відповідальності». У цьому зв'язку Ландсбергіс наголосив на

необхідності створення Спеціального трибуналу для розгляду злочинів російської агресії проти України.

«Україна бореться за всі принципи ООН, Україна бореться за кожного з нас, тому я закликаю Раду не боятися діяти, однак остерігатися сумнівів і байдужості. Звертаюся до кожної держави, у нас досі є шанс зберегти мир і безпеку шляхом прийняття правильних рішень на захист міжнародного порядку, побудованого на правилах», – підкреслив Ландсбергіс.

У підсумку своєї промови глава МЗС Литви згадав про роль режиму Лукашенка в агресії проти України: «Не лише росія буде притягнута до відповідальності – режим в білорусі також буде у списку звинувачуваних».

(Укрінформ)

Міністр закордонних справ ФРН Анналена Бербок:

Я закликаю росію: це – війна, в якій ви не переможете, тож покладіть кінець війні. Припиніть страждання українців, припиніть посилати ваших власних людей на смерть; відмініть свої ганебні «референдуми», які є такими ж незаконними, як і війна, яку вони мають легітимізувати. Припиніть зернову війну, яка тягне за собою голод на планеті... І припиніть паралізувати роботу Ради Безпеки ООН.

Вона зазначила, що останні заяви президента путіна чітко показали: росія не веде ніяку «спеціальну військову операцію», росія веде повномасштабну агресивну війну, з воєнними злочинами, з катуваннями, згвалтуваннями, навіть дітей.

Бербок зауважила, що, можливо, для багатьох у світі війна в Україні могла здаватися далекою регіональною війною. Але ця війна за понад 200 днів торкається зараз усіх, вона посилює зубожіння, голод, невпевненість у всьому світі.

Міністр звернула увагу на те, що російський міністр сергій лавров перебував у залі рівно стільки часу, щоб вимовити свою довгу промову, не згадавши в ній взагалі при цьому такі поняття як «голод», «бідність» тощо.

«Все, що несе ця війна, це біль, смерть і руйнування», – сказала міністр.

Вона закликала присутніх запитати самих себе: «якщо ми дозволяємо одному з постійних членів Ради безпеки ООН розв'язати таку загарбницьку війну проти сусіда, що це означатиме для Організації Об'єднаних Націй?».

(Укрінформ)

Глава МЗС Чехії Ян Ліпавський:

російська агресія є, ймовірно, найбільш небезпечним викликом глобальному миру за останні десятиріччя. Сьогодні йдеться про Україну, завтра це може бути інша країна.

(...). Глава МЗС ЧР сказав, що звірства російських солдатів в українських містах, а також існування так званих «фільтраційних таборів», приводять у шок. Сотні тисяч українців були депортовані в росію, зазначив

дипломат. Усі ці злочини мають бути ретельно розслідувані, винні – притягнуті до відповідальності. Чехія вітає місію ООН в Оленівку, понад 40 країн, у тому числі Чехія, залучені до зусиль Міжнародного кримінального суду, який розпочав своє розслідування ще в березні. Прага цілком підтримує роботу цього суду та створення спеціального міжнародного трибуналу для тих, хто чинив злочини проти України. Чеські прокурорські органи зі свого боку розпочали розслідування окремих справ на підставі принципу універсальної юрисдикції, повідомив дипломат.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Ірландії Міхал Мартін:

Коли сили росії відчули супротив, ми побачили нічим неспровоковані руйнування, масові поховання цивільних як в Бучі, так і зовсім недавно – в Ізюмі. Ми побачили, як (російські сили – ред.) атакують ядерні об'єкти й цивільну інфраструктуру.

Зараз же, за його словами, всі стали свідками, як президент путін планує фальшиві «референдуми» на сході України, «щоби в насильницький спосіб змінити українські кордони». Він підкреслив, що ці дії є грубим порушенням Статуту ООН.

«Ці дії росії означають, що вона поводить як держава-вигнанець», – наголосив Мартін.

([Укрінформ](#))

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

кремль веде брутальну гібридну війну, яка поєднує насильство та отруйну брехню. Вони кажуть, що безпека росії роками піддавалася загрозам з боку Заходу. Але це неправда. кремль намагається мобілізуватися, представляючи весь світ в образі умовного ворога. Але ж абсолютно ніхто не загрожував, не атакував і не вторгався в росію. І ніхто, абсолютно ніхто в Європі не хотів мати конфлікт з росією. Ми зацікавлені лише у поширенні безпеки та заможності для всіх.

кремль розпочав жорстоку війну проти народу України під приводом звинувачення її у «геноциді» проти російськомовного населення та з метою «денацифікації». Але це брехня. Таке припущення не підтверджується ніким у світі, воно існує лише в уяві кремля. А так зване «звільнення» росією територій України в ході вторгнення обертається руйнуванням російськомовних міст та масовими вбивствами російськомовного населення України.

Третій напрямок неправди у тому, що ця агресія проти України є лише «спеціальною операцією», а не війною. Знову – це жахлива брехня. Це війна, і мобілізація, що була оголошена кілька днів тому для сотень тисяч резервістів, лише підтверджує це. Заборона самої назви «війна» в росії, за яку загрожує тюремне ув'язнення до 15 років, не змінює природу цього явища, а

лише підкреслює його ганебний характер. Це війна, це неспровокована агресія, злочинна та нічим не виправдана.

Він наголосив на тому, що російська війна проти України є неприхованою спробою змінити міжнародно визнані кордони з використанням сили. Імперіалізм та реваншизм є основою цієї колоніальної війни, яку росія розв'язала проти України, та продовжує навмисно порушувати основи міжнародного права та Хартію ООН.

«Це є неприйнятним. Ми маємо зупинити російську машину війни. Тому застосування наших масивних економічних санкцій проти росії було неминучим», – додав Шарль Мішель.

(Укрінформ)

Президент Європейської Ради Шарль Мішель:

кремль бреше, коли стверджує, що санкції ЄС, нібито, призвели до нестачі продовольства та добрив. Це неправда. Навіть до початку війни (проти України – ред.) росія одноосібно прийняла рішення різко зменшити рівень власного експорту зерна та добрив, що призвело до нестабільності на світовому ринку. І саме росія розпочала військову блокаду чорноморських портів, що унеможливило використання морських торговельних шляхів (для транспортування українського зерна – ред.).

Він нагадав, що у відповідь Європейський Союз відкрив так звані «коридори солідарності» для транспортування українських продовольчих товарів. Це, разом із зерновою ініціативою ООН з відкриття транспортних коридорів у Чорному морі, дозволило вивести з України десятки мільйонів тонн українського зерна. Результатом стало зниження цін на продовольство на світовому ринку, були відкриті транспортні шляхи для продовольчого забезпечення країн Африки, Близького Сходу та Азії.

«Вершиною цинізму є те, що кремль знову погрожує не продовжити цю угоду з ООН (щодо морських транспортних коридорів – ред.). Знову це стосуватиметься найбільш вразливих країн, які стануть першими жертвами таких дій. Де факто, є дуже просте рішення, щоб завершити цю продовольчу кризу, що загрожує всім нам. Росія має зупинити війну, вийти з території України та зняти свою блокаду українських портів», – наголосив президент Європейської Ради.

(Укрінформ)

Прем'єр-міністр Люксембургу Ксав'є Бетель:

Президент України може розраховувати на нас. Ми будемо допомагати захищати суверенітет, незалежність, територіальну цілісність України в рамках міжнародно визнаних кордонів та право на законну самооборону. Це наша відповідальність — допомогти Україні.

(...). Ми підтримуємо розслідування, які проводять міжнародні і національні структури, зокрема, Міжнародний кримінальний суд, щоб

відповідальні за скоєні воєнні злочини в Україні були знайдені і постали перед правосуддям. Те, що відбулося, не має виправдань.

Звертаючись до представників рф у залі, він наголосив, що вогонь має бути припинений, а також закликав президента рф володимира путіна зупинити війну.

Також прем'єр Люксембургу зазначив, що ООН — це місце, де мають прийматися спільні рішення. «У нас є система, давайте її використовувати... Нам потрібні реформи Ради безпеки. ООН не може видаватися безсилою. Ми повинні використовувати всі функції, які є в її розпорядженні... ООН це не місце, де veto блокує бажання працювати разом», – наголосив Бетель.

([Укрінформ](#))

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте:

путінська війна повинна бути зупинена... ті, хто, як і раніше, вичікують і не зробив вибір, то зараз повинні зробити вибір.

(...). Народ України хотів лише жити у мирі, вирішувати свою власну долю. Повторю, що тут лише один агресор, і це росія. Дуже довго ми вважали, що це просто слова, коли путін казав, що розпад радянського союзу був найбільшою геополітичною катастрофою. Озираючись назад, ми всі повинні були прислухатися до його слів, бо вони відображають небезпечний погляд на світ. Він не зупиниться в Україні, якщо ми його не зупинимо зараз.

За словами прем'єра Нідерландів, йдеться не лише про війну в Україні, а про право суверенного народу обирати свій шлях.

«Це про їхню та нашу свободу, і тому ця війна стосується нашого спільного майбутнього.

(...). Український народ виборює свою свободу крок за кроком. Я захоплююсь досягненнями України на полі бою. Україна виграє і це показує, що наша військова допомога працює і це мотивація для нас робити ще більше.

(...). Ми знаємо з досвіду, що забезпечення міжнародної справедливості є довгий та складний процес. Вже понад вісім років ми намагаємося притягнути до відповідальності причетних за збиття літака МН17. Я вдячний за підтримку Україні та багатьом іншим країнам у нашій боротьбі за справедливість для 298 жертв і їхніх сімей. Я обіцяю вам, що Нідерланди продовжуватимуть працювати для забезпечення справедливості для України», – наголосив Рютте.

([УНН](#))

Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан:

Можна побачити безліч руйнувань страждань, і це зміцнює мою рішучість. І мій попередній висновок про те, що є розумні підстави вважати, що злочини, які підпадають під юрисдикцію суду, були скоєні.

Коли я поїхав до Бучі та зайшов за Андріївську церкву, тіла, які я бачив, не були підробкою. Коли я йшов вулицями Бородянки, руйнування, які я бачив у будівлях та школах, були надто реальними.

Коли я виїхав з Харкова, бомби, які я почув, впали, дали похмуре і дуже сильне уявлення про жахливу реальність, з якою стикаються багато наших братів, сестер і дітей, які перебувають у зоні бойових дій.

(...). Сьогодні має бути чути відлуння Нюрнберга. (...). Нездатність виконати обіцянки Нюрнберга, які ми бачили протягом останніх багатьох десятиліть, діє як закид усім нам як лідерам, не призводить до відчаю чи зневіри, а діє як каталізатор для подальших дій, щоб активізувати нас як міжнародні організації та, як людство.

(Укрінформ)

Президент Кіпру Нікос Анастасіадіс:

Міжнародне право не знаходиться на першому місці серед інтересів ООН. На першому місці знаходяться фінансові та інші інтереси країн-членів. Крім того, альянси та союзи, які були створені на основі загальних інтересів, призводять до того, що багато хто закриває очі на поведінку тих держав, які порушують міжнародне право, якщо порушник знаходиться у сфері їх інтересів.

Третьою причиною слабкості ООН Анастасіадіс назвав появу тенденції до встановлення гегемонії з боку деяких держав з метою створення імперій за рахунок менших держав.

«Попри оголошений генсеком намір провести реформу ООН, брак уваги та відсутність бажання певних держав не дали зробити таке перетворення. Наступна причина полягає в тому, що ООН, на жаль, займає рівновіддалені позиції, навіть якщо відбувається порушення або невиконання рішень», – наголосив він.

Анастасіадіс додав, що це призводить до того, що держава-порушник не тільки ігнорує міжнародне право, але й все це створює нові прецеденти, які знаходяться поза рамками закону.

Реакція представників української громадськості

Мер Івано-Франківська Руслан Марцінків передав на благодійний аукціон картину Валентина Ткаченка «Грошове дерево», яку йому подарував автор. Виручені кошти з дозволу художника передадуть на допомогу ЗСУ ([Укрінформ](#)).

Про це Руслан Марцінків повідомив у Фейсбучі.

За його інформацією, картина, яку він виставив на аукціон, є копією. Її оригінал знаходиться в Івано-Франківській Ратуші.

Раніше Івано-Франківська ОВА оголосила про проведення благодійної акції для допомоги ЗСУ. Наразі триває збір лотів, які планують продати на благодійному аукціоні. Час проведення акції поки не визначений.

Малюнки дітей війни, розділені 80 роками, але такі схожі за змістом, представлені на виставці польсько-українського архівного проєкту «Мамо, я не хочу війни!», яка проходить в Інституті Пілецького у Берліні ([Укрінформ](#)).

Виставка представляє малюнки польських дітей, які є свідченням їх переживань під час Другої світової війни та німецької окупації 1939-1945 років, а також сучасні малюнки українських дітей, які опинилися в ситуації, коли росія веде війну проти України.

Ідея проєкту – показати, що в очах дитини війна завжди виглядає однаково, подібність між історичними та сучасними малюнками вражає (...).

Завдання проєкту полягає в тому, щоби не допустити повторення жахів та привернути увагу до необхідності допомоги Україні (...).

Український футболіст Роман Зозуля з колегами почав збір на «Байрактар» для Збройних сил ([Українська правда](#)).

Футболіст Роман Зозуля:

У мене немає жодних сентиментів до ворога. Немає жодної віри в те, що ці клишоногі заблукали в наших лісах, їх насильно мобілізували чи вони ні в кого не стріляли. Ступив на нашу землю – будь ласкавий пройти одразу до пекла...

Тому, спільно з українською діаспорою в Іспанії, посольством України в Іспанії та моїми друзями футболістами ми відкриваємо збір на «Байрактар».

Український тенісист Сергій Стаховський зіграв з юними тенісистами у Дніпрі та Запоріжжі ([Tribune.com](#)).

Тенісист Сергій Стаховський:

«Завжди щасливий подарувати дітям посмішку. Дякую за солодкі подарунки від «KindBar».

Також зміг передати екіпірування «Nike», яке передала Вікторія Азаренко. Дітям вона сподобалася. Україна переможе», – написав Стаховський.

Українська співачка, переможниця Євробачення-2004, народна артистка України, громадська активістка Руслана Лижичко під час візиту до Вашингтона приєдналася до акції активістів під Білим домом на підтримку України ([Укрінформ](#)).

Мітинг за участі Руслани відбувся в понеділок, 19 вересня.

Вона повідомила, що під час перебування в Вашингтоні бере участь у заході Ukraine Action Summit, під час якого проводить зустрічі в Конгресі США, а також у впливових аналітичних центрах, щоби просувати конкретні ініціативи. Вони охоплюють, у тому числі, підтримку України у сфері енергетики, оборони й притягнення росії до відповідальності за вчинені воєнні злочини, злочини проти людяності та геноцид.

У ході другого етапу п'ятого Кам'янець-Подільського міжнародного кінофестивалю «Бруківка» зібрано понад 53 тис. грн на підтримку Збройних сил України ([Укрінформ](#)).

З 8 липня по 20 вересня проходив II етап п'ятого Кам'янець-Подільського міжнародного кінофестивалю «Бруківка», в рамках якого було показано понад 100 робіт з 32 країн світу. Загалом відбулося 9 вечорів кіно в кінотеатрі «Дружба», культурному просторі «АРТ_Сховище», конференц-залі готелю «7 Днів» у Кам'янці-Подільському та в палаці Орловських у Маліївцях. Завдяки членським внескам учасників і благодійним внескам глядачів зібрано 53 288 грн для активістів та громадських організацій, які займаються закупівлею обладнання нашим захисникам.

Там додали, що зібрані кошти спрямували, зокрема, на придбання міношукача, планшета для підключення дрона, тепловізора, батареї Allpowers Solar та інші потреби ЗСУ.

У нідерландському місті Роттердам, попри зливу, відбувся забіг «Шаную Воїнів, біжу за Героїв України» ([Укрінформ](#)).

Символічно, що всі учасники зібралися біля могили видатного українського політичного та військового діяча, голови проводу українських націоналістів, полковника УНР Євгена Коновальця.

Після вшанування пам'яті з українськими прапорами з кладовища вони рушили тихою ходою до парку, де проходив забіг.

Дистанцію у 2 км на візку також подолав український військовий Андрій Сіромаха, який наразі перебуває в Нідерландах на реабілітації. У свої

21 рік він вирішив стати добровольцем, бо був народжений захисником. Важке поранення хлопець отримав на Київщині.

Український герой каже, що взяв участь в заході, щоб вшанувати тих, кого Україна втратила і за тих, хто наразі в бою.

Більшість учасників заходу – українці, які бігли за своїх рідних і близьких (...).

У Луцьку на чемпіонаті з кіокушинкай карате зібрали 65 тисяч гривень на закупівлю автомобіля для військових ([Укрінформ](#)).

Начальник Волинського прикордонного загону Сергій Лозінський:

Мета змагань - не лише збір коштів, а й виховання у молодого покоління почуття мужності, відповідальності та патріотизму. Тож бажаю нашим спортсменам і усім нам перемоги.

У Львові, Рівному, Києві, Тернополі, Варшаві, Будапешті пройшли мирні акції на підтримку жінок-військовополонених, медиків «Азовстали» і зокрема Мар'яни Мамонової, яка вагітною перебуває в полоні та ось-ось має народити ([Укрінформ](#)).

(...) Учасники акції закликали також гарантів безпеки і прав полонених до візиту в Оленівку, де перебувають захисники «Азовстали», розслідувати теракт в Оленівці та сприяти поверненню українських Героїв додому.

Учасники заходу акцентували, зокрема на історії медика «Азовстали» на ім'я Мар'яна Мамонова, що з міста Млинова Рівненської області. Вона служила в Маріуполі. Жінка вагітна та має от-от народжувати.

Акцію на підтримку своєї землячки також провели у Рівному. Секретар Рівненської міської ради Віктор Шакирзян зазначив у Фейсбуці, що десятки дітей разом зі своїми батьками сьогодні долучилися до флешмобу на Майдані Незалежності у Рівному тощо.

Близько 300 тисяч гривень було зібрано для ЗСУ під час матчу між ветеранами «Динамо» Київ та збірною командою «Січ» з Кропивницького ([Укрінформ](#)).

Матч відбувся на стадіоні «Інгул».

У складі команди «Січ» грали ветерани футболу Кіровоградщини та кропивничани, професія яких не пов'язана зі спортом. Гра закінчилася нічиєю: 2:2.

Реакція представників світової громадськості та бізнесу

В Ірландії провели фестиваль вдячності за підтримку українців ([Укрінформ](#)).

Тисячі українців та ірландців зібралися в замку Howth Castle на фестиваль «Thank you Ireland», який мав на меті продемонструвати вдячність народу Ірландії за безпрецедентну підтримку українців, що знайшли прихисток у країні.

«Прекрасний осінній день був сповнений спортивними змаганнями, майстеркласами, розвагами та заходами для дітей. Українські смаколики не залишили нікого байдужими, а завершився фестиваль 6-годинною концертною програмою за участю ірландських та українських артистів», – ідеться в дописі Посольства України в Ірландії.

Фестиваль надав можливість ірландцям ближче познайомитися з українською культурою, а українцям відчувати частинку України далеко від дому.

Збірну росії усунули від футбольного Євро-2024 ([Укрінформ](#)).

рф не була допущена до жеребкування відбіркового турніру чемпіонату Європи 2024 року.

Президент Української асоціації футболу (УАФ) Андрій Павелко:

росіянам немає до чого готуватися. Як і вимагав, рф не буде 9 жовтня у німецькому Франкфурті. І щонайменше, до 2024 року їм таки не світять офіційні міжнародні футбольні змагання! Євро-2024 пройде без країни-агресора!

Футбольне Євро пройде влітку 2024 року на 10-ти аренах Німеччини.

Федерація гімнастики Норвегії (NGTF) бойкотуватиме наступний конгрес Міжнародної федерації гімнастики (FIG) через допуск до нього представників росії та білорусі ([Укрінформ](#)).

Запланований на 11-12 листопада Конгрес FIG в Норвегії не відбудеться. Норвегія відмовилася від проведення заходу через допуск до нього делегатів з росії та білорусі.

Натомість конгрес другий рік поспіль прийматиме турецький Стамбул. На ньому очікується близько 450 офіційних осіб із понад 150 країн.

Згідно із заявою генеральної секретарки NGTF Мони Крістіансен, спершу представники норвезької федерації планували відвідати конгрес, аби заявити про свій протест на самій події. Проте пізніше організація відмовилася від цієї ідеї.

Опозиційні партії у Фінляндії вимагають майже повної заборони видачі туристичних віз громадянам Росії ([Українська правда](#)).

У «Національній коаліції» і «Справжніх фінах» вважають, що візи варто видавати лише тим росіянам, у яких у Фінляндії живуть родичі. Християнські демократи також за закриття кордону, але офіційну позицію ще не опублікували.

З 19 вересня Фінляндія залишилася фактично єдиним доступним наземним маршрутом для росіян до ЄС – після того як Польща та балтійські держави закрили свої кордони.

Керівник фракції «Справжніх фінів» Вілле Тавіо:

У нас лунають контраргументи, що це буде якось суперечити законодавству ЄС та дотриманню прав людини, але ці країни продемонстрували, що так можна зробити.

Один зі співлідерів фракції «Національної коаліції» Юкка Копра каже, що вони також за повне закриття кордону – за винятком поїздок до родини чи на навчання, та вважає рішення уряду суттєво обмежити видачу нових віз недостатнім кроком. На його думку, зараз це стало ще актуальніше, тому що тепер усі росіяни, які їдуть до Шенгенської зони наземним маршрутом, прямуватимуть через Фінляндію.

Керівниця фракції християнських демократів Пяйві Рясянен сказала, що партія ще не фіналізувала позицію, але загалом було би логічно, щоб Фінляндія наслідувала приклад балтійців і Польщі:

Не бачу, щоби від Єврокомісії були якісь зауваження до цих країн. Балтійські держави і Польща – це країни з верховенством права і члени ЄС, і вони змогли прийняти таке рішення. Тож я вважаю, що якщо є політична воля, способи можна знайти.

Ірпінь та Герніка стали містами-побратимами — іспанці допоможуть з відбудовою ([Укрінформ](#)).

Посол України в Іспанії Сергій Погорельцев та мер Герніки Хосе Марія Горроньо підписали меморандум про дружбу та побратимство між містами Ірпінь та Герніка.

Крім розвитку культурних зв'язків, підписання меморандуму відкриває дорогу для участі компаній регіону Біскайя в проектах з відновлення зруйнованої інфраструктури міста Ірпінь, презентація яких відбулася в міському театрі Ліцео, в рамках заходів з представлення плану Президента та уряду України щодо відбудови країни.

У Болгарії на знак підтримки України вимкнули підсвітку на пам'ятнику радянській армії ([Укрінформ](#)).

Болгарські журналісти на знак підтримки України ініціювали протест «Темрява для Світла» та спільно з муніципалітетом Софії вимкнули світло на пам'ятнику радянської армії.

У солідарність з Україною у Софії увечері 21 вересня символічно вимкнули світло на монументі в пам'ять радянській армії. З ініціативою «Темрява для Світла» виступили болгарські журналісти, письменники та професори університетів.

Міська влада пішла назустріч цим вимогам та відключила освітлення о 20:00 годині 21 вересня. Таким чином Софія через потужне послання «Темряви для Світла» відзначає свій День Незалежності (22 вересня).

Ціціпас підтримав Фонд Світоліної, який допомагає юним тенісистам ([Укрінформ](#)).

Після початку повномасштабного російського вторгнення Фонд Єліни Світоліної допомагає юним українським тенісистам, які змушені залишити свої будинки.

Шоста «ракетка» світу грек Стефанос Ціціпас вирішив підтримати цю ініціативу українки і зробив внесок у 10 тисяч доларів.

Тенісист Стефанос Ціціпас:

Я відчув необхідність долучитися до допомоги Україні ще таким чином. Хочу підтримати юних українців у такий складний для них час.

Тенісистка Еліна Світоліна:

Я знала, що Стефанос не лише видатний спортсмен, а й хороша людина. Насправді важливо не лише те, хто ти на корті, а й те, який ти поза нього. Нині ми бачимо, що Україну підтримує весь світ. Я відчуваю особливу гордість за те, що роблять мої друзі та колеги. За таку допомогу, яку надав Стефанос.

На благодійному заході у Нью-Йорку для України зібрали понад мільйон доларів ([Укрінформ](#)).

У Гарвардському клубі Нью-Йорка відбувся благодійний захід за участі відомих американських експертів, послів, економістів, Нобелівських лауреатів і представників української громади, під час якого вдалося зібрати один мільйон 140 тисяч доларів.

Метою заходу було зібрати кошти на відбудову лікарні у селі Макаров, Київської області, яка була повністю знищена російськими військовими у березні.

Захід складався з двох частин – конференції та вечері з аукціоном. Під час дискусій обговорювали глобальні політичні й економічні наслідки війни, а також окреслювали можливі майбутні сценарії та рішення.

Аби зібрати кошти, окрім продажу квитків на вечерю, був організований аукціон з десяти лотів. Всі вони були пов'язані з Україною та війною. Це, зокрема, шматок знищеного росіянами легендарного літака «Мрія», а також частина збитого російського гелікоптера.

Окрім того, гості торгувалися і за марки «Укрпошти», а також – за гончарні вироби з майстерні, яка зробила відомого півника, що зберігся на шафці у розбомбленій квартирі в Бучі.

Розігрували і дуже символічну річ – стакан води. За словами Бріка, це своєрідне нагадування учасникам вечері й американській аудиторії про ті жахи, через які пройшли жителі Маріуполя, яким доводилося розтоплювати сніг заради того, аби втамувати спрагу.

Також серед лотів був «Обід на перемогу» з президентом України. «Переможець зустріне перемогу разом з президентом. Це найдорожчий лот, його стартова ціна була \$100 тисяч», – пояснив організатор.

Відкривав вечір **мер Нью-Йорка Ерік Адамс**:

Коли ця війна тільки почалася і люди казали, що за кілька днів український народ впаде, я сказав: «Ви просто не знаєте українського народу».

Барбра Стрейзанд стала амбасадоркою United24 ([Укрінформ](#)).

Лауреатка премій «Оскар», «Еммі», «Греммі», «Тоні», «Золотий глобус» та «Пібоді» Барбра Стрейзанд стала послом фандрейзингової платформи United24 у напрямі медичної допомоги.

Президент Володимир Зеленський у Телеграмі повідомив, що обговорив під час онлайн-дзвінка з Барброю Стрейзанд, яка стала амбасадоркою фандрейзингової платформи United24 у напрямі «Медична допомога», деталі співпраці.

Зеленський підкреслив, що світ може трохи втомлюватись щодня думати про Україну, але спільноти у США та європейських країнах продовжують підтримувати та допомагати нам.

Акторка та співачка Барбра Стрейзанд:

Оскільки я маю єврейське походження з українським корінням, я особливо зворушена боротьбою українців за свободу. Стійкість та мужність українського народу стали справжнім натхненням для всіх, хто працює над збереженням демократії та бореться з авторитаризмом. Ви та ваша країна маєте мою повну підтримку.

Зазначається, що перший проєкт, який Барбра Стрейзанд підтримає у межах свого амбасадорства, — 24 000 Friends of Ukraine, мета якого залучити 24 000 підписників на щомісячний внесок 24 доларів, який спрямовується на медичну допомогу.

У Південній Кореї на Форумі з питань миру та процвітання презентували фотовиставку про війну в Україні ([Укрінформ](#)).

Протягом 14–16 вересня в Міжнародному конференц-центрі в місті Чеджу в Південній Кореї відбувся щорічний Форум з питань миру та процвітання. В рамках цієї події відбулась презентація фотовиставки «Київ: репортаж одного дня. 8 березня 2022 року».

44 світлини експозиції були зроблені в столиці України впродовж 13-ї доби російсько-української війни. Вони показують реалії європейського мегаполіса, що переживає ворожі атаки: перегорожені барикадами та блокпостами вулиці, постаті українських воїнів, зруйновані оселі, переповнений біженцями вокзал. Світлини фіксують факти й емоції повномасштабної війни.

Презентація виставки на Форумі стала знаком особливої підтримки України в умовах російської агресії.

У Відні з'явився «український» трамвай з QR-кодом підтримки (Укрінформ).

У столиці Австрії з'явився трамвай з унікальним українським дизайном та QR-кодом рахунку підтримки українців.

Проект реалізувала українська громада Відня за підтримки посольства України в Австрії. Українська айдентика покликана нагадувати жителям та гостям цієї європейської столиці про війну РФ проти України та важливість підтримки українського народу. Відсканувавши QR-код прямо з трамвая, будь-хто може особисто долучитися до такої підтримки, зробивши фінансовий внесок на спецрахунок посольства України.

За словами ініціаторів проекту, дизайн зовнішнього вигляду трамвая безпосередньо пов'язаний з мистецькою спадщиною Георгія Нарбута, який більше 100 років тому працював над брендуванням Української держави, використовуючи національні візуальні елементи.

«Український» трамвай курсуватиме три місяці на маршруті 42, який стартує від центральної вулиці Рінгштрассе.

Легендарний Ален Делон на камеру прочитав «Заповіт» Шевченка (Главред).

Легендарний французький актор і суперзірка кіно Ален Делон в черговий раз висловив свою підтримку Україні в її війні проти Росії. Тепер він на камеру процитував «Заповіт» Тараса Шевченка французькою мовою.

Крім того, легендарний актор вирішив висловити підтримку Україні і взяти інтерв'ю у президента Володимира Зеленського.

Антивоєнні акції в Росії та Білорусі

У росії заявили, що до кордону з Україною строковиків перекидають вже не перший місяць ([Укрінформ](#)).

Відповідальний секретар Співки комітетів солдатських матерів росії Валентина Мельникова у вівторок, напередодні оголошення часткової мобілізації в рф, заявила, що російських військовослужбовців строкової служби вже не перший місяць перекидають до кордону з Україною:

Бригади знаходяться і в Белгороді, і в Брянську, і у Воронежі, і юридичної проблеми тут немає, оскільки знаходяться вони ще на території росії. До мене зверталися родичі строковиків, яких перекинули під Белгород, скаржилися, що їх змушують виконувати важку роботу, що йдуть обстріли. Але (за законом - ред.) нічого з цим не вдієш. Хіба що якщо строковиків не годують, не напувають — є якісь підстави для скарг.

росіян закликають виходити на протести проти рішення путіна ([Укрінформ](#)).

У росії рух «Весна» закликав до всеросійської акції протесту проти мобілізації, оголошеної президентом рф володимиром путіним, під гаслом «Ні могилизації».

«Ні могилизації! Всеросійська акція протесту. Сьогодні, 21 вересня, о 19:00. Центри всіх міст... Тисячі російських чоловіків – наших батьків, братів і чоловіків – будуть кинуті в м'ясорубку війни. За що вони помиратимуть? За що матері і діти проливатимуть сльози?», – йдеться у зверненні.

Соратники російського опозиціонера Олексія Навального також закликали росіян виходити на вуличні акції. І заявили, що підтримують будь-яку форму протесту, готові надати їй сприяння — включно з підпалом військкоматів. Про це заявив ексдиректор ФБК Іван Жданов в ефірі Ютуб-каналу команди Навального «Популярна політика».

Акції проти мобілізації в росії почалися з Далекого Сходу та Сибіру ([Укрінформ](#)).

У російських містах Далекого Сходу та Сибіру почалися акції проти мобілізації, оголошеної владою 21 вересня.

В Іркутську поліцейські затримали близько 10 людей у центрі міста на площі Праці. На сам протест вийшли щонайменше 60 осіб. За даними місцевого Telegram-каналу, поліція розігнала практично всіх учасників акції.

В Улан-Уде на протест вийшло кілька десятків людей з плакатами проти мобілізації. Як повідомило видання «Люди Байкалу», поліцейські рекомендували жителям міста розійтися.

Також співробітники МВС почали перевіряти документи у жителів Хабаровська, які вийшли на акцію.

Кілька людей зібралися на площі в центрі Якутська. До них підійшли поліцейські, інформації про затримання поки що немає.

Кілька десятків людей вийшли на акцію в Томську. Поліція затримала чотирьох.

ТГ-канал «Avtozak LIVE» повідомляє, що на центральну площу Новосибірська стягують поліцейських, під'їхали автозаки.

Прокуратура москви погрожує учасникам протестів «позбавленням волі до 15 років» ([Укрінформ](#)).

московська прокуратура в очікуванні вечірніх акцій протесту проти мобілізації випустила застереження про відповідальність згідно з адміністративним та кримінальним кодексами країни.

Заяву було випущено у зв'язку з тим, що в соцмережах почали закликати брати участь у непогоджених громадських акціях у Москві, і навіть здійснювати «інші протиправні дії». У прокуратурі заявили, що «поширення подібних матеріалів» через соцмережі, форуми та інші сайти, залучення підлітків до протиправної діяльності, а також організація або участь у незаконних акціях передбачає адміністративне або кримінальне покарання, «у тому числі у вигляді позбавлення волі на строк до 15 років».

Правозахисний портал ОВД-Инфо повідомив, що в Москві вже є перші затримані – Григорій Шеянов, який вийшов на пікет, а також активіст Сергій Росс, затриманий біля станції метро.

На акціях проти мобілізації у росії вже понад 1 300 затриманих ([Укрінформ](#)).

У російських містах на акціях протесту проти мобілізації, оголошеної владою, до опівдня 22 вересня затримали понад 1 308 осіб, більше третини з них у москві – 526 активістів.

Багато затриманих у петербурзі – 480 протестувальників, у екатеринбурзі – 47, у пермі – 30, у челябінську – 26, в уфі – 23, у красноярську – 19, у воронежі – 17, у краснодарі – по 14, у твері – 13, у саратові – 12, у калінінграді та рязані – по 11, у решті міст менше десяти затриманих. Загалом затримання сталися у 39 містах росії. До деяких учасників акцій силовики застосовували силу.

Правозахисники пояснюють, що у москві були превентивні затримання за допомогою системи розпізнавання осіб у метро. З чотирьох московських відділів поліції надійшла інформація про те, що затриманим чоловікам вручили повістки до військкомату. В ОМВС «Соколиная гора» одному із затриманих погрозували кримінальною справою та строком на десять років за відмову отримувати повістку.

У Москві та Петербурзі співробітники поліції жорстко затримували протестувальників під час ходи. Правозахисники повідомляють, що учасників акцій протесту та журналістів били дубинками.

У МВС Росії відзвітували, що «призупинили проведення несанкціонованих акцій» у кількох регіонах країни. Відомство також повідомило про затриманих протестувальників, але не назвало їхню кількість.

У Нижньому Новгороді підпалили військкомат ([Укрінформ](#)).

Вечері 21 вересня в російському обласному центрі Нижній Новгород було скоєно спробу підпалу будівлі військкомату.

Про це повідомляє Укрінформ із посиланням на інсайдерський ТГ-канал *Vaza*.

«У Нижньому Новгороді намагалися підпалити військкомат - у будівлю кинули пляшку із запальною сумішшю. Вона влучила в кабінет стоматології», – йдеться у повідомленні.

Увечері в середу, близько 21:00, невідомий підійшов до призовного пункту №2 на вулиці Альоші Пешкова, розбив вікно на першому поверсі й кинув туди «коктейль Молотова». Пожежу загасили вогнеборці.

У Навального закликали росіян виходити на вулиці та підпалювати військкомати ([Українська правда](#)).

Соратник в'язня Кремля Олексія Навального **Іван Жданов** після оголошення президентом РФ Володимиром Путіним часткової мобілізації, закликав росіян виходити на вуличні акції, а також підпалювати військкомати на знак протесту:

Наша команда підтримає будь-які форми протесту перед цим. Якщо ви тікаєте від призову – це добре, ми підтримуємо, ми готові надавати інформаційну, юридичну допомогу. Якщо ви виходите на акції протесту – ми підтримуємо це, ми готові надавати координаційну допомогу, яку необхідно.

У штабі Навального також схвалюють підпали росіянами військкоматів на знак протесту. У цьому випадку протестувальникам теж обіцяють допомогу.

Ватажок Чечні Рамзан Кадіров заявив про участь 15-20 жінок в антивоєнному мітингу в Грозному, їх затримали і погрожують їм тим, що відправлять їхніх дітей чи чоловіків воювати проти України ([Українська правда](#)).

Згідно з повідомленням, яке опублікував Кадіров, у трьох із 20 жінок сини беруть участь у війні в Україні. У двох із них – це єдині сини.

Пряма мова Кадірова: «Ми спочатку сказали, що єдиного сина ми не будемо брати. Як так вийшло, не знаю, що двоє з них відправили єдиних синів.

Ще 15-20 жінок, які отримали копійки від європейських організацій, теж вийшли, і на запитання, чому вони сьогодні вийшли на площу, вони почали ставити запитання житлові, комунальні, соціальні.

Я сказав, що якщо немає чоловіків вдома, щоб забезпечити їм гідний сьогоднішній і завтрашній день, ці чоловіки повинні перебувати на території спеціальної військової операції».

При цьому Кадиров не навів жодних доказів про отримання жінками грошей «від європейських організацій».

Він також закликав жителів Чечні не виходити на антивоєнні протести, а тих, хто все ж таки вийде, назвав «ворогами народу» і бажає відправляти їх в зону бойових дій.

Жителі Чечні в закритих чатах месенджерів пересилають анонімні звернення до Кадирова з проханням не відправляти їхніх дітей в Україну.

Місцеві жінки кажуть, що виростили їх «не для війни», і просять усіх, «у кого болить серце за синів, рідних і близьких», зробити «максимальний репост» їхніх звернень, щоб їх почув Кадиров.

РосЗМІ підрахували, що дані Шойгу про втрати Росії і України на війні – брехня ([Українська правда](#)).

Російські видання підрахували, що заяви міністра оборони РФ Сергія Шойгу про втрати України розходяться зі щоденними зведеннями Міноборони РФ, а втрати Росії більші, ніж озвучив міністр РФ.

Видання «Агентство» підрахувало, що з 24 лютого до 20 вересня в щоденних зведеннях офіційний представник Міноборони РФ Ігор Конашенков розповів щонайменше про 83 тисячі вбитих українських військових.

Зазначається, що ці дані значно перевищують втрати української армії, про які 21 вересня заявив міністр оборони РФ Сергій Шойгу. За його словами, за час війни Україна втратила 61 207 військових загиблими і 49 368 пораненими.

Тобто російські терористи опублікували різні дані і не дотримались якоїсь однієї версії власної брехні про українські втрати. Крім того, російські окупанти визнали лише 10% власних втрат в Україні.

Також дані про вбитих на війні російських військових із повідомлення Шойгу менші, ніж кількість похованих військовослужбовців, про яких відомо з відкритих джерел у РФ.

Шойгу заявив, що з початку російського вторгнення загинули 5937 військовослужбовців РФ.

Водночас, «Медиазона» і «Российская служба ВВС» ще на початку вересня підтвердили, за відкритими джерелами, зокрема повідомленнями регіональної влади, загибель більш ніж 6 тисяч військових.

«Медиазона» зазначила, що до 21 вересня підтверджено загибель понад 6,6 тисячі російських військовослужбовців.

У росії за ніч підпалили ще два військомати та кілька адміністрацій ([Укрінформ](#)).

У ніч на 23 вересня стало відомо ще про два підпали військкоматів у російських регіонах.

Рано-вранці в Хабаровську невідомий заклав два «коктейлі Молотова» між віконними ґратами військкомату і підпалив їх. Пожежу загасили співробітники військкомату.

У місті Свободному Амурській області невідомий кинув пляшку із запальною сумішшю у будівлю військкомату. Пляшка впала на асфальт і спалахнула – вогонь пошкодив фасад будівлі.

Також відбуваються підпали адміністративних будівель. У селищі Цілинному Алтайського краю спалахнула будівля, в якій знаходяться адміністрація сільради та відділення «Пошти росії». Поштовий офіс вигорів повністю, у приміщенні адміністрації вогнем пошкодило стелю.

Вночі у місті Камишині Волгоградської області невідомі кинули «запальний предмет» до районної адміністрації. Місцеве відділення МНС стверджує, що будівлі завдано незначної шкоди.

В обласному центрі Кострома військкомат розписали антивоєнними закликами проти мобілізації, повідомляє [Kostroma.news](#).

За день раніше невідомі підпалили військкомати у Санкт-Петербурзі, Нижегородській та Оренбурзькій областях, Забайкальському краї, а також будівлю міської адміністрації у Тольятті.

В Омській області «мобілізовані» побилися з розгвардійцями та поліцією ([УНН](#)).

«Омське громадянське об'єднання» опублікувало відео із селища Великоріччя. Як стверджує телеграм-канал «Об'єднання», мобілізовані вирішили затягнути з собою в автобус поліцейських, щоб ті поїхали на війну разом з ними. Почалася бійка.

«23 вересня з селища Великоріччя Омської області відправляли чергову партію гарматного м'яса на війну в Україну. Стежила за процесом поліція та розгвардія — вони силоміць садили в автобуси всіх, кому прийшли повістки.

Обурені мобілізовані у відповідь схопили кількох поліцейських та оголосили, що ті поїдуть помирати в окопи разом із ними. Поліцейським це не сподобалося, почалася бійка, результат якої ви бачите на відео.

Скільки б влада не думала, що може безкінечно знущатися над «глибинним народом», межа терпіння має все. Таких сутичок із застосуванням насильства ставати все більше по всій країні — і винні в цьому поліцейські, які так активно захищають режим», — зазначено у повідомленні телеграмканалу.

У Дагестані протестувальники проти мобілізації в рф перекрили федеральну трасу ([УНН](#)).

У російському Дагестані люди на знак протесту проти мобілізації у рф перекрили федеральну трасу, а одиночні протести тривають й в інших регіонах росії.

«У Бабаюртівському районі хвилювання через мобілізацію. Люди виходять на протест. Перекрили федеральну трасу», повідомляється в одному з пабліків.

При цьому росіяни продовжують виходити на одиночні пікети проти мобілізації – зокрема у Костромі та Омську. Один чоловік вийшов з плакатом «У мене запасного сина немає».

Експертні оцінки

(Укрінформ)

Керівник аналітичного відділу Concorde Capital Олександр Паращій:

За офіційними даними, наша економіка впала у другому кварталі на 37%. І це краще тих прогнозів, які давав Національний банк України, і дещо краще прогнозів, що давав уряд. Однак це не означає, що економіка у нас поводить себе краще за очікування. Це, можливо, означає, що найгірше у нас ще попереду. Якщо згадати попередню масштабну кризу, пов'язану з російською агресією в 2014 - 2015 роках, падіння економіки було не таким суттєвим у 2014-му, найгірші показники були саме в наступному році.

Головним чинником впливу на економіку країни є, безумовно, безпекова ситуація.

Міста, які генерували більше половини ВВП України в минулому році, так чи інакше сьогодні зачеплені бойовими діями. Тільки цей фактор відкине нас у розвитку на два-три роки. Бо це очевидно: із зростанням рівня небезпеки припиняються будь-які інвестиції. Зараз інвестиції в Україну якщо не від'ємні, то точно не позитивні, і це дуже сильно відтреміновує нашу історію успіху.

Крім того, в Україні наразі активно триває міграційний процес, що також має негативний вплив на поточну економічну ситуацію.

Якщо на початку року поза окупованими територіями у нас проживало приблизно 37,4 млн, то сьогодні, за моїми розрахунками, це 30,4 млн людей. Тобто кількість людей, залучених в економіку України, які створюють попит, які пропонують свої послуги, скоротилася на 19%. І це, напевно, найболочіший фактор, який має дуже великий вплив сьогодні і який потенційно може мати вплив ще багато-багато років.

Майже всі роки незалежності України саме внутрішній попит був суттєвою рушійною силою, яка дозволяла зростати нашій економіці. І скорочення чисельності населення разом із падінням рівня доходів українців помітно вплинули на рівень цього попиту, який вже скоротився на 30-35%.

Отже, виклики 2022 року набагато гірші за всі попередні кризи.

Щодо прогнозів. Ситуація в економіці буде залишатися складною. І основне питання — чи зможе наша державна машина далі функціонувати, чи буде достатньо коштів у нашому бюджеті для забезпечення армії, соціальної підтримки, чи будуть нам допомагати наші західні партнери. Очевидно, що від цього буде залежати все.

(Укрінформ)

Генерал, колишній заступник міністра оборони Польщі Вальдемар Скшипчак:

Цими прискореними «референдумами» росія, фактично, визнає свою поразку в цій війні. росіяни намагаються провести якісь квазіреферендуми, не вийшовши повністю на адміністративні межі областей.

Бюлетені цих «референдумів» уже, напевно, надруковані й заповнені, а результати вже написані у москві. Світу оголосять ці результати, яких не було, їх навіть визнають, наприклад, Північна Корея чи Іран. Тому це – політичний фарс, а не реальна політика. Цивілізований світ не визнає цих «референдумів».

Аби підкреслити нелегітимність цих «референдумів», Президент України Володимир Зеленський може теж оголосити, що Київ уже провів на цих територіях свої плебісцити, які переконливо засвідчили, що ці регіони однозначно хочуть бути у складі України.

Звісно, ця декларація буде варта стільки ж, як і заява путіна, але вона висміюватиме путіна і його «референдуми». путін і його оточення живуть у паралельній реальності: вони бавляться в ізольованій від дорослих дитячій кімнаті.

[\(Українська правда\)](#)

Народний депутат України, військовослужбовець Роман Костенко:

Така заявлена кількість мобілізованих свідчить, що Росія не збирається переходити до оборони, а буде проводити наступальні операції по захопленню наших територій. Будь-яких територій, не виключаю тут ні Києва, ні інших напрямків. Тому ми повинні бути готові до всього.

До оголошення мобілізації основу російської армії в Україні склали контрактники, тобто професійні військові. Тепер в Україну прийдуть воювати ті, хто служили в радянській або російській армії та пройшли, наприклад, Чечню або Сирію.

Це будуть уже не ті професіонали, які заходили на початку. До того ж, як ми розуміємо, це будуть зовсім не молоді люди.

Втім, ситуація може розвернутися й у інший, менш приємний для України, бік: новим набором мобілізованих Росія може замінити свої бойові частини, що нині стоять на півночі та сході РФ. А самих кадрових військових відправити в Україну.

Але на всю лінію фронту їх точно не вистачить.

Україну на сьогодні захищають уже 700 тисяч людей – це в чотири рази більше за активний сухопутний компонент російської армії в Україні. Навіть якщо Росія назбирає ще 300 тисяч вояків, їхнє сукупне число однаково буде меншим за кількість українських військових.

Як показали сім місяців великої війни, кількість солдатів із автоматами не є вирішальною. Головну роль як в активній обороні, так і в наступі відіграє важка техніка, якою ці солдати оснащені.

Ми повинні бути готові до продовження мобілізації, але це більше питання озброєння. Нам, перш за все, треба звертатися до партнерів, щоб озброїти 700 тисяч наших мобілізованих.

Я неодноразово приводив приклад, коли один танк, у якому сидить 3 людини, тримав батальйон ледь не на 500 людей, які сидять без важкої техніки. Це 3 до 500 і 3 перемагає, бо в них просто є танк. Якщо росіяни зможуть посадити на важку техніку 300 тисяч мобілізованих, а ми наших 700 – ні, то ви ж розумієте, у кого буде пріоритет на полі бою.

([Українська правда](#))

**Філософ, політичний економіст і публіцист, професор
Стенфордського університету Френсіс Фукуяма:**

Я не впевнений, що Україна могла багато зробити для запобігання агресії, тому що путін справді був погано проінформований про Україну. Очевидно, він вірив, що більшість українців хочуть, аби росія їх поглинула, а російське вторгнення їх звільнило.

Він вірив у це, тому що не дослухався до реальної інформації від справжніх українців. Він слухав лише тих, хто з ним погоджувався. Це типова помилка авторитарного лідера.

Я вважаю, що є провина решти світу, Сполучених Штатів та інших країн НАТО, які не змогли відповісти на цілу серію агресій, здійснених росією. Це стосується не лише окупації Криму та Донбасу в 2014-му році, але й окупації частини Грузії, російської інтервенції в Сирії, Венесуелі та багатьох інших місцях.

Решта західного світу була винна в тому, що ігнорувала ці ранні агресії та не думала, що росія була справді налаштована серйозно, коли дійшла до України. Саме в цьому, я думаю, криється справжня провина.

Але я не впевнений, що сама Україна могла б багато зробити для стримування цієї атаки.

Перемога України дає чудову можливість реформувати українські інституції згори донизу. Соціолог Чарльз Тіллі сказав, що «війна створює державу, а держава створює війну».

Історично саме військовий конфлікт спонукав модернізацію держав. Тому якщо у вас є дуже корумпована держава, де офіцери крадуть у свого народу, матеріали розтягують, то ви програєте наступну війну. І це, здається, саме те, що відбувається з російської сторони: ми отримуємо повідомлення про те, що російським солдатам не платять, їх не годують, тому що їхні офіцери крадуть.

Але з іншого боку, війна створила величезні стимули для національної єдності. Я вважаю, що для решти світу було вкрай надихаюче спостерігати за тим, як українці об'єдналися, щоб захистити власний суверенітет і власну свободу.

У багатьох українців з'явилося усвідомлення, що, якщо вони будуть красти у держави, то не виживуть, а їхні родини не переживуть війну.

Сподіваюся, що цей спільний досвід зміцнить українську національну ідентичність і змінить природу українських інституцій після закінчення війни.

Саме таке усвідомлення сприяє розбудові нації – розуміння, що існує національна єдність і певна національна мета, якої всі прагнуть. І я думаю, що це також може бути одним із наслідків війни.

Війна, яка зараз триває в Україні, в дійсності стосується не лише її. По суті йдеться про весь демократичний порядок, збудований після 1989 чи 1991 років, коли колишній радянський союз розпався. Адже це призвело до значного збільшення кількості демократичних країн. Тож усі держави, які були колишніми членами «Варшавського договору», тепер могли вільно визначати своє майбутнє і бути незалежними.

Саме це, гадаю, насправді не подобається путіну. Річ не у військовій загрозі з боку розширеного НАТО, а в тому, що всі ці країни не хотіли бути підданими росії. Вони хотіли бути незалежними, суверенними країнами, які могли б приймати власні рішення.

Єдине, в що я не вірю, це в те, що стало свого роду загальноприйнятою думкою багатьох кіл на Заході: що війна начебто зайшла в глухий кут, що жодна зі сторін не може отримати жодних здобутків, і що це буде довга війна, так само, як це відбувалося на Донбасі після 2014-го року.

Я вважаю, що це дуже небезпечна точка зору, оскільки в такому разі це означає, що, якщо люди хочуть миру, якщо вони хочуть відновити економіку регіону, то мають відбутись мирні переговори на основі поточного розташування сил. І я думаю, що це було б вкрай катастрофічно, оскільки означає, що росія залишить контроль над більшою частиною Донбасу, а потім і більшою частиною півдня України. Таке положення справ стало би для росіян винагородою за агресію.

Крім того, це не вирішить глибинних причин війни, тому що росія не буде задоволена утриманням лише цієї частини України – щойно вони переозброяться і відчують себе сильнішими, вони відновлять війну. Тож у кращому разі це буде тимчасове перемир'я.

Фактично найважливіша мета, яка, вважаю, є цілком досяжною, це, власне, зараз звільнити південь України. Очевидно, що з економічних міркувань велика увага приділяється Херсону та регіону, який межує з Чорним морем. Дуже важливо повернути ці території під контроль України, тому що ви (українці – ред.) повинні мати можливість експортувати.

На щастя, завдяки угоді, укладеній за посередництва Туреччини та ООН, тепер експорт йде з Одеси. Але, відверто кажучи, всі чорноморські порти є критичними для економічного майбутнього України. Тож звільнення південних областей зараз є особливо актуальним. І я вірю, що це те, чого можна досягти до кінця цього року.

Серйозні переговори з росією ви можете провадити лише після того, як росіяни зазнають військової поразки і відчують, що їхні позиції руйнуються. Цієї миті у вас можуть бути серйозні перемовини про майбутнє відносин між двома державами. Але не до того, коли це станеться.

Рівень підтримки, яку Україна отримує сьогодні, є справді вражаючим. Сам факт, що Німеччина вже надає підтримку Україні, нехай повільно та неохоче, свідчить про великі зміни в їхній зовнішній політиці.

Але допомогу можна було б надавати швидше. Сполучені Штати могли б постачати системи HIMARS швидше і більше. Україна також потребує й іншого озброєння, і я сподіваюся, що його постачання буде прискорене.

Багато що по суті залежить від того, чи відбудеться перелом у війні. Адже, як я вже сказав, найбільш руйнівною є віра в те, що Україна перебуває в тривалій війні. Влітку видання The Economist вийшло з обкладинкою про Україну та росію під назвою «Як перемогти у довгій війні».

Якщо люди вірять, що це буде довга війна, яка триватиме роками, це погана ситуація, оскільки саме це спонукає всі зовнішні сили почати тиснути на Україну, щоб вона пішла на поступки. Тому я дійсно вважаю, що вам потрібен певний перелом. Якби Херсон вдалося звільнити найближчими місяцями, це було б дуже потужною демонстрацією того, що Україна має ще багато військових спроможностей.

Вимоги України щодо відновлення будуть величезними. І всі друзі України ззовні повинні будуть до цього долучитись, коли війна закінчиться. Я думаю, що головна відповідальність ляже на європейців, які зроблять чимало задля підтримки відбудови.

Але нам потрібно звернути увагу на політичний бік відновлення, а не лише на економічний, оскільки Україна була дуже залежною від старої важкої промисловості 20-го століття, виробництва сталі, вугілля та добрив, і всіх цих великих промислових підприємств, які були переважно у східній частині України.

Україні в будь-якому випадку потрібно було здійснити перехід до економіки знань, заснованої на технологіях. І тому є економічна можливість робити інвестиції не у відновлення цієї старої важкої промисловості, а у справжню модернізацію української економіки в цілому, використовуючи досить значний розумовий потенціал молодих українців.

Важливо змінити природу української політики.

Я знаю, що зараз існує антиолігархічний закон, який вимагає відносити людей, класифікованих як олігархи, до спеціальної категорії, яка зазнає обмежень з боку держави. Я вважаю, що є ще одна дуже важлива річ – це реформа медіасектору.

Адже однією з великих довоєнних проблем було те, що кожен великий медіаканал перебував під контролем якогось олігарха та використовувався для захисту його інтересів. Гадаю, що, коли ми закінчимо війну, цю систему потрібно буде змінити.

Санкції насправді будуть більш ефективними, ніж люди собі уявляють. Насамперед у технологічному плані, тому що багато російської промисловості, включно з військовою, фактично залежить від західних технологій. І ви вже бачите великі проблеми, з якими зіштовхнулася росія.

З політичних міркувань, думаю, Європа зрештою відмовиться від російської енергії. Але це, очевидно, є політично складним завданням, і це займе час.

Є багато окремих олігархів, які досі не потрапили під санкції. І їм багато чого сходить з рук. Вони або їхні родини можуть насолоджуватися життям на Заході. І продовжують підтримувати путіна.

За межами Росії є проросійські олігархи, які також можуть потрапити під санкції Заходу. Тому, я вважаю, що потрібно багато зробити для переслідування цих людей і розширення цього списку.

Я дійсно вважаю, що все зараз залежить від успіху військових дій і потоку зовнішньої підтримки.

Українська економіка за час війни постраждала справді неймовірно. І вона не впорається без допомоги ззовні в плані прощення боргів, підтримки платіжного балансу тощо. Впевнений, така підтримка також має тривати.

Якщо ви збираєтесь відновити свою економіку, вам знадобиться багато сторонньої допомоги. Тож партнери висуватимуть умови, матимуть багато порад тощо. Але саме українці мають принципово визначити, якими є їхні пріоритети.

Я в захваті від того, чого Україна досягла цього року, зупинивши росію та здійснюючи такий надихаючий спротив. Думаю, ваша країна є джерелом натхнення для всього вільного світу.

Я хотів би, щоб ми всюди мали такий самопатріотизм і відданість, які ви продемонстрували в Україні. Тож щиро вітаю! Так тримати! Я гадаю, що ви врешті-решт переможете, і тоді ми зможемо поговорити про відбудову країни в кращий спосіб.

[\(Institute for the Study of War\)](#)

Призначені Росією окупаційні чиновники Луганської, Донецької, Херсонської та Запорізької областей 20 вересня оголосили про проведення «референдуму» щодо приєднання до Росії, який відбудеться 23-27 вересня. Кремль використає сфальсифіковані результати цих фіктивних референдумів, щоб незаконно анексувати всі окуповані Росією частини України та, ймовірно, також оголосить некуповані частини Донецької, Херсонської та Запорізької областей частиною Росії.

Плани Кремля з анексії націлені насамперед на внутрішню аудиторію; Путін, ймовірно, сподівається покращити можливості формування російських військ, закликаючи росіян добровільно піти на війну, щоб «захистити» нещодавно заявлені території Росії. Путін і його радники, очевидно, зрозуміли, що нинішніх російських сил недостатньо, щоб

завоювати Україну, і що зусилля зі швидкого створення великих сил шляхом добровільної мобілізації досягають кульмінації, не відповідаючи потребам російських військових. Таким чином, Путін, ймовірно, створює правові та інформаційні умови для покращення формування російської армії, не вдаючись до розширеного призову, змінюючи баланс батога й пряника, який Кремль використовує для стимулювання добровільного призову.

Путін може вірити, що він може звернутися до російського етнонаціоналізму та захисту нібито «російських народів» і претендувати на російську землю, щоб створити додаткові сили добровольців. Він може спробувати покладатися на посилену риторику частково тому, що Кремль не може дозволити собі службові стимули, такі як премії та пільги при працевлаштуванні, які він уже обіцяв російським новобранцям. Але Путін також додає нові та суворіші покарання, намагаючись стримати ризик розпаду російських військових підрозділів, які воюють в Україні, або для тих, хто ухиляється від призову в Росії. 20 вересня Кремль пришвидшив ухвалення нового закону через Державну Думу в обхід звичайних парламентських процедур. Цей закон кодифікує різко посилені покарання за дезертирство, відмову від призову та непокору. Він також передбачає кримінальну відповідальність за добровільну здачу та робить здачу злочином, який карається десятьма роками в'язниці. Зокрема, закон не наказує повномасштабної мобілізації чи ширшого призову, а також не проводить будь-яких підготовчих заходів до таких заходів.

ISW не помітив жодних доказів того, що Кремль найближчим часом має намір змінити свою практику призову. Новий закон Кремля спрямований на посилення кремлівського примусового волонтерства, або те, що лідер Чечні Рамзан Кадіров назвав «самомобілізацією».

Кремль вживає заходів для прямого збільшення формування збройних сил шляхом продовження добровільної самомобілізації та розширення своїх законних повноважень для змушення російських призовників, які вже є у збройних силах, воювати в Україні.

Незаконна анексія Путіним окупованої території України розширить внутрішнє юридичне визначення «російської» території згідно з російським законодавством, дозволяючи російським військовим законно та відкрито відправляти призовників, які вже перебувають у російській армії, для боротьби на сході та півдні України. Російське керівництво вже направило в Україну недостатньо навчених солдатів строкової служби, що є прямим порушенням російського законодавства, і зіткнулося з внутрішньою негативною реакцією. Російський піврічний цикл призову зазвичай генерує близько 130 000 призовників двічі на рік. Наступний цикл триває з 1 жовтня по 31 грудня. Російське законодавство загалом вимагає, щоб призовники проходили щонайменше чотири місяці підготовки до відправлення за кордон, і президент Росії Володимир Путін неодноразово заперечував, що призовники будуть направлені в Україну. Анексія може створити для нього

юридичну лазівку, яка дозволить відкрито залучати призовників до бойових дій.

Призначені Росією окупаційні чиновники Херсонської та Запорізької областей оголосили про формування «добровольчих» загонів для боротьби разом з російськими військовими проти України. Російські сили, ймовірно, примусять або фізично змусять принаймні деяких українських чоловіків на окупованих територіях воювати в цих підрозділах, як вони робили на територіях російських проксі Донецької та Луганської Народних Республік (ДНР і ЛНР).

Російська Держдума окремо прийняла нові стимули для іноземних громадян воювати в російській армії для отримання російського громадянства і, ймовірно, відповідно збільшить набір за кордон. Цей новий закон, який депутати також поспішили провести через звичайну процедуру 20 вересня, дозволяє іноземцям отримати російське громадянство, підписавши контракт і прослуживши в російській армії протягом одного року. Раніше російське законодавство вимагало три роки служби для отримання громадянства.

Заяви Путіна про націоналізм можуть призвести до незначного збільшення волонтерів з Росії та частини окупованих Донецька та Луганська. Однак сили, сформовані з таких добровольців, якщо вони з'являться, будуть невеликими та погано навченими. Більшість активних і працездатних російських чоловіків і українських колабораціоністів, ймовірно, вже пішли добровольцями на одному з попередніх етапів вербування.

Місцеві російські адміністратори й надалі намагатимуться сформувати добровольчі загоны з меншим ефектом, про що ISW повідомляв раніше.

Російські сили та приватна військова компанія Вагнера також безпосередньо вербують із російських в'язниць. Ці війська будуть недисциплінованими і навряд чи істотно збільшать бойову міць Росії.

Путін, ймовірно, сподівається, що посилення самообілізації та придушення російських сил, які не бажають цього, дозволять йому взяти решту Донецької області та захистити окуповані Росією частини Луганської, Херсонської та Запорізької областей. Він помиляється. Путін не має ані часу, ані ресурсів, необхідних для створення ефективної бойової сили. Але Путін, швидше за все, почекає, щоб побачити, чи увінчаються успіхом ці зусилля, перш ніж або піти на подальшу ескалацію, або звинувачувати когось у втратах та шукати цапа відбувайла. Найімовірнішим кандидатом на роль цапа відбувайла є міністр оборони Сергій Шойгу та Міноборони Росії. Повідомлення про те, що Шойгу супроводжуватиме Путіна під час промови Путіна, оголошеної, а потім відкладеної 20 вересня, свідчать про те, що Путін мав намір зробити Шойгу обличчям поточних зусиль.

Російський президент Володимир Путін, ймовірно, також має намір стримувати триваючий контрнаступ України, анексувавши окуповану територію України та розглядаючи спроби України звільнити окуповану

територію як напади на Росію. Російські офіційні особи та пропагандисти, такі як заступник голови Ради безпеки Росії Дмитро Медведєв, 20 вересня випустили розпливчасті попередження про те, що «посягання на території Росії є злочином; вчинення цього злочину допускає застосування всіх засобів самозахисту». Російські офіційні особи явно панікують з приводу українських досягнень. Кремль, ймовірно, має намір цими нечіткими попередженнями посилити українські та глобальні побоювання щодо ядерної ескалації. Однак Путін уже відмовився запроваджувати будь-які територійні обмеження у відповідь на українські атаки на анексований Росією Крим, окуповану територію, яку він контролює протягом восьми років і заявляє, що є російською.

(CNN)

Згідно з багатьма джерелами, знайомими з американською розвідкою, російські військові розділилися щодо того, як найкраще протистояти неочікуваному просуванню України на полі бою цього місяця, оскільки Москва опинилася в обороні як на сході, так і на півдні.

Російський президент Володимир Путін сам дає вказівки безпосередньо генералам на місцях, повідомили два джерела, знайомі з американською та західною розвідками, – це дуже незвичайна тактика управління в сучасній армії, яка, за словами цих джерел, натякає на те, що командні структури російської армії не працюють, і це переслідує Росію з самого початку війни в Україні.

Як повідомило CNN одне з джерел, у розмовах, перехоплених розвідкою, російські офіцери сперечалися між собою та скаржилися друзям і родичам на рішення, які приймаються з Москви.

Крім того, існують значні розбіжності щодо стратегії між військовими лідерами, які намагаються вирішити, на чому зосередити свої зусилля для зміцнення оборонних ліній, повідомили численні джерела, знайомі з американською розвідкою.

У середу Путін оголосив про часткову мобілізацію, яка, як очікується, включатиме призов до 300 000 резервістів. Він місяцями опирався цьому кроку, і представники адміністрації Байдена заявили в середу, що той факт, що він зробив це, підкреслює серйозність нестачі живої сили в армії Росії та свідчить про зростаючий відчай.

За словами російських військових аналітиків, незрозуміло, чи мобілізація вплине на оперативні зміни на полі бою, чи просто продовжить тривалість війни, не змінивши її результат.

І поки російська армія б'ється, деякі офіційні особи в Москві намагаються звинувачувати Росію в різкому повороті долі, сказав високопоставлений чиновник НАТО.

«Офіційні особи Кремля та експерти з державних ЗМІ гарячково обговорювали причини провалу в Харкові, і в типовій манері Кремль, схоже,

намагається перекласти провину з Путіна на російську армію», — сказав цей чоловік.

У відповідь на невдачі на полі бою вже відбулася перестановка військового керівництва – за словами джерел, російська командна структура стала ще заплутанішою, ніж була раніше. Командир, який керував більшістю підрозділів у Харківській області, перебував на посту лише 15 днів і тепер його звільнено з посади, сказав представник НАТО.

Росія направила «невелику кількість» військ у східну Україну – деякі з яких втекли під час просування України минулого тижня, за словами двох чиновників оборони США – намагаючись зміцнити свої ослаблені лінії оборони.

Але навіть якщо Росія зможе об'єднатися навколо якогось плану, офіційні особи США та Заходу вважають, що Росія обмежена у своїй здатності здійснити стратегічно важливу відповідь на контрнаступальну операцію України. Навіть після оголошення про часткову мобілізацію офіційні особи скептично ставляться до того, що Росія здатна швидко розгорнути велику кількість військ в Україні, враховуючи поточні проблеми з лініями постачання, зв'язком і моральним станом.

«Малий масштаб» російської передислокації є сигналом її нездатності проводити будь-які серйозні операції, сказав CNN високопоставлений чиновник оборонного відомства.

Поки що Росія відповіла на успіхи України нападами на критично важливу інфраструктуру, як-от дамби та електростанції, – атаки, які США сприймають переважно як атаки «помсти», а не як значущі залпи, сказала ця людина.

За відсутності більшої кількості живої сили, якої зараз у неї просто немає, джерела сказали, що у Росії є кілька інших варіантів покарати або відкинути українські сили. Путін «бореться», заявив координатор Ради національної безпеки зі стратегічних комунікацій Джон Кірбі під час виступу на CNN у середу. У його військових «погана згуртованість підрозділів, дезертирство в рядах, солдати не хочуть воювати», сказав Кірбі.

«Його війська мають жахливий моральний дух, низький ступінь згуртованості підрозділів на полі бою, командування й управління досі не вибудовано. У його військ проблеми з дезертирством, і він змушує поранених повертатися до бою. Очевидно, що жива сила для нього є проблемою», – сказав Кірбі. «Він почувається так, ніби встав на задню ногу, особливо на цьому північному сході Донбасу».

Наказ Путіна про мобілізацію є важливим, оскільки він є прямим визнанням того, що «спеціальна операція» Москви не спрацювала і потребувала коригування, вважають військові аналітики.

«Оскільки його північна вісь майже зруйнована, це ускладнить російським силам уповільнити просування України, а також забезпечити прикриття для відступаючих російських військ», — сказав чиновник. «Ми

вважаємо, що це також серйозно зашкодить планам Росії окупувати весь Донбас».

Володарем вайлд-кард, як завжди, залишається президент Росії. У середу Путін знову пригрозив застосуванням ядерної зброї, офіційні особи США заявили, що сприймають цю загрозу «серйозно», але не бачать безпосередніх ознак того, що він планує її виконати.

Проросійська влада в деяких східних окупованих регіонах України також оголосила про намір провести політичні референдуми щодо приєднання до Росії, маневр, який, на думку деяких аналітиків, Росія може використати як привід для військових дій.

Але високопоставлений чиновник НАТО сказав: «Загалом Росія зараз перебуває в оборонній позиції. Україна має ініціативу, змушуючи Росію вживати тимчасових заходів, щоб просто уникнути подальших втрат».

«Якщо Україні вдасться розпочати тривалі оборонні операції, це може ще більше підірвати стійкість російської оборони», — сказав він.

(УНН)

Останнім часом на міжнародному рівні обговорюється питання визнання Росії державаою-спонсором тероризму.

Політолог Володимир Воля:

В мене непопулярна точка зору. Вона полягає в тому, що росію не можна визнати спонсором тероризму. Адже спонсором тероризму визнають ті держави, що надають фінансову чи військову допомогу екстремістським організаціям, які діють на території інших держав. Тобто ці організації не є підрозділом чи в підпорядкуванні даної державі. Фінансово залежними – так, але не є підпорядкованими країні, що надає цю фінансову допомогу. В Європі та США звучали аргументи, що росію потрібно визнати спонсором тероризму, за те, що вона вчинила в Південній Осетії, Абхазії, на Донбасі. Але паралельно виникає питання: а які організації визнати терористичними? Була точка зору, що це можуть бути сепаратистські організації. Але згідно міжнародного права, вони так і є сепаратистськими організаціями. Їх можна спробувати визнати терористичними на світовому рівні, та для цього потрібно зібрати докази, що керівництво даних організацій надавало вказівки здійснювати терористичні акти.

Наприклад, історія зі збиттям малайзійського «Боїнгу», розслідування якого підходить до завершення. Розслідуванням доведено, що окремі представники сепаратистських організацій, які знаходилися на території, підконтрольній росії, з «Бука» збили літак. Проте, немає доказів, що це було зроблено саме з «Бука», який спеціально надала росія. Крім того, виникає ще одне питання: чи це було умисне збиття пасажирського літака, чи був відданий наказ когось із керівників так званих «л/днр». В Україні вони визнані терористичними, але в світі – ні.

Від Кулеби звучала заява, що ПВК «Вагнер» є терористичною організацією. Але це військова компанія, економічний суб'єкт в РФ, вона легально діє і не є забороненою організацією в світі, яку звинувачують у тероризмі. Тому я не бачу юридичних підстав визнавати росію спонсором тероризму. Компроміс може полягати в тому, щоб запровадити проти росії санкції, які запроваджуються проти країн-спонсорів тероризму. І, до речі, в США вже запропонували цю ідею.

Наприклад, Іран – держава спонсор-тероризму за підтримку організацій, що діяли на території Сомалі та країнах Близького Сходу. Західні країни визнали ці організації терористичними. Вони отримували допомогу від Ірану у вигляді зброї, грошей, дорогоцінних металів та технологій. Проте це не іранські організації. Якщо довести, що росія спонсорувала, наприклад, аль-Каїду, тоді можна піднімати питання щодо надання їй статусу спонсора тероризму.

За словами політолога, є ще й інший варіант – визнання росії державою-терористом. Але в такому разі теж необхідна юридична чіткість. Наприклад, події на Донбасі, що тривали до 24 лютого 2022 року. Адже якщо їх визнати війною, то росія вчиняла не терористичні акти, а воєнні злочини. Бо актом тероризму вважається атака на цивільну інфраструктуру, злочини щодо посадовців, політиків та цивільних громадян в мирний час. В умовах війни – це воєнні злочини.

Після повномасштабного вторгнення росію можна назвати не спонсором тероризму, а державою-терористом. Адже зараз вона наносить удари по цивільній інфраструктурі, по теплоелектростанціях. Це не можна назвати терактом, адже йде війна між двома державами. Удари по тилкових об'єктах цивільної інфраструктури під час війни – це воєнні злочини. Та питання, чи будуть це робити. Є думки, що надання цього статусу може нашкодити самій Україні. Є побоювання, що росія може потім піти ще далі і поводити себе більш зухвало і жорстоко.

(УНН)

Президент Росії Путін заявив, що готовий застосувати ядерну зброю.

Колишній командувач армії США в Європі Бен Ходжес:

Він (путін, – ред.) знає, що США повинні будуть відповісти, якщо росія застосує ядерну зброю. Відповідь США може бути не ядерною, але це цілком може бути нищівний удар, який міг би, наприклад, знищити чорноморський флот або російські бази в Криму.

Ймовірність ядерного удару росії по Україні дуже мала. За використанням будь-якої стратегічної зброї масового знищення послідує швидка та жорстка реакція президента США Джо Байдена.

Тож я думаю, що президент путін і ті, хто його оточує, не захочуть напряму втягувати Сполучені Штати в конфлікт.